

Årsredovisning

LILLA EDETS
KOMMUN

Många vackra bilder som sätter Lilla Edets kommun på kartan har kommit in via fototävlingen #mittlillaedet under året. På framsidan ser du en av vinnarbilderna i den första temaomgången. Bilden är tagen av Marita Lövberg.

2021

Julia Färjhage, kommunstyrelsens ordförande, har ordet

Vi lägger ännu ett år till handlingarna som i mångt och mycket **präglats av coronapandemin**. Under perioder har verksamheten varit mycket hårt ansträngd. Men samtidigt får vi också konstatera att **verksamheten har fortgått** och vi har fortsatt **leverera välfärd till invånarna**. Vi har ställt om istället för att ställa in. Det har krävt **nya innovativa grepp**.

Nu när pandemin äntligen verkar släppa taget om samhället kan vi konstatera att vi lärt oss mycket längs vägen – och att det som blev lösningar för att klara pandemin – i vissa fall utvecklat och förbättrat verksamheten och är nu långsiktiga lösningar. Ett varmt tack till personalen för allt det arbete och engagemang som ni lägger ner för att ge en god service till våra invånare!

Starkt resultat ger investeringar i välfärden

Vi går in i 2022 med ett mycket starkt resultat i ryggen. 2021 års resultat på 71,7 miljoner kronor motsvarar 8,4 procent i resultat och rustar oss väl inför kommande utmaningar. Resultatet beror till stor del på ökade anslag från staten och ökade skatteintäkter, nästan 30 miljoner mer än vi räknat med. Men det beror också på att det omfattande omställningsarbete som vi initierat för att sänka kostnaderna fortsätter att ge resultat. Det starka resultatet innebär en välbehövlig förstärkning av kommunens ekonomi och gör att kommunen, för första gången sedan åtminstone 1998 då man började inkludera pensionskostnaderna i soliditeten, har en positiv soliditet. Resultatet ger oss också förutsättningar att genomföra viktiga investeringar i välfärden såsom en ny förskola på Ström och en ytterligare idrottshall vid Fuxernas skolan.

Ny vision med gemensamma krafter!

Under våren 2021 arbetades det intensivt med att ta fram kommunens nya vision utifrån de många inspel som invånare, föreningar och företagare gjort. Det var roligt, kreativt och stimulerande och jag vill särskilt tacka politiker och tjänstepersoner i arbetsgruppen för goda samtal och konstruktivt

arbete. Det finns en fantastisk kraft och dynamik i att genom ett ömsesidigt givande och tagande samlas kring gemensamma målsättningar. Alla politiska partier står bakom den nya visionen **”Göta älvdalens pärla – vi gör det tillsammans”** och det finns en stor entusiasm kring att jobba med visionen i den kommunala organisationen. Och nu när pandemin börjar släppa taget om samhället kan vi även intensifiera arbetet med att förverkliga visionen gentemot invånare, företagare och föreningar; för det är ju det som är tanken med och kraften i visionen – att vi gör det tillsammans.

Det visar vi även i praktiken genom att vi på olika sätt intensifierar dialogen med invånarna. Under året har vi bland annat efterfrågat invånarnas åsikter om utvecklingen av Ströms slottspark och om placering av parkbänkar. Vi har även fortsatt dialogen med kommuninvånarna genom **”Fika med kommunalråden”** och beslutat att införa e-förslag. Dialogen med och åsikterna från invånarna är viktiga för oss. Det är ju tillsammans som vi utvecklar kommunen – precis som visionen säger.

Trygghet i fokus – en kommun fri från våld

I dialogen med kommuninvånarna så lyfts ofta trygghetsfrågor. Och under året har arbetet med trygghet intensifierats. Dels har vi utvecklat vår samarbetsform med polisen och skapat ett lokalt brottsförebyggande råd, BRÅ, där polisen, kommunens olika sektorer, fastighetsbolag och företagare samverkar kring trygghetsfrågor. En av de åtgärder som kom till utifrån förslag från lokalt BRÅ är att vi ökat väktarnärvaron kvälls- och nattetid med ett särskilt uppdrag om att arbeta uppsökande och kontakt-

Julia Färhage,
kommunstyrelsens ordförande

skapande gentemot ungdomar. Detta arbete har gett god effekt och skadegörelsen har minskat överlag. Det positiva utfallet har medfört att vi under 2022 utökar insatsen ytterligare.

En av de viktigaste insatserna för ökad trygghet är att stoppa våld i nära relation. Kommunfullmäktige har gett ett särskilt uppdrag om att *”Lilla Edets ska vara en kommun fri från våld”*. Uppdraget tar sin utgångspunkt i att framför allt våld i nära relation är ett utbrett problem i kommunen. Inom ramen för uppdraget bedrivs ett samordnat och sektorsövergripande våldspreventivt arbetet. Jag är *mycket* stolt över att vi har ett genomgripande och strukturerat arbete i en så *viktig* fråga. Arbetet synliggjordes särskilt under en temavecka, vecka 47, då bland annat alla hushåll i kommunen fick ett vykort hem i sin brevlåda med information kring var man vänder sig när man behöver stöd kring våld i nära relation. En oerhört viktig information!

Kommunen klättrar i näringslivsranking

Även ett attraktivt företagsklimat är en viktig politisk prioritering som fastslagits av kommunfullmäktige. Under året och

framför allt hösten har det gjorts en omfattande satsning på dialog med näringslivet. Då genomfördes 24 företagsbesök på 16 veckor och vecka 40 genomfördes en näringslivsvecka med särskilt fokus på företagens villkor. Under hösten antogs också ett nytt näringslivsstrategiskt program. Det är positivt att det arbete som görs ger resultat – kommunen klättrade 30 placeringar i Svenskt Näringslivs ranking – men än återstår mycket arbete innan vi är i mål.

Tack för allt – och välkommen hit!

Till sist; under sommaren meddelade kommunchef Malin Krantz att hon går vidare till nya utmaningar. Malin hade varit kommunchef i två och ett halvt år när hon avslutade sitt uppdrag vid årsskiftet. Det har varit händelserika och utvecklande år och jag vill rikta ett särskilt tack till Malin för de insatser hon gjort för kommunen. Under hösten rekryterades Elisabeth Linderöth som ny kommunchef. Sedan den 28 februari 2022 finns hon på plats och jag vill passa på att hälsa henne varmt välkommen till ett spännande, roligt och utvecklande uppdrag i vår fantastiska kommun!

Innehållsförteckning

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	5
Sammanfattning	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Härifrån kom pengarna/Så här användes pengarna	6
Den kommunala koncernen	7
Hänt under året	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	15
Vår omvärld – internationella skeenden	15
Svensk ekonomi	16
Kommunsektorn	16
Befolkningsutvecklingen	17
Arbetsmarknaden	18
Sysselsättning	18
Befolkning och boende	19
Välfärdsredovisning	20
Jämställdhetsredovisning	26
Miljöredovisning	28
Näringsliv	30
Uppföljning av kommunens kvalitet	32
Skredförebyggande åtgärder	36
Väsentliga personalförhållanden	37
God ekonomisk hushållning	40
Måluppföljning	40
Kommunfullmäktige	42
Ekonomisk ställning	50
Finansiell analys kommun	50
Finansiell analys koncern	55

Innehåll	Sida
Balanskravsresultat	57
Resultaträkning	58
Balansräkning	59
Kassaflödesanalys	61
Noter	62
Nyckeltal	76
Drift- och investeringsredovisning	77
Driftredovisning	77
Investeringsredovisning	79
Not till drift- och investeringsredovisning	82
Exploateringsredovisning	84
VA- och avfallsverksamheten	86
VA-verksamheten	86
Avfallsverksamheten	87
Nämdredovisning	88
Socialnämnden	88
Samhällsnämnden	98
Bildningsnämnden	104
Bolag och kommunalförbund	109
AB Edethus	109
Lilla Edets fjärrvärme AB	111
Soltak AB	112
Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund	113
Revisionsberättelse	115
Begreppsförklaringar	117

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Lilla Edets kommun uppvisar ett resultat på 71,7 mnkr för år 2021 (föregående år 43,2 mnkr) vilket är 58,2 mnkr bättre än budgeterat. I utfallet ingår överskott från exploateringsverksamheten med 2,3 mnkr. Verksamhetens nettokostnader visar en ökning från föregående år med 1,5 procent. Skatteintäkterna och statsbidragen ökar med 5,4 procent jämfört med föregående år.

Årets nettoinvesteringar uppgår till 36,3 mnkr (föregående år 27,3 mnkr) varav 15,4 mnkr avser den skattefinansierade verksamheten och 20,9 mnkr avser investeringar i den avgiftsfinansierade verksamheten.

Koncernens samlade resultat för året är 76,6 mnkr. Föregående år uppgick koncernens resultat till 37,9 mnkr.

Utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer gör kommunstyrelsen bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåtts under perioden, då övervägande delen av verksamhetsmålen är uppfyllda samt att de båda finansiella målen är uppfyllda.

Antal årsarbetare, det vill säga totalt arbetad tid inom kommunen omvandlat till heltidstjänster, uppgår till 997,5 vilket är en ökning med 16,5 jämfört med föregående år (1,7 procent).

Befolkningsökningen i Lilla Edets kommun uppgick till 1,6 procent. Vid årets slut var invånarantalet 14 509 i kommunen.

Arbetslösa samt deltagare i program är 6,1 procent i kommunen vid utgången av året jämfört med 7,1 procent vid utgången av förra året. Lilla Edet ligger på en nivå som är lägre än riket och Västra Götalandsregionen. När det gäller ungdomsarbetslösheten så är också den lägre i Lilla Edet än riket och Västra Götalandsområdet.

Kommunens totala intäkter, inklusive finansiella intäkter, uppgår till 1 121,7 mnkr. Skatteintäkter är den största inkomstkällan, där efter kommer kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag.

Översikt över verksamhetens utveckling

	2021	2020	2019	2018	2017
Bruttoomsättning	1 117,3 mnkr	1 061,8 mnkr	1 001,7 mnkr	990,5 mnkr	996,3 mnkr
Verksamhetens nettokostnad	850,0 mnkr	837,6 mnkr	843,9 mnkr	798,3 mnkr	741,3 mnkr
Verksamhetens nettokostnadsförändring	1,5%	-0,7%	5,7%	7,7%	2,7%
Årets resultat	71,7 mnkr	43,2 mnkr	-15,8 mnkr	7,6 mnkr	27,7 mnkr
Utdebitering skatt	22,37	22,37	22,37	22,37	22,37 kr
Balansomslutning	705,9 mnkr	683,1 mnkr	572,7 mnkr	584,5 mnkr	605,1 mnkr
Eget kapital	224,1 mnkr	152,4 mnkr	109,2 mnkr	125,0 mnkr	117,4 mnkr
Soliditet	31,7%	22,3%	19,1%	21,4%	19,4%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse	1,9%	-10,7%	-20,9%	-18,8%	-21,0%
Nettoinvesteringar	36,4	27,4 mnkr	36,7 mnkr	37,7 mnkr	37,8 mnkr
Invånarantal	14 509	14 282	14 109	14 046	13 961
Årsarbetare	1 059	1 040	1 037	1 062	1008
Pensionsförpliktelser	223,4 mnkr	237,8 mnkr	241,5 mnkr	249,8 mnkr	257,0 mnkr

Härifrån kom pengarna 2021

Kommunens totala intäkter inklusive finansiella intäkter uppgår till 1 121,7 mnkr. Skatteintäkter är den största inkomstkällan, därefter kommer kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag.

Härifrån kom pengarna

Härifrån kom varje hundralapp som Lilla Edets kommun disponerade under 2021.

Så här användes pengarna

Så här användes 100 kronor som betalades i skatt till Lilla Edets kommun 2021.

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 850,0 mnkr. De största verksamheterna återfinns inom bildningsnämndens följt av socialnämndens ansvarsområde.

Den kommunala koncernen

Kommunstyrelsen förbereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs. Kommunstyrelsen har också ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi och har ett övergripande arbetsgivaransvar.

Nämnderna

Nämnderna utses av kommunfullmäktige. De har till uppgift att bereda olika ärenden som ska tas upp i kommunfullmäktige och verkställa de beslut som kommunfullmäktige fattat. Nämnderna har också egen beslutanderätt i vissa frågor.

Bolagen samt Räddningstjänstförbund

Koncernen Lilla Edets kommun omfattar förutom kommunen de tre bolagen AB EdetHus, Lefab och Soltak AB, även Södra

Bohusläns Räddningstjänstförbund (SBRF). Kommunens ägarandel i AB EdetHus är 100 procent, Lefab 50 procent, Soltak 25 procent och Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund (SBRF) 30 procent.

Privata utförare

En stor del av den kommunala huvudverksamheten bedrivs av privata utförare. Inköpen fördelar sig framför allt på tjänster inom skola, social omsorg och tekniska verksamheter. Nedan visas de tre största privata utförarna per berörd nämnd.

Socialnämnden 2021	mnr
GRYNING VÅRD AB	3,1
SOLHAGA	2,5
APOTEKET	1,9
Summa	7,5

Socialnämnden 2020	mnr
GRYNING VÅRD AB	5,6
Risingegårdens behandlingshem AB	3,3
Ungdomsstöd Väst AB	3,1
Summa	12

Bildningsnämnden 2021	mnr
Nya Skolan Trollhättan Aktiebolag	18,5
Naturmontessori väst AB	7,3
Lärlingsgymnasiet i Sverige AB	5,5
Summa	31,3

Bildningsnämnden 2020	mnr
Nya Skolan Trollhättan Aktiebolag	17
Maria Olsson enskild firma	11,4
Lärlingsgymnasiet	4,1
Summa	32,5

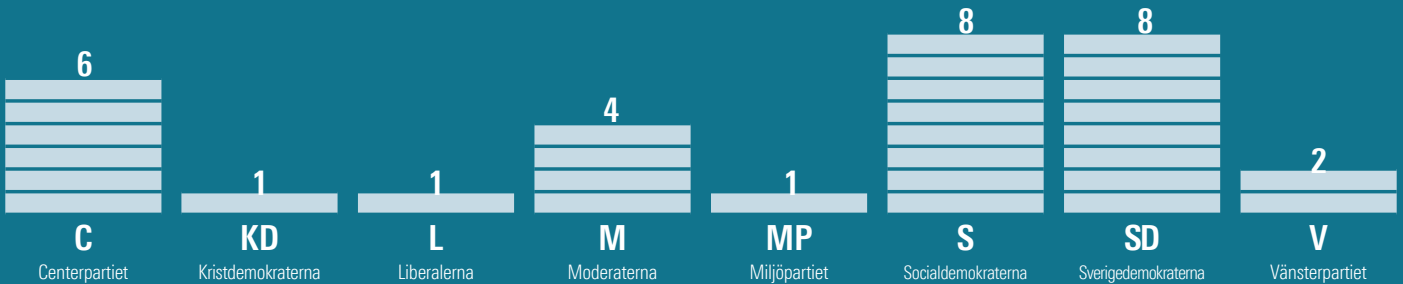
Samhällsnämnden 2021	mnr
Letf AB	2,8
Svensk markservice	1,0
Andersson Transport i Lilla Edet	0,6
Summa	4,4

Samhällsnämnden 2020	mnr
Svensk Markservice AB	3,3
Vattenfal elanläggning AB	3,3
Skanska Industrial Solutions AB	1,9
Summa	8,5

Politisk ledning

Kommunfullmäktige består av 31 ledamöter och 20 ersättare. Mandatfördelningen framgår av diagrammet nedan. Majoriteten består av Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna, Kristdemokraterna och Miljöpartiet.

Kommunfullmäktiges presidium

Ordförande: Lars Ivarsbo (C)
1:e vice ordförande: Harry Berglund (S)
2:e vice ordförande: Per Anders Sturk (SD)

Kommunstyrelsens presidium

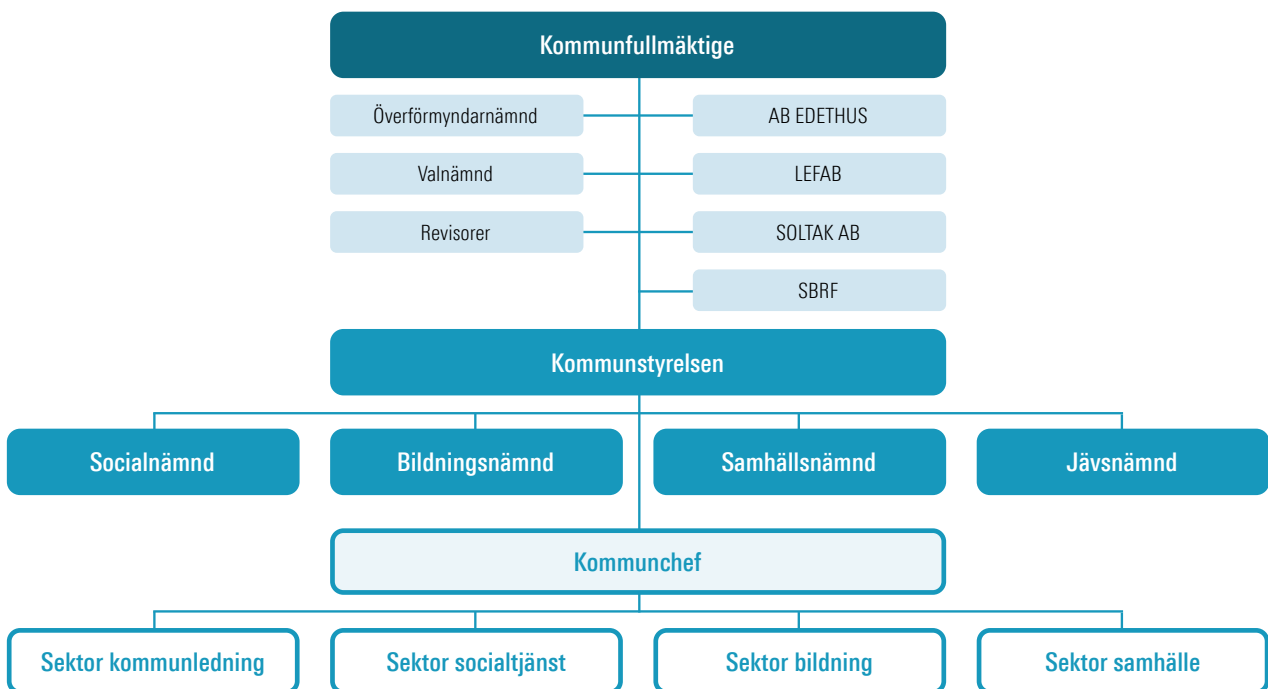
Ordförande: Julia Färjhage (C)
Vice ordförande: Mona Burås Dieng (S)

Sektorsorganisation

För att sköta den dagliga verksamheten och utföra de uppdrag som kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnderna beslutat om finns sektorer med anställda tjänstemän. Lilla Edets kommun har fyra sektorer som är uppdelade i olika verksamhetsområden, sektor kommunledning, sektor socialtjänst, sektor samhälle och sektor bildning.

Sektorerna har tre huvudsakliga uppgifter:

- Att ta fram underlag för att se till så att de förtroendevalda är välinformerade och kan fatta avvägda beslut.
- Att uppnå mål och verkställa uppdrag som de förtroendevalda beslutar om.
- Att besluta på uppdrag av de förtroendevalda genom så kallad delegation.

Lilla Edets kommun har ett helägt kommunalt fastighetsbolag, AB Edethus. Kommunen är också delägare i Lilla Edets Fjärrvärme AB (LEFAB) och Soltak AB – ett bolag för kommunsamverkan tillsammans med närliggande kommuner. Tillsammans med Stenungsund och Tjörn är Lilla Edets kommun med i Södra Bohusläns räddningstjänstförbund (SBRF).

Hänt under året

Du kan läsa alla nyheter i sin helhet på lillaedet.se

Fotograf Yvonne Gunnarsson-Nord

Fotograf Susanne Melander

A Lupp-enkäten – så tycker unga i Lilla Edet om sina liv

Under hösten 2020 fick ungdomar i årskurs 8 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasiet svara på frågor om sin livssituation i enkäten Lupp – Lokal uppföljning av ungdomspolitik. Enkäten tar upp hur unga ser på fritid, skola, politik och samhälle, trygghet, hälsa och livstillfredsställelse, arbete och framtid. Undersökningen görs vart tredje år och 2020 var första gången Lilla Edets kommun var med.

Rapporten blev klar under våren 2021 och visade bland annat på att fyra av tio ungdomar uppger att de under det senaste halvåret blivit utsatta för brott, främst anges hot och stöld. Hälften av ungdomarna upplever också otrygghet i vardagsmiljön.

Underlaget i Lupp-enkäten ska fungera som ett kunskapsstöd i kommunens utvecklingsarbete inom många områden som rör unga.

B Kronprinsessparet i digitalt möte med kommunstyrelsens ordförande

Under maj månad mötte kommunstyrelsens ordförande Julia Färjhage, Kronprinsessan Victoria och Prins Daniel i ett digitalt möte. Fokus under mötet var pandemins påverkan på Lilla Edets kommun men också kommunens utveckling i stort.

– Det var ett mycket trevligt och hjärtligt samtal och Kronprinsessparet var genuint intresserade av hur invånarna och medarbetarna i Lilla Edets kommun påverkats av pandemin. Vi samtalade bland annat om hur personalen inom äldreomsorgen påverkats av de tuffa arbetsförhållanden som pågått

under lång tid, men också om den mer positiva effekten att handelsindexet i kommunen stärkts under pandemin. Jag tycker att det är ett väldigt fint initiativ av Kronprinsessparet att genom digitala möten besöka landets kommuner och samtala kring pandemins effekter, sade Julia Färjhage.

C Digital nyckelhantering inom hemtjänsten

Lilla Edets kommun påbörjade i maj införandet av ett system med digital nyckelhantering för alla personer som har hemtjänst eller trygghetslarm samt vid vissa fall av hemsjukvård.

– Med digital nyckelhantering säkerställer vi kvaliteten av nyckelhantering samt ökar vårdtagarnas trygghet och säkerhet. Om en vårdtagare larmar kan personalen komma mycket snabbare då de inte först behöver hämta en fysisk nyckel. Med detta system vet vi dessutom vem som varit på plats och när, konstaterar Joakim Olsson, projektledare för införandet.

D Fototävlingen #mittlillaedet

Många av oss har under pandemin hittat ut i den fantastiska naturen vi har i vår kommun och de flesta har mobilen med i fickan! Sedan i juni har det gått att dela med sig av sina vackraste ögonblick i fototävlingen #mittlillaedet.

Under sommaren, hösten och vintern har alla kunnat tävla med sina bilder på olika teman och tävlingen har hittills genererat drygt 200 underbara bilder som förmedlar fler känslor än tusen ord och sätter Lilla Edet på kartan. Här kan du se några av vinnarbilderna.

E Projektet Konst för mänskliga rättigheter mynnade ut i målad gångtunnel

Lilla Edets kommun drev under 2020–2021 konstprojektet Gatukonst för mänskliga rättigheter i samverkan med ABF och Lilla Edets Regnbågsgrupp. I juni var det invigning av den målade gångtunneln mellan busstorget och Fuxernaskolan i centrala Lilla Edet, vilket utgjorde avslutningen på kursen. I gångtunneln finns nu vackra målningar med mycket symbolik.

– Det är ett strävande mål att följa de mänskliga rättigheterna och det här konstprojektet satte ljus på frågorna. Konst har alltid varit ett sätt att uttrycka tankar och idéer och att kombinera konst med temat mänskliga rättigheter fungerar utmärkt. Jag tänker att tunneln nu blir en fin prägel för Lilla Edet, säger kursledare Zion Ivarsson.

F Älvpromenaden förbättrades

I augusti var förbättringar av älvpromenaden i Lilla Edet klar. Gångstråkets underlag jämnades till och grusades upp, sly röjdes och nya trätrappor som leder ner till promenadstråket byggdes. Uppstickande stenar togs bort för att minska snubbelrisken och för att få ett behagligare och säkrare promenadstråk. Älvpromenaden breddades också där det behövdes och det gjorde att det blev lättare att ta sig fram med både barnvagn, rullator och rullstol.

Hänt under året

G

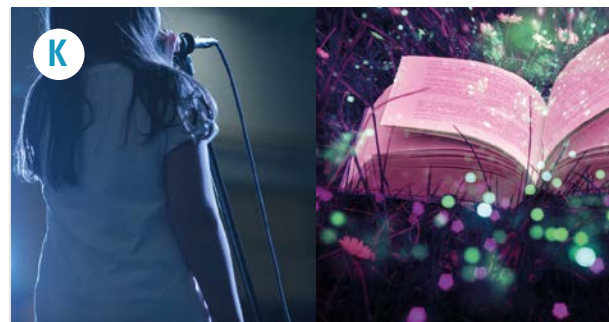
H

I

J

K

K

G Renoverade och uppfräschade lokaler i Fuxernaskolan

Fuxernaskolan har renoverats invändigt och när högstadieläverna återvände efter sommarlovet möttes de av en i princip helt nyrenoverad högstadieskola. Klassrummen på alla tre våningsplanen har renoverats, liksom korridorerna. Lokalerna är nu ljusa och fräscha och den tidigare touchen av 60- och 70-tal är ett minne blott. Alla dörrar till klassrummen är utbytta, liksom de flesta av golven och innertaken. Även ventilationsaggregat är utbytta. Nu är inomhusklimatet styrt av sensorer som känner av hur mycket folk som är i lokalerna och anpassar kapacitet och klimat efter det.

Även mellanstadiet på Fuxernaskolan har fått en rejäl uppfräschning i korridorer. Flera konstverk pryder nu väggarna. Konstverken är skapade av den lokala konstnären Zion Ivarsson.

H Rankingar av företagsklimat

I mitten av september släppte Svenskt Näringsliv 2021 års ranking av Företagsklimatet i landets kommuner. Lilla Edet klättrar 30 platser jämfört med året innan och ligger nu på plats 229. Julia Färjehage, kommunstyrelsens ordförande, säger så här om resultaten:

– Det är otroligt glädjande att vi klättrar i rankingen. Jag är långt ifrån nöjd med placeringen, men väldigt glad att det omfattande arbete som läggs ner på att förbättra företagsklimatet i kommunen ger resultat. Nu fortsätter vi jobba för att förbättra företagsklimatet ytterligare. Ett attraktivt företagsklimat är en viktig politisk prioritering och ett av våra målområden som fastslagits för kommunen. Fyra av fem

arbetstillfällen skapas i små och medelstora företag och det är en av anledningarna till att ett bra företagsklimat är så viktigt för kommunen.

I april släpptes resultaten i rankingen Insikt om företagsklimatet som utförts av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Där sjönk kommunen i rankingen, men fick fortfarande ett högt betyg även om det var på gränsen till att istället räknas som godkänt på betygsskalan. Lilla Edets kommun placerade sig på plats 147 av totalt 181 deltagande kommuner. Året tidigare hade vi plats 31.

– De två undersökningarna har utförts med olika metoder. Svenskt Näringslivs Företagsklimat är en attitydundersökning och Insikt baserar sig på upplevt resultat efter ett avslutat myndighetsärende hos kommunen. Resultaten i undersökningarna säger olika saker, men vi använder naturligtvis båda resultaten i vårt förbättringsarbete, säger Kajsa Jernqvist, näringslivsutvecklare i Lilla Edets kommun.

I Ny plan för framtida VA-försörjning

Under oktober beslutade samhällsnämnden om en ny plan för försörjningen av vatten och avlopp i kommunen. Beslutet innebär att befintliga anläggningar ska utvecklas och så småningom ska nya anläggningar uppföras i egen regi.

– Detta är en väl genomarbetad plan som följer behoven enligt framtagna befolkningsprognoser samt lagstiftning och myndighetskrav för både vatten och avlopp. Investering på befintligt vattenverk är direkt kopplat till behovet av att klara vattenförsörjningen i kommunen nu och för planerad utbyggnation, säger Franz Wallebäck, chef för VA-enheten.

J Klart med ny kommunchef

I november stod det klart att Elisabeth Linderöth blir ny kommunchef i Lilla Edets kommun och att hon tillträder tjänsten 28 februari 2022. Vi hälsar Elisabeth varmt välkommen till oss!

– Jag ser verkligen fram emot att vara en del av Lilla Edets kommuns fortsatta utvecklingsresa, tillsammans med politiker och alla medarbetare i kommunen. Att i min nya roll som kommunchef få arbeta med alla samhällsfrågor, i en kommun som ligger mig varmt om hjärtat känns både roligt och oerhört spännande! Mina allra finaste smultronställen finns i Lilla Edets kommun och jag är övertygad om att jag nu kommer att hitta många fler, säger Elisabeth Linderöth.

K Inviqning av Kulturhuset Eden

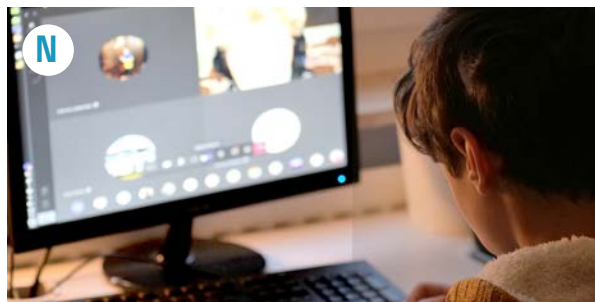
Lördag 27 november var det Familjelördag och samtidigt inviqning av Kulturhuset Eden under pompa och ståt! Många passade på att komma och ta del av programmet för dagen, både stora som små. Verksamheterna som tillsammans huserar under Kulturhuset Edens tak visade upp sina verksamheter och det bjöds på dryck och tilltugg.

– Uppslutningen var över all förväntan och en succé för oss! Vi är tacksamma för alla glada och positiva människor som kom och det märks att det finns ett behov av arrangemang där människor kan mötas och vara tillsammans i vår kommun, säger Marit Foss Fredriksson, kulturchef i Lilla Edets kommun.

Hänt under året

L

N

O

P

M

Q

L Värdefulla tankar och idéer om Ströms slottspark

Inför att Ströms slottspark ska utvecklas bjöd kommunen in till medborgardialog under senhösten. Tankar och idéer kunde framföras via ett formulär på kommunens webbplats samt vid ett fysiskt "Fika med kommunalråden" där det fanns möjlighet att möta både kommunalråden och personal från enheten stadsmiljö på plats i parken. Även barn och ungdomar från Fuxernaskolan, Strömsskolan och Fågelstigen förskola bidrog med tankar och idéer.

– Att vi fått in så många idéer och förslag kring utvecklingen av Ströms slottspark är väldigt roligt. Det är tydligt att det finns ett stort engagemang och att kommuninvånarna värnar om parkens framtid, säger Anna Berlin, chef stadsmiljöenheten.

M Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet ska bli medlemmar i RSG

I slutet av året gick politikerna inom Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) och kommunerna Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet ut med ett gemensamt pressmeddelande där man uttrycker ambitionen att de tre kommunerna ska bli medlemmar i RSG senast 1 januari 2023. Under 2022 kommer en fördjupad utredning för Lilla Edets kommuns medlemskap att genomföras enligt ett beslut från Lilla Edets kommunfullmäktige i januari 2022.

Parallellt med den fördjupade utredningen fortsätter RSG att stödja kommunernas nuvarande räddningstjänst – Södra Bohusläns räddningstjänstförbund (SBRF).

N Fuxernaskolans högstadium uppmärksammas för sitt arbete under fjärrundervisningen

När Fuxernaskolan årskurs 7-9 under våren 2021 gick över till delvis fjärrundervisning fick Göteborgsregionen uppgöven för skolans arbetssätt med distansundervisningen. Fuxernaskolans arbete uppmärksammades i podden på distanspedagogik.se, en sajt framtagen av Göteborgsregionen, som fungerade som ett stöd när skolor på grund av coronapandemin gick över till distansundervisning.

I podden lyfte man fram Stödteamets fina arbete. Stödteamet hjälpte till när distansundervisningen inte fungerade fullt ut hemifrån, till exempel när eleverna av olika orsaker inte fick studero hemma eller när de tekniska förutsättningarna för distansundervisning saknades. "Tips och Trix med Anki och Kajsa" – tips för vårdnadshavare hur de kunde stötta ungdomarna under distansundervisningen – uppmärksammades också eftersom det även involverade vårdnadshavare.

O Göteborg 400 år firades med pilgrimsvandringar längs Göta älv

2021 fyllde Göteborg 400 år och det firades bland annat med pilgrimsvandringar. Under en vecka i månadsskiftet maj/juni vandrade människor från stadens födelseplats Lödöse till dess nuvarande hemvist! Här gick det att färdas både i tid och rum när deltagare ute i naturen under sex olika vandringar firade Göteborgs stora jubileum och samtidigt fick lära sig mer om hur Göteborg kom att befinna sig vid älvens mynning. Under året var kommunen projektägare av Leaderprojektet Pilgrimsleden Göta älv.

P Näringslivsvecka i oktober

Under Näringslivsveckan i oktober var kommunens näringsliv och företagare i fokus!

Ett starkt näringsliv med framgångsrika företag är en förutsättning för kommunens utveckling – de skapar arbets-tillfällen och tillväxt. 85 procent av det värde som produceras i Göteborgsregionen kommer från den privata sektorn och därför är näringslivet ett prioriterat område att arbeta med.

Bland annat uppmärksammades under veckan flera företag som fått företagsbesök av kommunalråd, Företagscentrum och tjänstemän och nyhetsbrevet Näringsliv började åter ges ut. Ett fastighetsägarmöte med fokus på säkerhet och trygghet anordnades och Svenskt Näringsliv och Lilla Edets kommun bjöd in till ett lunchmöte för samtal kring företagsklimatet i kommunen.

Utbildningsmaterial i form av en film togs också fram under Näringslivsveckan. Filmen resulterade i utbildningen "Företagarens villkor i Lilla Edets kommun", som chefer och medarbetare med företagskontakter tog del av i december 2021. Två nya e-tjänster riktade mot företagare lanserades under veckan; boka en upphandlare och händelserapportering för att bidra till lägesbilder som används i det brottsförebyggande arbetet.

Q Kronhjortar lös upp Lilla Edet

Inför jul dök lysande kronhjortar upp i centrala Lilla Edet. Tillsammans med den gnistrande snön blev vintermyskänslan på topp!

Ny vision

I juni 2021 antog kommunfullmäktige en ny vision för Lilla Edets kommun – den gemensamma ledstjärna som ska peka ut riktningen för utvecklingen av vårt samhälle!

Vår nya vision:

Göta älvdalens pärla

VI GÖR DET TILLSAMMANS

Visionsberättelsen som sätter ord på det samhälle vi tillsammans ska jobba för att uppnå:

”*Ur älven har vi hämtat kraft och energi i alla tider. Med samma kraft och ett starkt engagemang skapar vi tillsammans ett gott liv och en hållbar framtid – både på ett personligt plan och för ett attraktivt samhälle. Ett liv och samhälle där alla känner sig välkomna, trivs, utvecklas och mår bra.*

Här erbjuds god service och tillgänglighet för en väl fungerande vardag, så vi får tid för varandra och allt som ger oss livskvalité och glädje i livet. Genom inflytande och delaktighet har vi alla en möjlighet att påverka vårt samhälles utveckling i en positiv riktning.

Vi njuter av vår vackra älvmiljö och rika natur som vi tar väl hand om, lever nära och i samklang med. Vi känner också stolthet för vår unika historia. En historia som vi tar vara på, minns, synliggör och delar med oss av. Lilla Edets kommun är Göta älvdalens pärla.”

Vi ska tillsammans uppnå visionen genom:

Nytänkande

Vi är kreativa och tänker nytt. Med mod vågar vi prova nya idéer och lösningar. Vi är nyfikna och vill hela tiden utvecklas.

Medskapande

Vi har alla möjlighet att bidra och påverka och utgör alla en viktig del av vårt samhälle. Det finns en öppenhet och vi lyssnar till varandra. Med kraft, energi och engagemang går vi från ord till handling.

Hållbart

Vi arbetar för att skapa en långsiktigt hållbar samhällsutveckling som omfattar såväl människan, miljön och ekonomin. Vi eftersträvar att ligga steget före, arbeta förebyggande och stärka det som är positivt. Våra resurser använder vi på ett effektivt och hållbart sätt.

Stort och brett engagemang

I arbetet med att ta fram den nya visionen har de som kommunen är till för – alla som bor och verkar här – inkluderats. Engagemanget har varit stort och hundratals inspel och synpunkter har lämnats.

Den nya visionen har inget definitivt slutår. Siktet är istället inställt på en trettioårsperiod och att visionen kan aktualiseras var tionde år om behov av detta finns.

Hänt
under
året

Gemensamt arbete för trygghet och säkerhet

I februari skrev kommunen och Polisen på ett nytt Medborgarlöfte för året. Fokus var på en tryggare utomhusmiljö och ett utvecklat brottsförebyggande arbete.

Under våren och försommaren 2021 förekom det en hel del skadegörelse i kommunen, främst i Lilla Edets tätort. Enligt statistik från Polisen gick skadegörelsen i kommunen då upp med 80 procent jämfört med de två tidigare åren. Tillsammans kraftsamlade kommunen, Edethus och Polisen för att bryta trenden. Inom ramen för Medborgarlöftet skapades det Brottsförebyggande rådet, BRÅ. Gruppen fungerar som en katalysator i det trygghetsskapande arbetet och jobbar med insatser både på kort och lång sikt. I BRÅ-gruppen ingår nu även privata fastighetsbolag och företagare – arbetet breddas och utvecklas hela tiden.

Konkreta åtgärder i det trygghetsskapande arbetet som kommit ur BRÅ-gruppen är att kommunen tillsammans med Edethus ökat upp väktarnärvaron kvälls- och nattetid. Det handlar då inte om rondering bara runt vissa fastigheter där kommunen har verksamhet, utan väktare ronderar rörligt i kommunen och arbetar uppsökande mot ungdomar. Detta arbete syns ha fallit väl ut och skadegörelsen har minskat överlag på de platser där väktare ofta rört sig. Polisen har haft ökad närvaro i kommunen och tack vare BRÅ-gruppens arbete har polis och kommun tillsammans enklare kunnat identifiera platser där ökad synlighet behövs. Även Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund, SBRF, har varit behjälpliga med att rondera samhället och hålla sig synliga i den mån deras verksamhet har tillåtit det.

Kommunen anställde under sommarmånaderna fyra sommararbetande ungdomar knutna till fritidsgården Kosmos. Sommararbetarna arbetade uppsökande, både i samhället och digitalt, mot andra ungdomar i Lilla Edet. Tillsammans med

ungdomscoacherna skapade sommararbetarna en mötesplats för ungdomar i åldern 13–16 år på Kosmos. Kommunen och föreningar i kommunen anordnade även sommarlovsaktiviteter för barn och ungdomar.

Organisationen för trygghetsvandring stärktes upp under året och två utbildningar för nya trygghetsvandrare genomfördes under juli och september.

Trygghetsronder genomfördes av kommunen tillsammans med Polisen i centrala Lilla Edet och Lödöse i oktober som en del av Medborgarlöftet. Alla som bor och verkar i kommunen bjöds in att delta. Under trygghetsronderna identifierades förbättringsåtgärder som syftar till ett tryggare samhälle.

En e-tjänst för händelserapportering skapades efter sommaren. E-tjänsten är öppen att använda för kommunens verksamheter, trygghetsvandrare, privata fastighetsägare och företag. Syftet är att den digitala tjänsten ska vara ett verktyg för att kunna generera underlag till kommunens lägesbild, som tillsammans med Polisens lägesbild används i det brottsförebyggande arbetet.

Kommunen har också gjort utomhusmiljön tryggare genom att förbättra belysningen i flera gångtunnlar. Ett nytt och effektivt belysningsträd har också satts upp på Lödöse pendelparkering. Slyröjning har även utförts längs gång- och cykelbanor för bättre sikt i linje med Medborgarlöftet.

I september arrangerades Krisberedskapsveckan i kommunen som en del av den nationella satsningen med samma namn som initierats av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Under veckan kunde kommuninvånare besöka Frivilliga Resursgruppen och prata hemberedskap och samhällsberedskap eller gå en tipspromenad med chans att vinna krislådor i pris.

Hänt
under
året

En kommun fri från våld

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem. Därför lägger Lilla Edets kommun nu mycket kraft på ett långsiktigt våldsförebyggande arbete med start under 2021, utifrån visionen ”En kommun fri från våld”.

Detta arbete sker inom många olika kommunala verksamheter och det samverkas både mellan verksamheter och med externa aktörer som exempelvis Västra Götalandsregionen och privata skolor och förskolor som finns i kommunen.

Som en del i det långsiktiga arbetet har en plan för kommunikationsinsatser tagits fram med syfte att synliggöra förekomsten av våld samt öka kommuninvånarnas och kommunanställdas kunskap om våld.

– Vi kommer jobba mycket med att öka kommuninvånarnas kunskap om vad som räknas som våld och hur våld tenderar att utvecklas samt vart du kan vända dig om du är i behov av stöd på grund av att du blir utsatt eller utsätter någon för våld, säger Sabina Vehabovic, verksamhetsutvecklare och samordnare för våldsförebyggande arbete i Lilla Edets kommun.

Under vecka 47 deltog Lilla Edets kommun, tillsammans med Trollhättans Stad och Vänersborgs kommun, i det nationella initiativet ”En vecka fri från våld”. Syftet med kampanjen är att uppmärksamma det omfattande samhällsproblem som våld i nära relationer utgör och belysa det förebyggande arbetet som pågår.

Läs mer om det våldsförebyggande arbetet och kampanjveckan ”En vecka fri från våld” i jämställdhetsredovisningen på sidan 20.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att få en bredare förståelse för kommunens resultat och ställning följer nedan ett antal avsnitt som ger upplysning om förhållanden som har väsentlig påverkan på kommunens eller den kommunala koncernens verksamhet.

Vår omvärld – internationella skeenden

Den globala ekonomin har påverkats starkt framför allt av utbudsproblem med anledning av pandemins effekter under 2021. Den första ekonomin som rekylade upp efter pandemin var Kina. Detta skedde långt tidigare än motsvarande återhämtning i USA eller Europa. Men den kinesiska ekonomin hämmas nu av en rad problem. Geopolitiska spänningar med Australien har minskat den kinesiska kolimporten, med ett lägre el-utbud och produktionsstörningar som följd. Detta riskerar att förvärra de friktioner som syns i det globala handelsflödet. Återhämtningen i Asien har också tappat fart på grund av ökad smittspridning i regionen. Därtill sätter den senaste tidens turbulens kring Evergrande och andra kinesiska fastighetsbolag fingret på finansiella risker i Kina. Det svenska beroendet, förutom den svenska exporten till Kina, förhöjs indirekt genom inte minst en hög andel av tysk export som riktas till Kina.

I USA och Europa går återhämtningen emellertid starkare nu, när hushållens konsumtion kan ta fart efter mildrade restriktioner. Det medför att hushållen åter riktar mer av sin efterfrågan till tjänstekonsumtion, vilken är lokalt producerad. Den höga och förändrade sammansättningen av hushållens konsumtion har påverkat inflationen i USA, som nu är hög. Historiskt har infla-

tionen på sällanköpsvaror varit låg – tack vare global konkurrens och handel samt teknologisk utveckling. Under pandemin steg efterfrågan på sällanköpsvaror när hushållens plånböcker gynnades av en kraftigt expansiv finanspolitik. Framöver kommer en stigande tjänstekonsumtion att minska efterfrågan på sällanköpsvaror, vilket kan bidra till att mildra utbudsproblematiken. Inflationen i USA bedöms sjunka framöver, när utbudsproblemen avtar och priserna rör sig mer enligt historiska mönster.

I Europa går återhämtningen inte lika fort som i USA. Inflationens dynamiken är heller inte lika stark här. Europeisk BNP ligger fortfarande under nivån från slutet av 2019; speciellt gäller detta i södra Europa. I flera av dessa länder utgör turismen en stor andel av ekonomin, med näringar som hotell- och restaurangbranschen. Då finanspolitiken är fortsatt expansiv och resursutnyttjandet lågt beräknades tillväxten i Eurozonen bli relativt stark 2021 och 2022. Globalt har det förts en generellt sett mycket expansiv ekonomisk politik 2020 och 2021. Centralbankers styrräntor har sänkts och programmen av kvantitativa lättnader har utökats, vilket håller nere ränteutgifterna för ländernas statsskulder. Regeringar har sjösatt omfattande krisåtgärder men även bedrivit traditionell expansiv finanspolitik.

Svensk ekonomi

I takt med att restriktioner hävs, stärks förutsättningarna för en normalisering av samhället. Allra mest gynnas givetvis de kontaktintensiva näringar som drabbats extra hårt av pandemin/restriktionerna. Just dessa näringar, där produktionen ännu ligger långt under före krisen nivåer, utgör visserligen en liten del av samhällsekonomin. Men det stora flertalet branscher, företag och arbetsplatser kommer att påverkas påtagligt positivt av att samhället "öppnas upp" igen. Framför allt är det inhemsk konsumtion och investeringar som beräknas växa snabbt, speciellt under det andra halvåret i år. Mest betydande är givetvis uppgången i hushållskonsumtionen, men i år kommer även ett väsentligt bidrag till den inhemska efterfrågan från den offentliga sektorns konsumtionsutgifter. Slutlig inhemsk efterfrågan i Sverige beräknas ge ett bidrag till BNP-tillväxten om nästan 4 procent per år både 2021 och 2022.

Ur ett produktions- och branshperspektiv är det framför allt tjänstesektorn som kommer utgöra dragloket, vilket blir gynnsamt för sysselsättningen i Sverige. Det är också en "bra timing" i detta, eftersom den globala utvecklingen för utrikeshandel och industriproduktion, kopplat till utbuds- och logistikproblemen, åtminstone tillfälligt tycks ha stagnerat under det första halvåret och väntas hämma exportutvecklingen ytterligare en tid. Tack vare de omfattande krisåtgärderna 2020–2021 har hushållens inkomster klarat sig förhållandevis väl genom krisen. Förra året blev nedgången i hushållens konsumtion betydligt större än nedgången av hushållssektorns inkomster – sparkvoten steg markant. Restriktioner och utbudsbegränsningar fick hushållen att ofrivilligt skjuta upp viss konsumtion. Men att hushållen stärkt sin förmögenhet är även i linje med ökat försiktighetssparande vid kriser eller osäkra tider.

Kommunsektorn

En god skatteunderlagsutveckling och en dämpning av de ökade demografiska välfärdsbehoven gör att de närmaste åren ser förhållandevis bra ut för kommunerna. De senaste årens låga kostnadsutveckling i sektorn antas vända och ta fart i år och nästa år. Det beror dels på att pandemins effekter på verksamheten antas klinga av, dels på riktade statliga satsningar. Utifrån dessa förutsättningar kommer kommunernas resultat att överstiga 2 procent av skatter och generella statsbidrag under åren 2021 till 2024. År 2025 behövs åtgärder eller resurstillskott motsvarande 8 miljarder för att nå den resultatnivån.

Samhällsrestriktioner har legat kvar under de tre första kvartalen 2021 med en fortsatt påverkan på verksamheterna. Intäkterna för kultur- och fritidsområdet har därför varit låga i år vilket också gäller färdtjänst och övrig kollektivtrafik på grund av lägre resande. Nerskalade politiska församlingar och digitala möten har bidragit till låga kostnader för den politiska verksamheten under 2021, medan fortsatt smittspridning och restriktioner gör det rimligt att anta att kostnaderna för att hantera pandemin i omsorgen har varit höga under hela 2021.

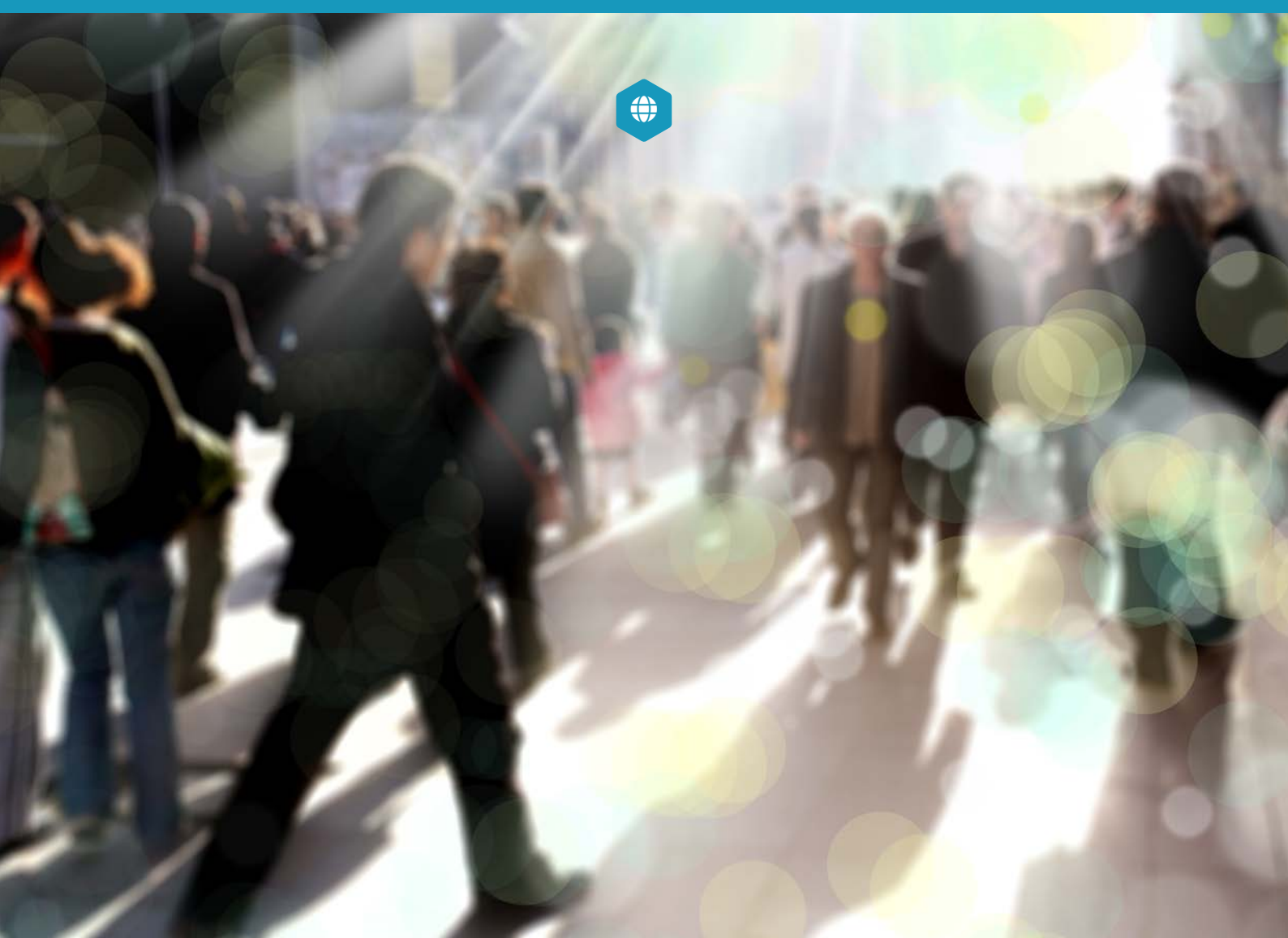
Den demografiska utvecklingen de närmaste åren förväntas innebära en stabilisering av behovsökningen på omkring 0,6 procent årligen. Det är en återgång till de nivåer som gällde under 2000-talets första decennium och en betydligt lägre ökningstakt än vad som gällde under 2010-talet. Det är också lägre än vad som förutsågs i den förra befolkningsprognosen från SCB.

Välfärdens kompetensförsörjning är en av det kommande decenniets viktigaste frågor för kommuner och regioner. Den demografiska utvecklingen berättar om framtida behov av välfärdstjänster och därmed personal att utföra dessa. Antalet äldre ökar snabbt medan antalet i arbetsför ålder ökar relativt långsamt.

För att attrahera nya medarbetare, men också behålla och utveckla de man har krävs olika strategier. Det handlar både om att vara en attraktiv arbetsgivare och hitta lösningar för ett hållbart arbetsliv. Det handlar om att öka heltidsarbetet och förlänga arbetslivet. För att klara det behöver arbetsmiljöarbetet prioriteras. Att utveckla medarbetare och stärka chefers förutsättningar är centralt.

Under 2022 förväntas kostnadsvolymen växa påtagligt, vilket delvis förklaras av en ökning av de riktade statsbidragen inom äldreomsorg, grundskola och vuxenutbildning. En del av den antagna ökningen har att göra med en återhämtning av kostnader efter pandemiåret 2020. Kostnadsökningar balanseras dels av att den demografiska behovsökningen växlar ner och dels av en god skatteunderlagstillväxt.

Kommunernas ekonomiska förutsättningar ser förhållandevis goda ut de närmaste åren om kostnadsutvecklingen hålls under kontroll.

Befolkningsutvecklingen

Under 2021 ökade Sveriges befolkning med 73 031 personer, vilket var 21 325 fler än under 2020. Den 31 december 2021 uppgick Sveriges folkmängd till 10 452 326 personer. Befolkningen bestod av 49,7 procent kvinnor och 50,3 procent män.

Sveriges folkökning på 0,5 procent under 2020 var den lägsta sedan 2005. År 2021 var folkökningen större än året före, men fortfarande lägre än övriga år sedan 2005. I relativa tal ökade Sveriges befolkning med 0,7 procent under 2021. Jämfört med 2020 ökade antalet födda något samtidigt som antalet döda minskade betydligt, vilket innebär att födelseöverskottet ökade från 14 953 år 2020 till 22 305 år 2021. Invandringen, som minskade kraftigt under 2020, ökade under 2021. Utvandringen minskade marginellt. Jämfört med 2020 ökade invandringsöverskottet från 33 581 till 42 347 personer.

Befolkningen i Sverige ökar dels för att det föds fler än det dör, men i än högre utsträckning eftersom fler invandrar än utvandrar.

Cirka 31 procent av 2021 års folkökning förklaras av att antalet födda var fler än antalet döda medan 58 procent förklaras av invandringsöverskottet. Resterande 11 procent förklaras främst av att det under 2021 har inrapporterats ovanligt många invandringar från före årsskiftet 2020/2021. Dessa ingår inte i invandringsöverskottet under 2021 utan redovisas i en justeringspost.

Utvecklingen i Västra Götaland har en uppåtgående trend och invånarna har ökat med 0,6 procent till totalt 1 744 859 invånare.

Invånarna i de kommuner som ingår i Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) uppgår till 1 058 278 personer, vilket är en ökning med 0,8 procent i förhållande till föregående år. Lilla Edets kommun har haft en ökningstakt på 1,6 procent, vilket är något högre ökningstakt än föregående år (1,5 procent) och den fjärde högsta inom GR-kommunerna. Vid årets slut var det 14 509 invånare i Lilla Edets kommun.

Arbetsmarknaden

Återhämtningen i produktionen har skett med en betydligt lägre relativ arbetsinsats än före krisen. Arbetsproduktiviteten har därmed stigit markant. En minskning av korttidspermitteringar liksom sjunkande frånvaro kommer att öka medelarbetstiden framöver, vilket dämpar uppgången i antalet sysselsatta. Att arbetslösheten ökat sedan krisen slog till innebär också att konkurrensen om jobben blir hårdare. Åtgärder för att få ner långtidsarbetslösheten bland utsatta grupper på arbetsmarknaden blir därför extra viktiga. Ett skäl till att det är viktigt att få upp sysselsättningen bland grupper som står långt från arbetsmarknaden är att vi kommande år riskerar brist på arbetskraft både till näringslivet och till välfärden.

I takt med att restriktioner har lättats har efterfrågan på arbetskraft ökat under 2021. I Arbetsförmedlingens enkätundersökning med arbetsgivare under hösten är anställningsplanerna rekordstora inför 2022.

Arbetsförmedlingen bedömer att antalet sysselsatta kommer att fortsätta öka under prognosperioden som sträcker sig fram till och med 2023, dock i en avtagande takt. I höstens enkätundersökning har bristtalen återigen ökat. Det är därför troligt att bristen på arbetskraft med efterfrågade kompetenser fortsätter att öka framöver vilket riskerar att hålla tillbaka jobbtillväxten, framför allt mot slutet av prognosperioden.

Källa: SKR's Ekonomirapport 2021, samt statistik från SCB och Arbetsförmedlingen.

Sysselsättning

I november månad 2021 är siffrorna för öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd lägre i Lilla Edet jämfört med Västra Götalands län och riket när det gäller gruppen 16–64 år. För ungdomar 18–24 år är arbetslösheten i Lilla Edet lägre än både i riket och Västra Götalands län. Jämfört med november 2020 har arbetslösheten minskat i båda grupperna, framförallt i ungdomsgruppen.

I relation till Göteborgsregionen

Den totala arbetslösheten i Lilla Edet har under året varit 6,1 procent som lägst och 7,1 procent som högst. Det är lägre än riket, men högre än några av de andra GR kommunerna där arbetslösheten varierat mellan 2,4 procent till 10 procent, förutom Göteborg som ligger högre (7,48–10 procent).

För kommunens ungdomar är motsvarande siffror som lägst 8,2 procent och som högst 12,2 procent, det är högt jämfört med både riket och de andra GR kommunerna (4,0 procent som lägst och 11,2 procent som högst).

Andel öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, 16–64 år:

	Nov 2021	Nov 2020	Nov 2019
Riket	7,2%	8,7%	7,2%
Västra Götalands län	6,5%	8,2%	6,5%
Lilla Edet	6,1%	7,1%	5,4%

Andel öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, 18–24 år:

	Nov 2021	Nov 2020	Nov 2019
Riket	9,1%	11,8%	9,3%
Västra Götalands län	8,9%	10,6%	7,9%
Lilla Edet	7,7%	11,3%	7,8%

Källor: Göteborgsregionens arbetslöshetsstatistik:

<https://goteborgsregionen.se/kunskapsbank/arbetsloshetsstatistikigoteborgsregionen.5.11d8975317a759ce29920a.html>

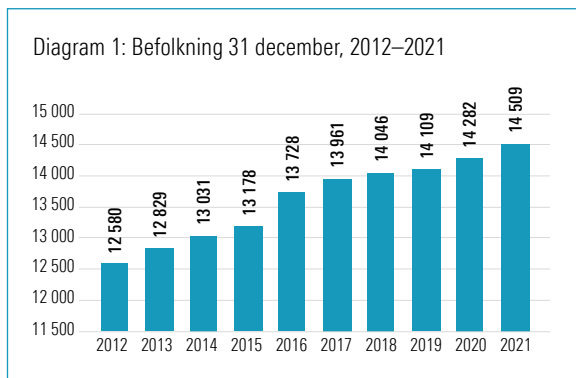
Arbetsförmedlingens månadsstatistik för sysselsättning november 2021:

<https://arbetsformedlingen.se/statistik/sok-statistik>

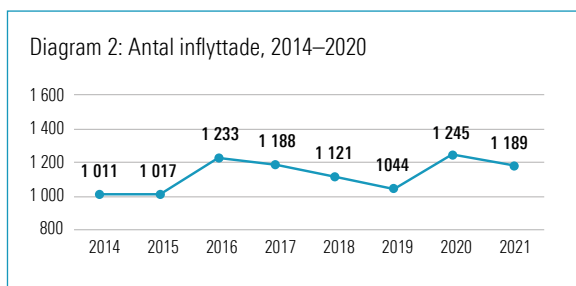

Befolkning och boende

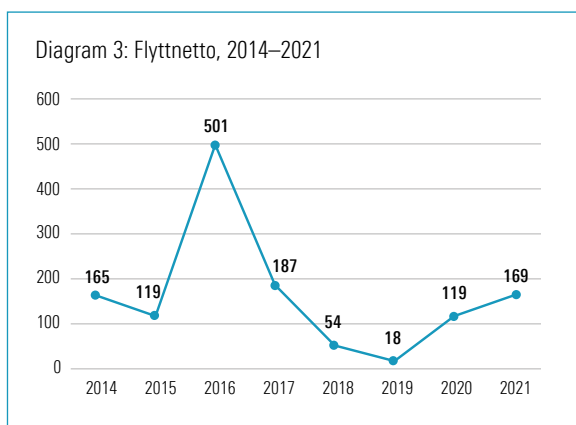
Vid årets slut var 14 509 personer folkbokförda i kommunen, vilket var 227 fler än föregående år och det utgjorde en ökning med 1,6 procent. Diagram 1 nedan visar befolkningsantalet den 31 december de senaste 11 åren. Om inte annat anges bygger samtliga diagram i detta avsnitt på statistik från Statistikmyndigheten SCB.

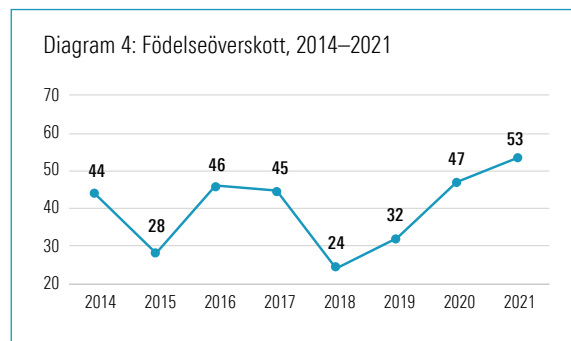
Befolkningen ökar till följd av inflyttning och födselar. Diagram 2 nedan visar hur inflyttningen varierat sedan 2014.

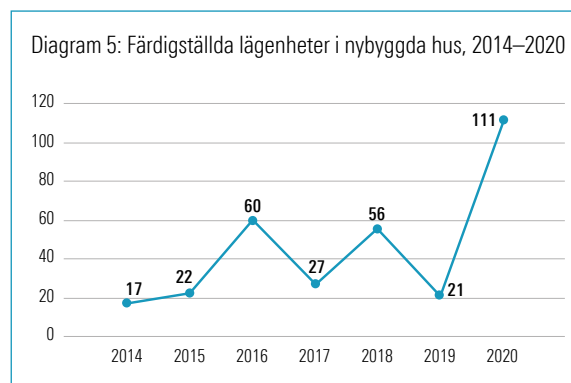
Flyttnettot, differensen mellan in- och utflyttade invånare, har varierat på följande vis under perioden sedan 2014 enligt diagram 3:

Födelseantalet har sedan 2014 varierat mellan 142–176 födda barn per år. Antal döda i kommunen har sedan 2014 varierat mellan 110–146 per år. Diagram 4 nedan visar hur differensen mellan de två, födelseöverskottet, varierat sedan 2014.

Det finns i dagsläget ingen statistik över antalet färdigställda lägenheter i nybyggda hus inom kommunen för 2021. Denna statistik publiceras av SCB i maj. Diagram 5 visar antalet färdigställda lägenheter i nybyggda hus i kommunen mellan 2014–2020.

Takten i det framtida bostadsbyggandet beror på flera saker. En av kommunens viktigaste uppgifter är att detaljplanera marken i kommunen och på så vis skapa förutsättningar för ett hållbart bostadsbyggande. Kommunens kommande arbete med att detaljplanera mark är främst inriktat på Lödöse, särskilt de delar av orten som ligger mellan befintlig bebyggelse och pendeltågsstationen.

Tidplan och prioriteringsordning för strategisk planering och detaljplanering finns framtagen fram till 2032. Detaljplanering pågår för cirka 117 bostäder på Norra Gossagården och 4-6 lägenheter på Kvarnkontoret, i Lödöse samt 8 lägenheter på Rörläggaren 9 i Lilla Edet. Inflyttning i bostäder och lägenheter i planlagda områden bedöms kunna påbörjas cirka 2-3 år efter detaljplanerna vunnit laga kraft.

Framtida utbyggnadstakten i Lödöse kommer att vara beroende på avloppskapaciteten i Lödöse.

Välfärdsredovisning

Social hållbarhet knyter an till det mer övergripande begreppet hållbar utveckling, som består av tre delar: ekonomiska, miljömässiga och sociala faktorer. Dessa delar är ömsesidigt beroende av varandra och för att uppnå social hållbarhet krävs god miljö och ekonomiska förutsättningar. En definition av social hållbarhet är att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls. Dessa mänskliga behov är nära förknippade med människors livsvillkor och hälsa. Arbetet för att minska skillnader i hälsa är nära kopplat till arbetet för social hållbarhet. Dels har hälsofrämjande och förebyggande insatser en positiv påverkan på samhällsekonomin, miljön, klimatet, tryggheten och den sociala sammanhållningen, dels har insatser inom ovanstående områden en positiv påverkan på hälsan.

För att minska orättfärdiga hälsoskillnader och skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa behövs kunskap om vad som påverkar människors hälsa eller ohälsa. Hälsan påverkas av både individuella och strukturella faktorer och tillsammans bildar de "hälsans bestämningsfaktorer". Modellen nedan brukar användas för att symbolisera hälsans bestämningsfaktorer och visar sambandet mellan individ, livsvillkor, miljö och de samhällsekonomiska strategier som påverkar människors hälsoutveckling. I de två yttre bågarna finns strukturella faktorer så som miljö, samhällsekonomiska strategier, livsvillkor och livsmiljöer. I de inre bågarna finns individuella faktorer så som levnadsvanor och socialt nätverk. I figurens nedre del finns opåverkbara biologiska faktorer såsom ålder, kön och arv. Idag kan kön vara föränderlig, men i övrigt utgör detta stabila förutsättningar för människors liv. De strukturella faktorerna består av livsvillkor och livsmiljöer. Här spelar till exempel skolsystem, boende- och arbetsförhållanden, arbetsmarknad och socialförsäkringssystem avgörande roller. Eftersom Sverige är ett välfärdsland handlar de strukturella

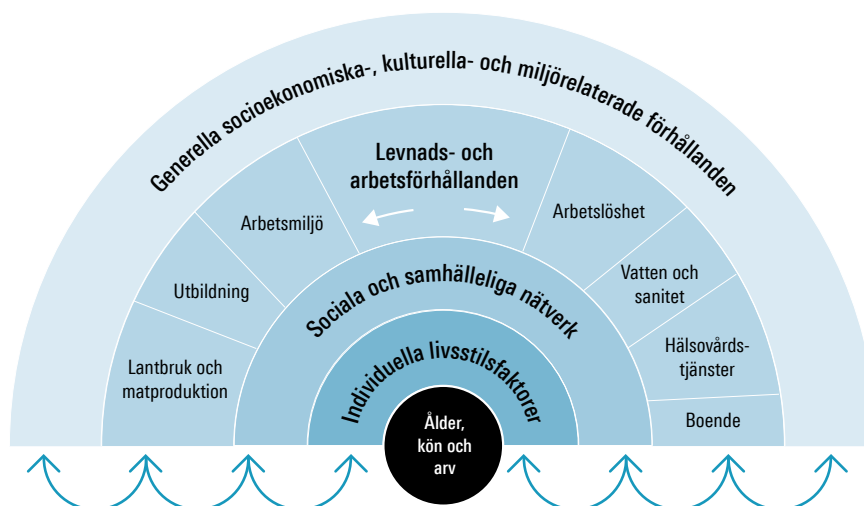
faktorerna inte grundläggande om den faktiska tillgången till dem, utan vilken kvalitet det är på dem och hur kvaliteten fördelas mellan olika grupper i samhället. Många av dessa bestämningsfaktorer är möjliga att påverka genom politiska beslut och organisering av samhället. Folkhälsoarbetets fokus är att ringa in de påverkbara strukturella faktorerna för att minska orättfärdiga hälsoskillnader i befolkningen.

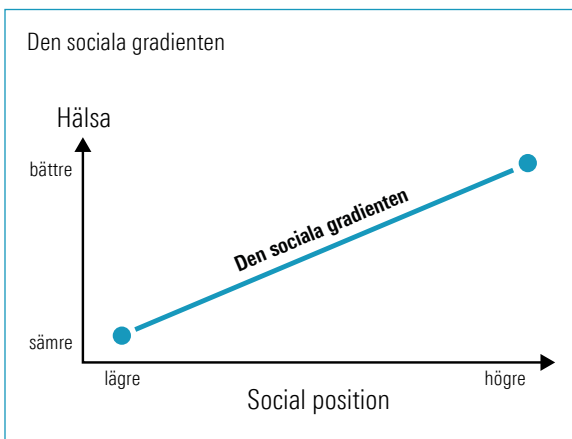
De individuella faktorerna innefattar de som individen till stor del själv styr över genom sina val, attityder och beteenden när det gäller livsstil och levnadsvanor såsom motionsvanor, matvanor och alkoholkonsumtion. Hälsan påverkas även av hur individens sociala nätverk och relationer ser ut. Forskning visar att förutsättningar under uppväxten påverkar individens levnadsvanor och sociala relationer livet ut och att samhällets normer påverkar individens levnadsvanor och sociala deltagande. De individuella faktorerna styrs alltså inte till fullo av individen själv, men individen har möjlighet att påverka och styra dem i stor omfattning.

Social position och hälsa

Forskning visar att den ställning man har i samhällsstrukturen, den sociala positionen, består av en kombination av tillgången till exempelvis utbildning, inkomst, bostad och vilket arbete man har. På statistisk nivå finns det ett samband som innebär att ju högre social position en person har, desto bättre är hälsan och desto längre blir livet. Detta brukar kallas för den sociala gradienten och innebär att hälsan förbättras gradvis med stigande social position. Det innebär att de som har en låg social position i ett samhälle har en sämre hälsoutveckling och högre utsatthet för ohälsa, men också att ohälsan får ekonomiska och sociala konsekvenser.

Modell över hälsans bestämningsfaktorer, (Dahlgren och Whitehead (2007/1991))

Samhällsvinster med minskade skillnader i hälsa

Att leva med god hälsa har primärt ett värde för den enskilde individen, men även ett värde för samhället. Detta beror främst på att om en mindre del av samhällets resurser går till att bekämpa ohälsa så kan resurserna användas till annat som alla i befolkningen får nytta av, exempelvis investeringar i skola, vård och omsorg, eller skattelättnader. Det i sin tur kan leda till att fler människor arbetar, vilket innebär att produktiviteten ökar, och detta gynnar samhället. Effektiva åtgärder som främjar folkhälsan kan alltså få avgörande betydelse för både individen och för hela samhällsutvecklingen. Förebyggande av ohälsa kostar dessutom betydligt mindre än kostnaderna för att ta hand om konsekvenserna när de väl har uppstått. Vidare är ett samhälle utan stora sociala skillnader även ett tryggare samhälle med större sammanhållning, vilket alla har nytta av. Att arbeta med social hållbarhet och att skapa en god och jämlik folkhälsa kan därför ses som ett sätt att hushålla med samhällets gemensamma resurser.

Tidiga insatser mest lönsamma

Insatser till barn, oavsett ålder, kan rusta dem för att klara sig bättre i framtiden och med tiden förklara socioekonomisk framgång och positiv utveckling. Förebyggande insatser tidigt i barns liv kan ge stor effekt som ackumuleras under hela livet och ses därmed som samhällsekonomiskt lönsamma. Tidiga förebyggande insatser till barn är den mest kraftfulla investering ett samhälle kan göra med vinster som mångfaldigt överstiger den ursprungliga insatsen. Insatser bland äldre barn och ungdomar tycks inte ge samma goda resultat och betraktas därför inte som lika kostnadseffektiva. Sådana insatser bör dock inte uteslutas, utan de behövs som komplement till de tidiga insatserna. Här ska också poängteras att oavsett lönsamhet är det viktigt att erbjuda och skapa goda uppväxtvillkor för alla barn – just för att de är barn.

Strategier för att minska skillnader i hälsa

Det finns olika strategier för att förbättra folkhälsan och minska skillnaderna i hälsa i en befolkning. Forskningslitteraturen lyfter fram tre olika strategier som effektiva: universella, selektiva och indikerade insatser. Universella insatser riktar sig till hela befolkningen och är av främjande karaktär. Det har visat sig att en rela-

tivt liten insats som riktar sig till många har större preventiv effekt än stora insatser till få. Detta kallas för den preventiva paradoxen. Exempel på universella insatser är barnbidrag, kulturskola och föräldrastöd. Universella insatser kan med fördel utformas så att de särskilt anpassas och lockar de inom områden som i något avseende har större behov. Detta kallas för proportionell universalism och ses som en utveckling av universella insatser. Selektiva insatser riktar sig till grupper i en befolkning som är utsatta för en risk. Insatserna handlar om att förhindra en negativ vidareutveckling och att problem uppstår. Det kan till exempel vara genom att rikta stöd till barn som skolkar eller vuxna med beteendeproblem. Indikerade insatser riktar sig enbart till individer som har en allvarlig och identifierad problematik. Det kan till exempel handla om individuella råd, stödsamtal eller behandling för personer med missbruk. Utifrån dessa tre strategier bör kommuner bygga sina olika insatser för att förbättra folkhälsan och minska skillnader i hälsa i befolkningen. Ingen av dessa strategier, eller endast en insats, kan ensamt minska skillnader i hälsa och livsvillkor, utan en kombination av flera insatser utifrån alla nivåerna behövs.

Arbetet för en förbättrad och jämlik folkhälsa

För att uppnå en förbättrad och jämlik hälsa krävs tvärsektorriell och tvärprofessionell samverkan mellan olika nivåer, aktörer och arenor och det tillsammans med medborgarna själva för att skapa delaktighet och medskapande. Detta ställer krav på organisationers styr- och ledningsarbete och på att strukturella förutsättningar för ett sådant arbete skapas. För arbetet behövs även ett normkritiskt förhållningssätt och arbetet behöver vara förenligt med jämställdhetsperspektivet, det intersektionella perspektivet och perspektiv som omfattar diskrimineringsgrunderna för att förstå hur ojämlikhet uppstår i ett samhälle.

En positiv hälsoutveckling i befolkningen förutsätter att alla ges likvärdiga förutsättningar att ta del av de åtgärder som kommunen initierar och erbjuder. Här blir begreppet hälsolitteracitet aktuellt. Sammanfattat kan man säga att hälsolitteracitet handlar om kunskapen, motivationen och kompetensen att inhämta, förstå, bedöma och använda information som rör hälsan och ohälsan. Förutom individperspektivet av hälsolitteracitet kan även ett organisatoriskt eller strukturellt perspektiv antas som kan omfatta myndigheter, eller delar av myndigheter, som inte har folkhälsa/hälsa som sin huvuduppgift. Hur stor är organisationens förmåga att inhämta, förstå och använda information om hälsa? Detta perspektiv flyttar fokus från individens förmåga till samhällets förmåga att tänka på hälsa på ett förebyggande och hälsofrämjande sätt. För kommuner kan det vara aktuellt att undersöka om beslutsfattare och tjänstepersoner kan tillräckligt mycket om hälsa för att kunna planlägga och genomföra sina uppdrag så att det främjar folkhälsan.

Utbildningsnivå

Sambandet mellan hälsa och utbildningsnivå är starkt. Högre utbildning ger möjlighet till arbeten som innebär färre häls-

orisker och högre inkomst, vilket minskar risken för ekonomisk utsatthet och stress. En högre utbildning minskar dessutom de fysiska och psykiska riskerna för ohälsa längre fram i livet. Mekanismerna bakom detta är att en högre utbildning rustar människor att tillgodogöra sig information, omsätta den till handling och enklare göra hälsosamma val. Samtidigt finns det i högre utsträckning ett ekonomiskt utrymme att upprätthålla dessa vanor. Sambandet mellan hälsa och utbildning är således dubbelriktat eftersom högre utbildning ger bättre hälsa, och bra hälsa ger förutsättningar att tillägna sig högre utbildning.

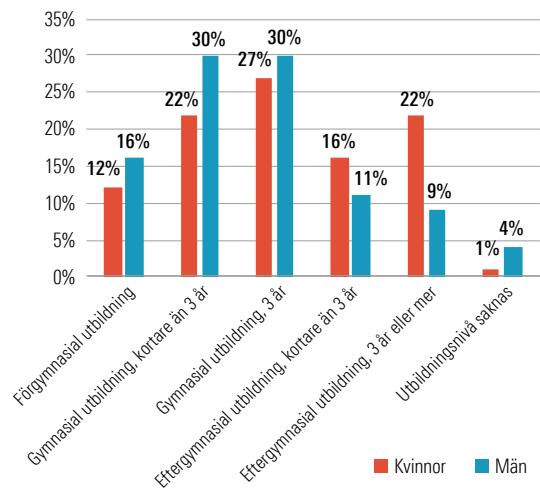
Precis som i övriga riket har utbildningsnivån i Lilla Edets kommun ökat över tid. Jämfört med utbildningsnivån i Sverige, Västra Götaland och närliggande kommuner är utbildningsnivån i Lilla Edets kommun dock lägre. Störst skillnad ses bland de som har eftergymnasial utbildning tre år eller mer (högutbildade). I Lilla Edets kommun är 15 procent högutbildade medan genomsnittet för högutbildade i Västra Götaland är 29 procent. Det skiljer alltså 14 procentenheter mellan andelen högutbildade i Lilla Edet och genomsnittet i regionen.

Statistiken visar högre andel personer med högst för-gymnasial (lågutbildade) och gymnasial utbildning kortare än tre år i Lilla Edets kommun än i de närliggande kommunerna och regionen.

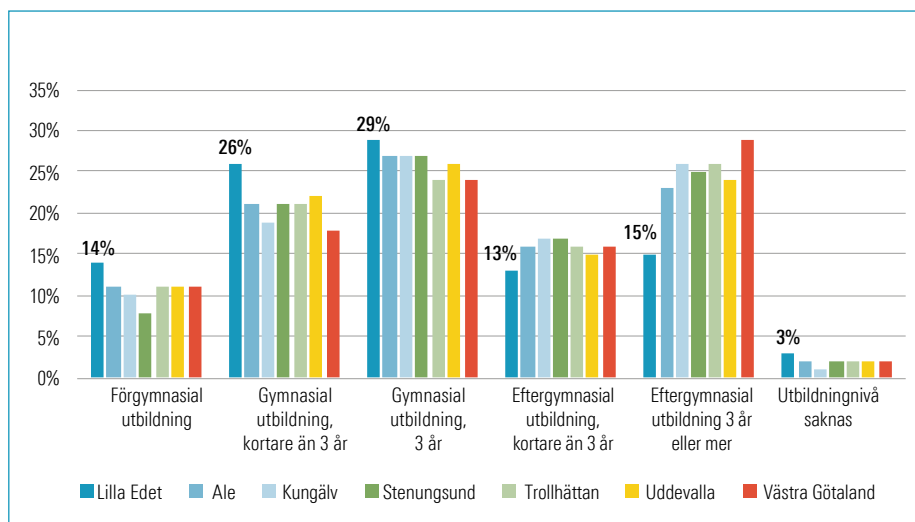
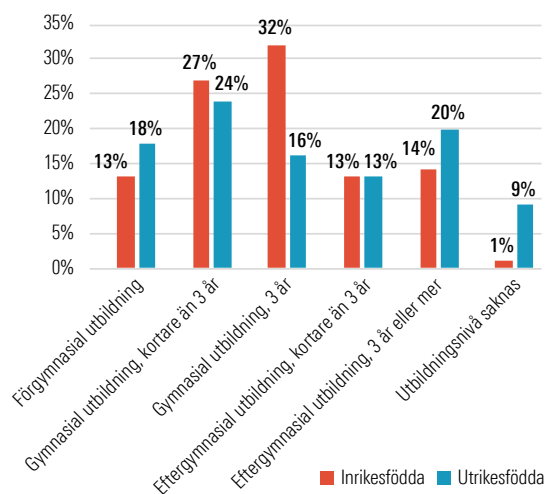
I Lilla Edets kommun har kvinnor i högre utsträckning än män en eftergymnasial utbildning, vilket stämmer väl överens med det utbildningsmönster som finns regionalt och nationellt. 22 procent av kvinnorna och 9 procent av männen i kommunen är högutbildade. Män har i högre utsträckning än kvinnor för-gymnasial och gymnasial utbildning som högsta utbildningsnivå.

Vid jämförelse mellan personer i Lilla Edets kommun som är födda i Sverige och utomlands visar statistiken att utrikes födda har en högre andel personer med för-gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning, tre år eller längre. Bland inrikes födda är treårig gymnasial utbildning den vanligast förekommande högsta utbildningsnivån.

Högsta utbildningsnivå uppdelat på män och kvinnor i Lilla Edets kommun (25–64 år) (Källa: SCB:s register Befolkningens utbildning version 2021-01-01)

Utbildningsnivå uppdelat på inrikes/utrikes född i Lilla Edets kommun (25–64 år) (källa: SCB:s register Befolkningens utbildning version 2021-01-01)

Ekonomiska förutsättningar

En av de mest grundläggande förutsättningarna för en god hälsa på lika villkor är ekonomisk trygghet. Stora ojämlikheter i inkomstnivå påverkar den genomsnittliga hälsolivnå i ett samhälle negativt. Ekonomisk stress och social otrygghet orsakar ohälsa, framför allt psykisk, och leder till ökad ojämlikhet hälsomässigt. Resultat från Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät ”Hälsa på lika villkor” visar att nedsatt psykiskt välbefinnande är vanligare bland personer som har socialbidrag, är i ekonomisk kris, saknar kontantmarginal, är låginkomsttagare eller är arbetslösa.

Ekonomiskt bistånd är tänkt att fungera som ett sista skyddsnät för den som har tillfälliga ekonomiska problem. Stödet ska garantera att man får en skälig levnadsnivå, men ska också utformas så att man kan klara sig själv i fortsättningen, det vill säga stärka den enskilde att leva ett självständigt liv. Enligt barnkonventionen har alla barn rätt till en skälig levnadsstandard. Staten och kommunen ska sträva efter att förverkliga barnets sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter. I Sverige innebär barnfattigdom sällan att barn behöver svälta eller frysa av ekonomiska skäl. Det handlar mer om att inte ha samma möjligheter som de flesta andra barn i Sverige idag har.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd i Lilla Edets kommun har minskat de senaste åren med undantag mellan 2017 - 2018 då det ökade marginellt. 2021 minskade antalet hushåll som fått ekonomiskt bistånd till 202.

Antal personer med ekonomiskt stöd i Lilla Edets kommun 2015–2021

Försörjningsstöd	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antal hushåll under året	351	315	282	286	255	214	202

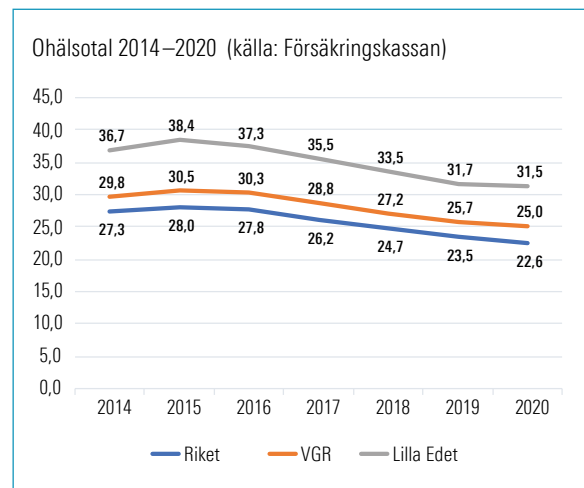
Tabell 1. Ekonomiskt stöd. Källa: Sektor socialtjänst, Lilla Edets kommun.

Hälsa i arbetslivet

Arbete ger, förutom inkomst, även social identitet och socialt stöd som kan bidra till en god hälsa. Arbetsmiljön och anställningsformerna påverkar hälsan i arbetslivet, men också möjligheten till balans mellan arbete och fritid. Ett hälsosamt arbetsliv har många olika bestämningsfaktorer.

Ohälsotalet är Försäkringskassans mått på frånvarodagar som ersätts från sjukförsäkringen under en tolv månadersperiod. Det vill säga antal utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjuk- och aktivitetsersättning från socialförsäkringen relaterat till antal registrerade försäkrade i åldrarna 16–64 år.

Under 2020 var ohälsotalet i Lilla Edets kommun 31,5 dagar. För 2021 finns ännu ingen statistik att tillgå från Försäkringskassan. Sett till ohälsotal ligger Lilla Edet bland de högsta i regionen. Ser man till kön har kvinnor betydligt högre ohälsotal (38,9 dagar) än

män (24,6 dagar). Både män och kvinnor i Lilla Edets kommun har ett högre ohälsotal än resten av landet. Äldre har i genomsnitt ett högre ohälsotal än yngre.

I Lilla Edets kommun är det brottsförebyggande och trygghets- skapande arbetet ett prioriterat verksamhetsområde. Arbetet med trygghet och säkerhet sker såväl inom kommunens verksamheter som i samverkan med andra aktörer i och omkring kommunens område. Lilla Edets kommun har tillsammans med Polisen och kommuninvånare bildat flera grannsamverkansföreningar för att minska brottsligheten och för att öka trivsel och trygghet i när- området. Polisen och kommunen samarbetar även inom andra områden, bland annat genom medborgarlöfte där medborgardialog med invånarna i Lilla Edets kommun skapar möjlighet att få in synpunkter på vad som behöver prioriteras inom trygghet och säkerhet.

Trygghet

Trygghet är mycket viktigt för människors välbefinnande. Känsla av trygghet har kunnat kopplas samman med god självskattad fysisk och psykisk hälsa och goda levnadsvanor. Upplevelser av otrygghet är viktigt att motverka, då det annars riskerar att skapa segregation och utanförskap – och på så sätt bidra till mer otrygghet. Även tillit till andra människor har en positiv effekt på hälsan. De som upplever tillit till andra är ofta mindre stressade och mer benägna att delta i sociala nätverk och aktiviteter.

Upplevelsen av trygghet och den faktiska tryggheten i ett område är två olika saker. Ett exempel på detta är att män upplever sig mer trygga utomhus än kvinnor samtidigt som det är fler män som utsätts för brott utomhus. Den faktiska otryggheten är alltså större för män än kvinnor.

Tillit

Överlag tyder den nationella trenden på att allt fler känner sig otrygga i sin närmiljö, och att det finns vissa grupper i samhället som upplever större otrygghet än andra. Kvinnor, lågutbildade, lägre tjänstepersoner och utrikes födda är de grupper som ringas

in särskilt. Men även personer med funktionsnedsättning, ensamstående och de som bor i flerfamiljshus är mer otrygga än andra grupper. Äldre är också mer otrygga än yngre. Ett sätt att mäta den upplevda tryggheten i kommunen är genom SCB:s Medborgarundersökning och dess trygghetsindex. I undersökningen mäts en samlad bild av den upplevda tryggheten i samhället genom frågor kring upplevd trygghet utomhus, trygghet mot hot, rån och misshandel och trygghet gällande inbrott i hemmet som tillsammans bildar ett sammantaget index. Lilla Edets kommuns betygsindex 2019 var 48 vilket innebär att kommunen låg över gränsen för godkänt (indexvärde 40) men med potential att förbättras (max indexvärde 100). Trygghetsaspekten bör därav prioriteras och förbättras i kommunen för att få tryggare medborgare. Den upplevda tryggheten i sitt bostadsområde samt otrygghet utomhus mäts även i den nationella folkhälsoundersökningen Hälsa på lika villkor. I Lilla Edets kommun uppgav 90 procent av deltagarna att de känner sig trygga i sitt bostadsområde, motsvarande siffra 2018 var 94 procent. Under 2020 så uppgav 25 procent av de svarande att de upplever otrygghet utomhus, något lägre än snittet för regionen (28 procent). För 2021 finns ännu inte statistik att tillgå. I undersökningarna 2011 och 2015 uppgav 21 procent av befolkningen att de upplever otrygghet utomhus, medan motsvarande andel 2018 var 30 procent.

Skillnaden mellan män och kvinnors upplevelse av otrygghet är starkt framträdande. Det är betydligt fler kvinnor än män som känner sig otrygga utomhus. Vid mätningen 2018, uppgav 45 procent av kvinnorna och 14 procent av männen i kommunen att de känner sig otrygga utomhus. Det innebär en könsskillnad på 31 procentenheter. Den upplevda otryggheten har ökat tydligt för kvinnor i kommunen de senaste åren, från 31 procent 2015 till 45 procent 2018. Denna markanta ökning kan inte ses bland män där den ökade från 10 procent 2015 till 14 procent 2018. Könsupplad statistik för 2020 finns ej att tillgå i denna fråga.

Skillnaden mellan män och kvinnors upplevelse av otrygghet är starkt framträdande. Det är betydligt fler kvinnor än män som känner sig otrygga utomhus. Vid senaste mätningen, 2018, uppgav 45 procent av kvinnorna och 14 procent av männen i kom-

munen att de känner sig otrygga utomhus. Det innebär en könsskillnad på 31 procentenheter. Den upplevda otryggheten har ökat tydligt för kvinnor i kommunen de senaste åren, från 31 procent 2015 till 45 procent 2018. Denna markanta ökning kan inte ses bland män där den ökade från 10 procent 2015 till 14 procent 2018.

Brottslighet

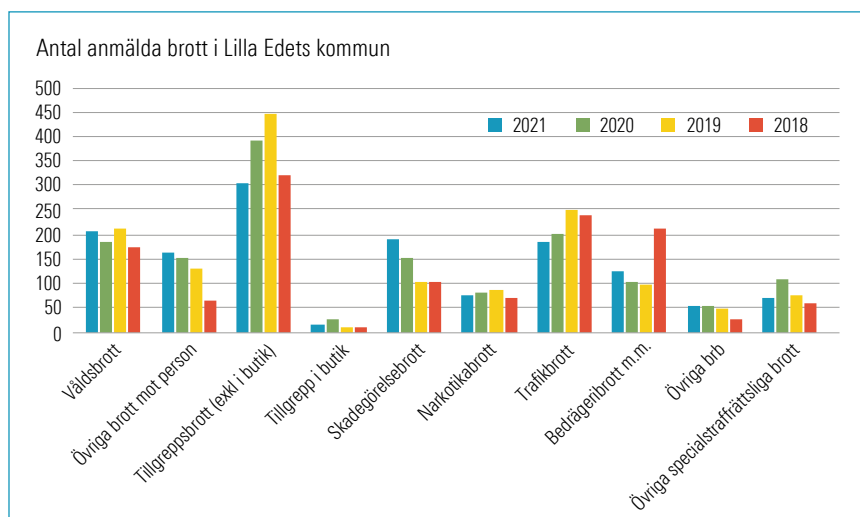
Preliminära siffror för 2021, från polismyndigheten, visar att antalet anmälda brott i Lilla Edets kommun var totalt 1385 brott (gäller de brottskategorier som redovisas i diagrammet). Det är en minskning i jämförelse med antalet anmälda brott för 2020 då statistiken visar totalt 1452 anmälda brott. Brottskategorier-na våldsbrott, övriga brott mot person, skadegörelsebrott och bedrägeribrott har ökat mellan 2020 – 2021. Under samma period ses en minskning inom brottskategorierna tillgreppsbrott, narkotikabrott, trafikbrott och övriga specialstraffrättsliga brott.

Det är viktigt att poängtera att brottsstatistiken endast visar de brott som anmäls. Det innebär att den anmälda brottsligheten inte är densamma som den faktiska brottsligheten. Mörkertalet är svårt att förutspå då benägenheten att anmäla brott kan variera från år till år och beroende på brottskategori. Att vi under cirka två år har befunnit oss i en pandemi kan eventuellt också vara en faktor till att vissa brottskategorier minskar och andra ökar. Detta är viktigt att ha i åtanke när statistiken granskas och jämförs.

Våld i nära relation

Våld i nära relationer inkluderar alla typer av våld som kan förekomma i alla relationer oavsett sexuell läggning och könsidentitet. Våld kan även förekomma inom syskon- och andra familje- och släkterelationer. Den utsatta har en nära relation till och ofta starka känslomässiga band till förövaren, vilket försvårar möjligheten till motstånd och uppbrott.

Våld kan vara psykiskt, fysiskt, sexuellt, materiellt, latent och kan ske och se ut på flera olika sätt.

Våld i nära relation är ett stort samhällsproblem som drabbar både kvinnor och män, men främst kvinnor. Förövaren är i majoriteten av fallen en man. Mäns våld mot kvinnor innebär förutom mänskligt lidande även ett hinder för jämställdhet och jämlikhet och en kränkning av de mänskliga rättigheterna.

Våld i nära relation under pandemin

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ökar risken för våld i nära relationer under pandemin då vi isolerar oss i hemmen. Isolering i hemmet under pandemin ökar risken att kvinnor och barn utsätts för våld. Isoleringen gör det lättare för våldsutövande partners eller familjemedlemmar att utöva kontroll och betydligt svårare för utsatta kvinnor och barn att söka hjälp.

Mäns våld mot kvinnor

Eftersom en enhetlig brottskod för samtliga brott i nära relation saknas så har Polismyndigheten tagit fram statistik på begäran för Lilla Edets kommun.

Statistiken nedan gäller totalt antal brott mot kvinna 18 år och äldre, som är i eller har varit i parrelation med förövaren. I brottskategorin ingår bland annat misshandel, olagahot, våldtäkt, sexuella övergrepp, ofredande och överträdelse av kontaktförbud.

Lilla Edet:	Nationellt:
2021 anmäldes 54 brott	2021 anmäldes 27 787 brott
2020 anmäldes 61 brott	2020 anmäldes 31 382 brott
2019 anmäldes 32 brott	2019 anmäldes 19 585 brott
2018 anmäldes 21 brott	2018 anmäldes 14 327 brott

När statistiken inom våld i nära relation granskas och jämförs är det viktigt att ha i åtanke att mörkertalet är mycket stort för denna brottstyp. Statistiken som presenteras ger alltså en begränsad bild av utsattheten av våld i nära relation. Det syns en tydlig ökning i antalet anmälda brott mellan 2018 och 2020 med en minskning under 2021. Polismyndigheten har under 2020 förändrat sitt sätt att registrera misshandelsbrott, vilket kan ha en bidragande effekt på statistiken. Isolering i hemmen under pan-

demin ökar också risken för våld i nära relation. Enligt Brottsförebyggande Rådets nationella trygghetsundersökning 133 (ntu) är det anmälningsbenägenheten vid våld mot närstående som ökar, snarare än det faktiska våldet. Förtroendet för Polisen bland samtliga tillfrågade i ntu har ökat och i synnerhet bland kvinnor och män utsatta för våld av närstående.

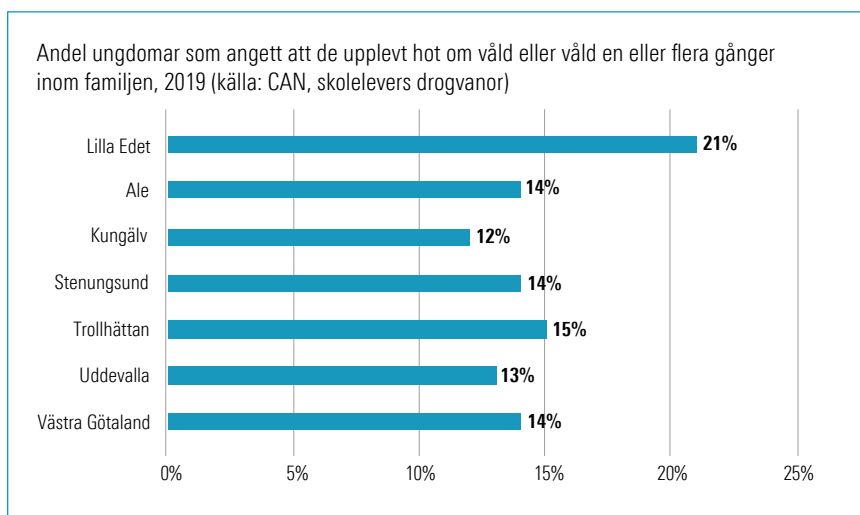
Barn och ungas utsatthet

Även om de allra flesta barn växer upp i en god familjemiljö finns det barn som växer upp i familjer där sociala och/eller ekonomiska problem, ohälsa och våld förekommer. Forskning visar att ju fler svåra händelser ett barn utsätts för under uppväxten, desto sämre blir utvecklingen genom hela livet. Som grupp får dessa barn en sämre fysisk och psykisk hälsoutveckling, sämre anknytning till arbetsmarknaden, sämre ekonomi och fler sociala problem som vuxna, jämfört med de som inte drabbats av svåra händelser i barndomen. Särskilt de yngsta barnen anses extra sårbara eftersom de är helt beroende av sina vårdnadshavare. Barn som upplever våld i hemmet lider ofta av psykisk ohälsa i större omfattning än barn i allmänhet. Även självkänslan skadas och det är vanligt att skolarbete och andra aktiviteter påverkas. Våldet kan också sätta fysiska spår hos barn, som till exempel magont eller huvudvärk.

I undersökningen Skolelevs drogvanor (CAN 2019) uppgav 21 procent av ungdomarna i Lilla Edets kommun att de upplevt hot om våld eller våld i hemmet en eller flera gånger. Detta var en högre andel än genomsnittet för regionen och referenskommunerna. Motsvarande siffra vid 2016 års mätning var på 22 procent vilket indikerar på en ihållande problematik i kommunen.

Våldsförebyggande arbete

I Lilla Edets kommun finns ett kraftfullt långsiktigt våldsförebyggande arbete utifrån visionen om ”en kommun fri från våld”. Genom kunskapshöjande insatser uppmärksammas kommuninvånare och kommunanställda på vad som är våld, hur den utsatte och den som utsätter kan få hjälp. Mer om arbetet finns i jämställdhetsredovisningen sid. 26 och i avsnittet hänt under året sid. 14.

Jämställdhetsredovisning

Jämställdhet ska vara en självklar del i allt arbete och i alla beslut och inte ett sidospår. I Lilla Edets kommun ska kommuninvånarna mötas av en likvärdig myndighetsutövning, verksamhet, service och fördelning av resurser oavsett kön. Jämställdhetsperspektivet ska genomsyra samtliga områden och arbetssätt. Nämnder och förvaltningar ansvarar för att ta fram handlingsplaner för sitt jämställdhetsarbete där mål, prioriteringar, åtgärder och resurser som finns för arbetet framgår.

En plan för det fortsatta jämställdhetsarbetet genomfördes under 2021, som resulterade i att en jämställdhetsstrategi ska tas fram under 2022.

I den sociala kartläggningen över befolkningens hälsa och livsvillkor som togs fram 2020 är stora delar av statistikunderlaget könsuppdelat för att belysa skillnader i hälsa och livsvillkor mellan män och kvinnor. I rapporten framkommer det att det finns skillnader mellan könen vad gäller exempelvis upplevd otrygghet utomhus, tillit till andra människor och förändringar i elevers skolresultat sett över tid.

Under 2021 har kommunens jämställdhetsarbete särskilt fokuserat på våld i nära relation. Våldsprevention med "Lilla Edet en kommun fri från våld" är i fokus och kommunen arbetar särskilt med tidiga insatser.

Den lokala FRIDSAM-gruppen (samverkansgrupp mot våld i nära relationer) med representanter från respektive sektor, vårdcentraler, BUP, MVC och ungdomsmottagningen har träffats vid flera tillfällen under året för att stämma av och samordna resurser för arbetet med att förebygga våld i nära relationer. Gruppen har under året initierat en ny insats för medarbetare i kommunen, att fråga medarbetaren om våld i nära relation, under medarbetarsamtalet. Syftet är att minska våld i nära relation och främja hälsan för medarbetarna. För att genomföra insatsen krävs utbildning inom våld i nära relationer för kommunens samtliga chefer med personalansvar, något som genomfördes under slutet av 2021. Arbetet är igång med planering av genomförande av ett utbildningstillfälle till, informationsutskick, underlag för frågor samt vägledning och rutiner för chefer. Detta för att cheferna ska vara trygga i att föra samtalet med medarbetarna, men också hantera de svar som framkommer.

I samverkan mellan kommunens ungdomssamverkansgrupp och organisationen Tjejjouren Väst har en digital föräldrastödsutbildning tagits fram och genomförts under vårterminen. Utbildningen var i tre delar och belyste bland annat ungas utsatthet på nätet och hur föräldrar kan vara delaktiga i sitt barns liv på nätet.

Under året har även flera verksamheter i kommunen fått ta del av kampanjer och material som främst handlat om våld i ungas nära relationer, digitalt våld och övergrepp genom samverkan.

Ungdomssamverkansgruppen har fortsatt fokus på våldsprevention och de som utbildats i Machofabrikens metod har under hösten utbildat kommunens sjunde klassare. Ungdomssamverkansgruppen har aktivt fortsatt sprida kunskap om den så kallade Våldspyramiden som förklarar sambandet mellan det lindriga och det grova våldet, alltså vägen från ojämställdhet, normer och vardaglig jargong till våldtäkt, övergrepp och mord. Gruppen har också genomfört föräldracaféer med olika teman för att stötta i föräldraskapet.

I Lilla Edets kommun använder vi oss av den våldspreventiva metoden Huskurage. Med Huskurage kan vi förebygga och förhindra våld i nära relation genom att ge grannar verktyg att agera om de känner oro för att någon råkar illa ut. Materialet används och sprids bland annat genom Edethus.

Kommunens samordnare för förebyggande av våld i nära relationer har deltagit i Länsstyrelsens nätverk inom jämställdhet och våld i nära relation. Lilla Edets kommun ingår även i en samverkansgrupp tillsammans med representanter från Vänersborg, Trollhättan och Fyrbodals enhet mot våld i nära relation. Gruppen har kontinuerlig kontakt, utbyte samt gemensamma projekt och kampanjer, såsom Vecka fri från våld, utvecklingsdag och samordnade FRIDSAM-möten.

En vecka fri från våld

Under vecka 47 deltog Lilla Edets kommun, tillsammans med Trollhättans Stad och Vänersborgs kommun, i det nationella initiativet "En vecka fri från våld", som belyser det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer. Kampanjveckan utgör en del i det långsiktigt förebyggande arbete mot våld i nära relation med Lilla Edets kommuns vision "Lilla Edet en kommun fri från våld".

Under veckan bjöds det även in till gratis bio i Kulturhuset Eden, där filmen Respect visades. Det anordnades en digital lunchföreläsning om tjejer och unga kvinnors våldutsatthet, ljusmanifestation mot våld i nära relationer samt samtal med kommunalråd, tjänstepersoner och polisen om det våldsförebyggande arbetet i kommunen.

Ungdomarna på fritidsgården Kosmos hade möjlighet att pärla "Ett liv fritt från våld"-armband och Fuxernaskolans högstadies elever fick chansen att göra ett test för att se om deras relationer

Under "En vecka fri från våld" bjöds kommuninvånarna in att prata våldsförebyggande arbete med kommunalråd Julia Färjhage, kommunpolis Victor Prästbacka, folkhälsoutvecklare Sofia Enström och Sabina Vehabovic, samordnare för våldsförebyggande arbete, vid busstorget i Lilla Edet.

är schyssta. Ämnet schyssta relationer berördes även i dialogsamtal som arrangerades för högstadiееleverna under veckan. Föräldrar till ungdomar hade möjlighet att delta på en digital träff "Tips & trix med Anki och Kajsa" för att prata om schyssta relationer, vad som räknas som våld och hur våld tenderar att utvecklas.

I samband med kampanjveckan skickades "En kommun fri från våld"-vykort till alla hushåll i Lilla Edets kommun med information om vart invånare kan vända sig för stöd ifall en själv eller någon i ens närhet utsätts för någon form av våld eller hot om våld, alternativt om en själv utövar våld och vill få stöd för att komma ur våldet. Kommunen hissade "En kommun fri från våld"-flaggor på flera platser runt om i kommunen för att uppmärksamma både det nationella initiativet och det våldsförebyggande arbete som kommunen bedriver.

Klättrar i kvinnofridsbarometern

Det långsiktiga våldsförebyggande arbetet i kombination med operativt omhändertagande av de kvinnor och barn, men också män, som på olika sätt utsätts för våld i nära relationer, har gett resultat. Omhändertagandet innefattar också arbetet med att erbjuda utövare av våld att få stöd att komma ur våldet. Under 2021 har Lilla Edets kommun avancerat till plats 40 i Kvinnofridsbarometern, från plats 70 i 2019 års ranking. I Kvinnofridsbarometern utvärderas och jämförs landets kommuners arbete mot våld i nära relationer av Unizon, riksförbundet som samlar drygt 130 kvinno-, tjej- och ungdomsjourer. Kvinnofridsbarometern bygger på en enkät som skickats ut till landets 290 kommuner, där de får svara på frågor kring hur de resursätter och prioriterar arbetet. Undersökningen genomförs vartannat år.

Miljöredovisning

Tillsyn och miljöstrategiskt arbete

Inom ramen för samhällsnämndens ansvar sker ett dagligt miljöarbete med fokus på prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Dessa uppgifter regleras i lagstiftning och genomförandet bidrar till att uppfylla de nationella och globala miljömålen. Arbetet med övervakning av status på våra sjöar genom provtagning och kalkning är också exempel på uppdrag med nytta för miljön. Verksamheten syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

Kommunstyrelsen beslutade under hösten om ytterligare klimatlöften inom Länsstyrelsens och regionens satsning ”Klimat 2030”. Detta innebär åtagande av ett antal åtgärder inom den kommunala organisationen som ska bidra till minskade utsläpp av koldioxid.

Skola

I högstadiet har eleverna arbetat med hållbar utveckling, både inom olika skolämnen, men även som ett tema. Till exempel har eleverna och skolan återanvänt begagnade kläder vid tillverkande av nya i textilslöjden, då eleverna lärde sig sy om kläder och designa. I NO-undervisningen arbetade eleverna med kemikalier i naturen och studerade vad man kan använda i stället för onaturliga kemikalier. I hem- och konsumentkunskapen arbetade de med miljötänkande vid måltidsplanering. På vissa skolor har temaveckor genomförts med bland annat kompostering och återanvändning i stationsupplägg.

Under året har barn och unga från kommunens skolor deltagit i kampanjen ”Vi håller rent” som arrangeras av Håll Sverige rent. I kampanjen deltar barn och unga i skräpplockaraktiviteter. Det gör att de blir mindre benägna att skräpa ner i framtiden och natur och vatten hålls rena. På någon enstaka skola har det uppsamlade skräpet källsorterats och om möjligt återvunnits.

Grundskolor och grundsärskolan källsorterar kontinuerligt och lämnar på återvinningsstationer. Återvinning och avfallshantering har också diskuterats med eleverna. Sortering av matavfall infördes på samtliga förskolor och skolor. Rutiner för detta skapas och implementering pågår.

Förskola

Att arbeta med hållbar utveckling i förskolan är ett naturligt inslag i den dagliga verksamheten. Exempel på detta är återanvändningen av material som redan finns, men det kan också handla om naturmaterial som barnen har plockat i skogen och som används i olika projekt. Några förskolor arbetar aktivt med verktyget ”Grön Flagg”. Verktyget gör att arbetet med hållbar utveckling blir en naturlig del av det dagliga förskolearbetet.

Alla förskolor är med i projektet ”Vi håller rent” där barnen bland annat deltar i skräpplockardagar. Förskolorna strävar efter att upphandla giftfria material som möbler, läromedel och leksaker. Förskolorna undviker därför att ta emot gåvor i form av begagnade leksaker och möbler. På APT-möten tar man upp hållbarhet och vikten av att undvika miljöfarliga material, samt vikten av att rensa ut gammalt material som innehåller farliga kemikalier. Flera förskolor källsorterar och har skapat egna källsorteringsstationer där barnen får lära sig att källsortera. Förskolorna sorterar också sitt matavfall.

Arbetsmarknadsenheten

I AME:s verksamheter återanvänds mycket material och möbler som annars skulle ha slängts och personalen lagar, fixar och trixar så att möbler kan återanvändas. Caféservice använder ibland engångsartiklar vid stora beställningar, men möjlighet till att använda mer miljömässiga alternativ när det gäller engångsprodukter eftersöks.

Man uppmuntrar till återvinning och gör det smidigt att återvinna genom att placera ut separata korgar för olika saker som kan återvinnas, exempelvis plast, kartong, papper, komposterbara sopor och vanliga sopor. Det finns separat pappersåtervinning på kontoren som sköts av AME, samt övrig sortering i lunchrummet.

Matsvinnet minskas genom att tillhandahålla ett lunchrum med bra förvaringsmöjligheter och kylskåp och mikrovågsugn, så att det är smidigt för anställda att värma sin medtagna matlåda. Det finns bestick, tallrikar, glas och kryddor att tillgå.

Verksamheten har gett de anställda vattenflaskor. Det minskar behovet av att använda dricksglas eller plastflaskor.

Flexibla arbetsformer är bra ur ett miljöperspektiv. Att arbeta hemma en eller flera dagar i veckan minskar utsläpp och kostnader för resor. Ofta ökar produktiviteten om medarbetare kan arbeta hemifrån någon dag i veckan och slipper att pendla till kontoret. Resor till och från arbete har stor negativ inverkan på vår miljö.

Antalet tjänsteresor minskar genom att välja video- eller telefonmöten. Mycket kan lösas genom att utnyttja modern teknik, vilket sparar pengar, tid och minskar inverkan på miljön. IFO/AME undersöker möjligheter att samordna möten för att spara in på antalet tjänsteresor i de fall där video- eller telefonmöten inte är en lämplig lösning.

Livsmedel och måltider

Andelen ekologiska livsmedel för kommunens måltidsverksamheter har minskat något till drygt 30 procent, vilket kan härledas till begränsningar i sortiment hos grossisterna under pandemin.

Pandemin har även skapat utmaningar i form av lägre måluppfyllelse av livsmedelspolicyn när det gäller att laga mer mat från grunden. Stor sjukfrånvaro har medfört personalbrist och då tvingas köken använda mer prefabricerade produkter. Alla livsmedel som köps in är dock av hög kvalitet och till största delen svenskproducerade.

Lunchmatsedeln för förskola och skola styrs mot mer vegetariskt och mindre nötkött, samt att klimatsmarta grönsaker och rotfrukter dominerar i salladsbufféerna. Minst en gång per vecka är huvudalternativet för alla matgäster vegetariskt. I skolorna finns vegetariskt att välja varje dag för den som vill.

Kostenheten inom bildningsförvaltningen deltog i projektet ”Kunskapskliv för klimatsmarta offentliga måltider” inom ”Klimatklivet”-satsningen. Projektet redovisades i februari 2021 och kunde då visa att Lilla Edet från början (ref. år 2017) hade ett förhållandevis lågt klimatavtryck som ytterligare minskade under projektets gång - från 1,9 till 1,8 kg CO₂ ekv./kg inköpta livsmedel 2020. Genomsnittet bland tio deltagande kommuner och regionen 2017 var 2,1 kg och vid projektets slut 1,9 kg. Det visar att måltidsverksamheten i Lilla Edet arbetar på ett medvetet sätt med klimatfrågan.

Kostenheten arbetar hela tiden med att minska matsvinnet. Information tillsammans med att huvudkomponenten portionerats, har minskat tallrikssvinnet. Även genom att ta tillvara fin överbliven mat och servera som alternativ eller i ny skepnad minskas matsvinnet. Kökspersonalen har ouslinliga idéer och kreativitet; det serveras rostade skal från rotsaker, röror gjorda på överblivna kokta grönsaker eller stjälkar av till exempel grönkål, pastagrätänger på det som silats av från grytor och soppor och bröd som bakats på spadet som silas av. Väl mogna frukter blir som nya i smoothies, vilket är uppskattat. Matsvinnsmätningar är genomförda, men svåra att jämföra under pandemin då gästantalet och menyn påverkats mycket av frånvaro bland både gäster och personal.

Sorteringen av matavfall fungerar bra och köken har hittat metoder för att kunna ta hand om avfallspåsarna på ett arbetsmiljövänligt och hygieniskt sätt.

Tyvärn har måltidsverksamheten under pandemin varit tvungna att använda engångstallriker emellanåt när det varit personalbrist. De har då valt tallriker av papper framför plast. Bestick och glas byts dock inte ut mot engångsmaterial.

Fotograf Angelica Foksröd Söderberg

Vatten och avlopp

Investeringar som leder till mindre energiförbrukning görs kontinuerligt. Oftast förbrukar en modern, ny maskin mindre än en gammal sliten maskin. På Ellbo avloppsreningsverk har luftarsystem bytts ut, vilket lett till minskad energiförbrukning. Under 2021 har ett arbete initierats med att förbättra (höja) torrhalten på avvattnat avloppsslam, vilket leder till minskade transporter och stabilare reningsprocesser. På samtliga mindre reningsverk och pumpstationer har LED-belysning installerats, vilket har lett till en bättre arbetsmiljö och lägre elförbrukning.

Transporter

I början av året 2021 hade kommunen 72 bilar och vid slutet av året 75. Baserat på ett medeltal av 73,5 bilar, varav 21 transportbilar (som exempelvis tillgänglighetsanpassade bussar, lätta lastbilar eller skåpbilar) så rullade dessa totalt 125 090 mil. Det innebär en medelkörsträcka på 1701,9 mil under 2021, att jämföra med föregående års medelkörsträcka på 1658 mil.

Giftrfri kommun

Kommunstyrelsens program för ett giftrfritt Lilla Edet innehåller ett åtgärdsprogram som årligen ska följas upp. Detta ska ske i samband med denna årliga miljöredovisning. Flera åtgärder har genomförts, men dock inte alla. En fullständig redovisning finns separat i årsredovisningen under kommunfullmäktiges målnuppföljning.

Näringsliv

Lilla Edet är en av 13 medlemskommuner som ingår i Business Region Göteborg. Gemensam målsättning är att verka för en stark tillväxt, hög sysselsättning samt ett mångsidigt näringsliv i regionen. Lilla Edet Företagscentrum ekonomiska förening har uppdraget att ansvara för kommunens näringslivsfrågor och i det uppdraget ingår även närturismen.

Styrelsen i Företagscentrum består av nio ledamöter varav tre är politiskt tillsatta genom beslut i kommunfullmäktige. Övriga sex ledamöter är näringsidkare i kommunen och näringslivsutvecklaren samt handelsutvecklaren realiserar föreningens planer och beslut.

Vid december månads utgång 2021 fanns det 1299 företag vilket är 33 fler än 2020. Tre av fem företag är enskilda näringsidkare (723 företag) och 498 driver aktiebolag. Byggverksamhet (277 företag) samt jordbruk, skogsbruk, fiske (251 företag) är de två dominerande branscherna som tillsammans utgör cirka 40 procent av alla registrerade företag i kommunen. Därefter är handelsverksamhet tredje största branschen med 129 företag. Ungefär sju av tio företag saknar anställda (982 företag). Två av tio företag har 1–4 anställda (215 företag). Färre än ett av tio företag har fler än fem anställda (115 företag). Endast sex företag har fler än 50 anställda.

Under 2021 har 87 nya företag registrerats inom Lilla Edets kommun. Det är en minskning med 2 företag från 2020. De dominerande branscherna är bygg (23 företag), handel (12 företag), annan serviceverksamhet (12 företag) och jordbruk, skogsbruk och fiske (7 företag). Tre företag i Lilla Edets kommun har gått i konkurs under 2021.

Corona/covid-19

Att många företag har och har haft det svårt under pandemin är väl känt. Så även i Lilla Edets kommun. Restauranger, frisörer och gym har haft det extra svårt. Men många företag i Lilla Edets kommun har ändå klarat pandemin framgångsrik. Kommunens näringslivsstruktur har varit gynnsam; besöksnäringen är liten och det finns inga köpcentra, inga sko- och klädesbutiker. Man har valt att handla på hemmaplan i stället för att åka till större handelsplatser och e-handeln har blomstrat.

Tre företag har gått i konkurs i Lilla Edets kommun under 2021, varav en troligen är relaterad till pandemin. Inte ett varsel är lagt under hela pandemin och det är vi ensamma om i Göteborgsregionen. Under året har det förts många samtal med verksamheter och fastighetsägare för att få kunskap och information om läget, samt för att informera om vad man som företagare/fastighetsägare kan få hjälp med.

Lilla Edets kommun har erbjudit alla företag anstånd med vissa avgifter. I dagsläget finns det sex restauranger i kommunen som har stadigvarande serveringstillstånd. För att underlätta för

branschen beslutade kommunfullmäktige att reducera avgifterna för serveringstillståndsansökningar med 50 procent under 2021. Fullmäktige beslutade också att helt ta bort avgifterna för alkoholtillsyn under året. Via Business Region Göteborgs insatser för företag i hela Göteborgsregionen har Lilla Edets företag kunnat ta del av Företagslots Extra, Företagsakuten och olika utbildningsinsatser.

Turistrådet Västsverige genomförde en fullbelagd online-utbildning för att stödja den lokala besöksnäringen. Årets julklapp från Lilla Edets kommun och Edethus var ett presentkort som endast går att använda hos drygt 30 företag i Lilla Edets kommun. Företagen fick anmäla sig och kontrollerades via upphandlingsenheten.

Företagsklimatet i Lilla Edet

INSIKT är en undersökning som genomförs av Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. I INSIKT mäts kommunens myndighetsutövning inom områdena bygglov, brandskydd, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. Företagare som haft ett ärende hos kommunen får svara på frågor inom serviceområdena bemötande, kompetens, rättssäkerhet, information, tillgänglighet samt effektivitet. Lilla Edets kommun har i INSIKT 2021 ett totalt Nöjd Kund Index, NKI, på 70. Max NKI är 100. NKI 77 är enligt betygsskalan ett högt betyg. Godkänt NKI är mellan 62–69. Genomsnittligt NKI för Sverige är 74. Resultatet placerar Lilla Edet på plats 147 i rankingen i Sverige.

Senast kommunen var med i INSIKT var 2020, då var vårt NKI 77 och placerade oss på plats 31 i rankingen. Inom vissa mätområden har Lilla Edets kommun fått bättre betyg än tidigare, men det påverkar ändå inte till det positiva i totalresultatet. Kommunen sjunker i totalranking med 116 platser och resultaten har sjunkit inom alla mätområden. Största tappet står kommunens bygglovsverksamhet för. Där går kommunen från NKI 70 till 53 (-17), som ger ett lågt betyg. Inom miljö går kommunen från NKI 75 till 71 (-4), som ger ett högt betyg. Livsmedel går från NKI 90 till 82 (-8), som ändå är ett mycket högt betyg. Inom områdena miljö och livsmedel har Lilla Edet ett högre NKI än snittet i både Göteborgsregionen och Västra Götalands län.

Svenskt Näringsliv

Rankingen grundar sig på statistik och enkätfrågor till företagare i kommunen. 2021 gick Lilla Edet upp 30 platser i rankingen till plats 229. Under de senaste tretton åren har Lilla Edets ranking gått upp och ner; som sämst plats 267 och som bäst 209. Lilla Edets kommun placerar sig bäst på marknadsförsörjning på plats 49. Andra områden inom undersökningen där vår kommun gjort positiva framsteg är sammanfattande omdöme, medarbetare med relevant kompetens, vägnät, tåg- och flygförbindelser, kommunpolitikens attityder, kommunens service och bemötande, negativ påverkan av brottslighet/otrygghet och tjänstemännens

Foto från fototävlingen #mittlillaedet. Fotograf Tina Lind.

attityder. Områden i undersökningen där Lilla Edets kommun gått bakåt är konkurrens från kommunens verksamheter, dialog med kommunens beslutfattare, mobilnät och bredband, kommunens information till företagen och kommunens upphandling.

Nyföretagarinformation och rådgivning

Starta eget-informationstillfällen har under året genomförts digitalt tillsammans med Nyföretagarcentrum Väst och Almi. Då erbjuds kostnadsfri rådgivning för personer i kommunen som avser starta eget företag. Nyföretagarcentrum Väst erbjuder dessutom kommuninvånare kunskapskvällar, bokföringskurs, mentorer, nätverk och marknadsföringsaktiviteter. Aktiviteterna har genomförts digitalt under 2021.

Handelsutveckling

Arbetet med handelsutveckling har fortsatt under 2021. Fokus har legat på samverkan mellan handelsföretagen och fastighetsägarna. Tjänsten som handelsutvecklare finansieras gemensamt av fastighetsägare, verksamheter och Lilla Edets kommun. Vanliga år genomförs handelsfrukostar, fastighetsägarmöten, höstmarknad, julmarknad, äggjakt med mera. Tyvärr blev de flesta aktiviteter inställda under 2021.

Företagsnätverk

Företagscentrum är en ekonomisk förening där lokala företag och kommunen är medlemmar. Tillsammans arbetar man för att utveckla näringslivet, handeln, fler etableringar, förbättrat företagsklimat och tillväxt. Företagscentrum har idag 62 medlemmar. Många av företagsaktiviteterna arrangeras av Företagscentrum tillsammans med de andra nätverken.

Utbildningar

Business Region Göteborg erbjuder företagsutveckling genom Expedition Framåt, där många valmöjligheter finns för de företag som är intresserade.

Turism

Broschyren ”Upptäck Lilla Edet” tillhandahålls. Besökskarta och infartsskyltar uppdaterades. Broschyrställen med turistinformation hölls aktuella. Regional samverkan sker i ”Nätverk för besöksnäringen” genom Göteborg & Co, GR samt Turistrådet Västsverige. Vår sida på Västsveriges webbplats, vastsverige.com/gotaalv, uppdateras kontinuerligt.

Företagsbesök

Vanligtvis genomförs ett antal möten mellan företagare, fastighetsägare, kommunpolitiker och tjänstemän. Företagen är då av blandade verksamheter och storlekar. Besöken är givande och informativa vad gäller företagets villkor och hur det fungerar för dem i vardagslag. God kommunikation och dialog mellan kommunen och företagarna är mycket viktig för en positiv näringslivsutveckling. Det har genomförts 27 företagsbesök under året, varav 24 under hösten, då vi gjorde en stor satsning på att besöka våra företagare. Vi har besökt företagarna i deras verksamheter eller via digitala möten.

Premiär för Näringslivsveckan!

I oktober var det premiär för Näringslivsveckan. Då var kommunens företag i fokus. Under veckan gjordes ett flertal företagsbesök och nyhetsbrevet Näringsliv började åter ges ut efter en tids uppehåll. Det arrangerades även ett fastighetsägarmöte med fokus på säkerhet och trygghet. Svenskt Näringsliv och Lilla Edets kommun bjöd in till ett lunchmöte för att samtala om företagsklimatet i kommunen. Utbildningsmaterial i form av en film togs också fram under Näringslivsveckan. Filmen resulterade i utbildningen ”Företagarens villkor i Lilla Edets kommun”, som chefer och medarbetare med företagskontakter tog del av i december 2021. Två nya e-tjänster riktade mot företagare lanserades under veckan; boka en upphandlare och händelse-rapportering för att bidra till lägesbilder som används i det brottsförebyggande arbetet.

Uppföljning av kommunens kvalitet

Kommunens kvalitet i korthet är ett nationellt projekt som omfattar cirka 260 kommuner. De utmanar sig själva genom att ta fram och jämföra resultat för att lära och utveckla verksamheten. KKiK redovisar resultat inom områden som är intressanta ur medborgarperspektiv.

Lilla Edets Kommun deltar tillsammans med cirka 260 andra kommuner i ett nationellt kvalitetsprojekt; Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK). Det grundläggande syftet med KKiK har sedan projektets start 2006 varit att ta fram ett kunskapsmaterial som stärker de förtroendevalda i att styra mot resultat och i dialog med medborgarna. Från och med 2018 är KKiK indelade i tre mätområden: Barn och unga, Stöd och omsorg samt Samhälle och miljö. Ambitionen är att genom områdena dela in KKiK i mätområden som lätt låter sig kommuniceras och som tydligt beskriver KKiKs innehåll. Områdena utgår från befolkningsgrupper och ansvar, utan att låsa sig vid verksamhetsområden. Projektet utgår från befintliga

nationella nyckeltal som kompletteras med mätningar som görs i den egna kommunen

För varje nyckeltal rangordnas alla deltagande kommuner efter sina resultat. Färgsättningen visar om en kommun har bra eller dåliga resultat jämfört med andra, inte om resultaten är bra eller dåliga jämfört med den egna kommunen över tid.

Bästa 25%	Mittersta 50%	Sämsta 25%	Ingen data
			-

Barn och unga

Området Barn och unga är valt på grund av att det är en prioriterad målgrupp. Flertalet av nyckeltalen avser utbildningsverksamheten, men även nyckeltal kopplat till barn och unga inom kultur- och fritid och barn och unga i behov av stöd och omsorg.

	2019	2020	2021
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	5,3	5,2	-
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	174 298	176 822	-
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	67	-	-
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	92,4	88,9	87,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	69,9	80,0	77,2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	71,5	79,9	82,0
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)	-	-	53,8
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	76,3	75,2	88,6
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	117 930	112 907	-
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	58,4	67,9	67,7
Gymnasieelever med ogiltig frånvaro, kommunala skolor, andel (%)	6,2	5,9	8,2
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	135 428	142 563	-
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv. 0-18 år	47,2	24,9	-
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv. 7-20 år	16,4	16,8	-
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	12,3	12,7	-

Stöd och omsorg

Området fokuserar på de målgrupper av medborgare som behöver service av specifika verksamheter utifrån specifika behov.

	2019	2020	2021
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	75 ↕	91 ↕	-
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	23 ↕	63 ↕	-
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv.	4 816 ↕	5 828 ↕	-
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma	83 ↕	82 ↕	89 ↕
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	82 ↕	81 ↕	73 ↕
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	6 433 ↕	6 783 ↕	-
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	5 ↕	37 ↕	-
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	15 ↕	19 ↕	-
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	100 ↕	89 ↕	88 ↕
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	94 ↕	88 ↕	92 ↕
Kostnad äldreomsorg, kr/inv. 80+	290 244 ↕	312 071 ↕	-

Personaltätheten i förskolan sjunker något till snittet 5,2 barn per årsarbetare. Under de senaste tjugo åren har personaltätheten varit högre vid tre tillfällen. År 2006, 2017 och 2018 var det 5,1 barn per årsarbetare.

Behörigheten till gymnasiet har försämrats i kommunen för både flickor och pojkar. Skillnaden mellan pojkars och flickors resultat är störst i landsbygds- och lågpendlingskommuner och minst i pendlingskommuner nära storstad eller större stad. Detta behöver analyseras vidare lokalt. Könsskillnaden är dock mycket mindre än den skillnad som finns mellan elever med grundskole- respektive högskoleutbildade föräldrar. Bara hälften av eleverna med grundskoleutbildade föräldrar klarar grundskolan och blir behöriga till gymnasiet. Detta är ett missförhållande som kräver krafttag.

I Lilla Edets kommun ökar andelen elever med lägst betyget E i idrott och hälsa från 75,2 till 88,6 procent, men ligger fortfarande på en låg nivå i jämförelse med landets övriga kommuner.

För övriga kommuner i landet får nio av tio elever får godkänt i idrott och hälsa, men här finns mycket stora variationer mellan skolenheter där det i vissa skolor endast är hälften av eleverna som fått godkänt betyg. Här behövs lokal analys.

Andelen elever som tar examen från gymnasiet inom fyra år är relativt stabilt sedan 2015 med cirka 66 procent för pojkar och 75 procent för flickor för samtliga kommuner i landet. I detta resultat ingår också de elever som började gymnasiet på introduktionsprogram, exempelvis nyinvandrade elever. I Lilla Edet är nivån i paritet med föregående år och ligger på en genomsnittlig nivå i förhållande till landets övriga kommuner.

Idrottandet minskar i landet bland såväl flickor som pojkar och i alla åldersgrupper. Ur ett folkhälsoperspektiv är det en negativ utveckling.

Stöd och omsorg

Området fokuserar på de målgrupper av medborgare som behöver service av specifika verksamheter utifrån specifika behov.

	2019	2020	2021
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	5 561 ⬇️	4 997 ⬆️	-
Brukarbedömning boende LSS totalt- Brukaren trivs alltid hemma	74 ⬆️	79 ⬆️	75 ⬆️
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	73 ⬆️	57 ⬆️	69 ⬆️
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	7 263 ⬆️	8 155 ⬆️	-
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	88 ⬆️	78 ⬆️	-
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	92 ⬆️	89 ⬆️	-
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	299 319 ⬇️	271 781 ⬆️	-

Stöd och omsorg

	2019	2020	2021
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel i %	75 ⬆️	91 ⬆️	-
Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	23 ⬆️	63 ⬆️	-
Kostnad individ -och familjeomsorg, kr/inv	4 816 ⬇️	5 828 ⬆️	-
Brukarbedömning gruppboende LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel i %	83 ⬆️	82 ⬆️	89 ⬆️
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel i %	82 ⬆️	81 ⬆️	73 ⬆️
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL,LSS, SFB) minus ersättning från FK enl SBF, kr/inv	6 433 ⬆️	6 783 ⬆️	-
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	5 ⬆️	37 ⬆️	-
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	15 ⬆️	19 ⬆️	-
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel i %	100 ⬆️	89 ⬆️	88 ⬆️
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel i %	94 ⬆️	88 ⬆️	92 ⬆️
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80 +	290 244 ⬇️	312 071 ⬆️	-

Resultaten från genomförda brukarbedömningar inom området har legat stabilt de senaste fyra åren, sett till rikets snitt. Men vid bedömningen av hemtjänsten utifrån en helhetssyn varierar spridningen från 65-100 procent och bedömningen av särskilt boende varierar spridningen från 52-100 procent. I den egna

analysen är det viktigt att resultaten bryts ner på enhetsnivå, för att spåra trender och utvecklingsområden. Kostnader för äldreomsorg kr/inv 80 + har minskat från 299 319 kr till 271 781 mellan 2019 och 2020. Uppdatering av 2021 års kostnader görs under våren 2022.

Samhälle och miljö

Inom området finns nyckeltal som mäter kommunens service till samtliga som bor, vistas eller verkar i kommunen; kommunal service såsom bibliotek, arbetsmarknad, samhällsbyggande, näringsliv och miljö.

	2019	2020	2021
Andel som får svar på e-post inom en dag	76 ↗	69 ↘	69 ↘
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, andel i %	48 ↗	43 ↘	65 ↗
Gott bemötande vid kontakt med kommunen, andel av maxpoäng %	79 ↗	81 ↗	91 ↗
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel i %	5 ↘	27 ↗	-
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel i %	58 ↗	57 ↗	-
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel i %	26 ↘	32 ↘	-
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	-	73 ↗	-
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	424 ↗	408 ↗	-
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel i %	41,3 ↗	40,6 ↗	33,7 ↗
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel i %	30 ↗	30 ↗	-

	2019	2020	2021
Medborgarundersökning – Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel %	-	-	70,3 ↘
Medborgarundersökning – Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andelen %	-	-	58,8 ↘
Resultatet vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjar arbeta eller studera, andel (%)	-	16 ↘	-
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	59 ↗	39 ↘	-
Företagsklimat enl. Öppna jämförelser (Insikt) - Totalt, NKI	77 ↗	70 ↘	-
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	417 ↗	432 ↗	-
Fossilberoende fordon i kommunorganisationen, andel i %	-	26,3 ↗	-
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	30 ↗	-	-
Nöjdhet med kommunens utomhusmiljöer, andel i %	-	-	32 ↘

Företagsklimatet enligt Öppna jämförelser Insikt (där de företagare som haft kontakt med kommunen under året står för bedömningen) förbättras stadigt sedan 2010.

Trenden för andel ekologiska livsmedel har ökat stadigt sedan 2007, men uppgången har nu planat ut. Spridningen mellan kommuner är stor, det lägsta värdet är 6 procent och det högsta 83 procent, vilket troligen speglar skilda ambitionsnivåer.

Skredförebyggande åtgärder

Lilla Edets kommun har många skredkänsliga områden framför allt utefter Göta älv. Ett skred längs med Göta älv hade påverkat många värden, däribland bebyggelse och viktiga samhällsfunktioner som vägar, järnvägar, farleder, vattenverk och elförsörjning. Till detta kommer mänskliga och samhälleliga konsekvenser. Kommunen har arbetat och arbetar aktivt med att utreda riskområden för att öka stabiliteten i områden med risk för skred.

Kommunen deltar fortsatt i Delegationen för Göta älv. Delegationen för Göta älv bildades efter beslut av regeringen med syfte att förbättra stabiliteten kring älven. Statens geotekniska institut (SGI) har i uppdrag att leda delegationen och hantera bidragsansökningar. I delegationen deltar förutom SGI, kommunerna kring Göta älv, Trafikverket, Vattenfall, Sjöfartsverket och länsstyrelserna i Västra Götaland och Värmland. Fyra digitala delegationsmöten har hållits under året. Från november 2020 kan statligt bidrag beviljas upp till 100 procent av kostnader för stabilitetshöjande utredningar och åtgärder längs med älven.

SGI har under året genomfört flera olika geotekniska undersökningar i och kring Göta älv för att öka kunskapen om var det är

sämre stabilitet. Tät samverkan sker fortsatt med SGI i allt skredsäkringsarbete kring Göta älv.

De fördjupade geotekniska utredningarna kring Hjärtums avloppsreningsverk och Gårdaån i Lödöse som startade under 2020 har fortgått under året. Utredningen för Hjärtums avloppsreningsverk blev klar under hösten. Utredningen för Gårdaån är klar, men behöver kompletteras med området väster om Göteborgsvägen och ytterligare undersökning vad gäller området vid Sankt Peders kyrka. Upphandlingen av fördjupad geoteknisk utredning för Norra Skansenvägen är försenad och bedöms tidigast ske under 2022.

Under året har 100 procents statsbidrag för projektering av skredsäkring beviljats för fem områden. Dessa är Sörängen, Smådala, Intagan, området nordost om Smörkullen och området väster om Östra Berg. Beredning av bidragsansökan för Gårdaån pågår hos SGI.

Väsentliga personalförhållanden

Kommunen har en personalintensiv verksamhet. Ungefär 55 procent av kommunens kostnader består av personalkostnader. Måttidpunkten är den 1 november 2021 alternativt på helårsbasis.

Sysselsättningsgrad

35,1 procent av kommunens månadsavlönade (tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda) arbetar på en deltidsanställning. Sysselsättningsgraden inom Lilla Edets kommun uppgick under 2021 till 91,4 procent.

Sektor socialtjänst har flest deltidsanställda samtidigt som sektorn också har flest medarbetare. Sysselsättningsgraden inom sektor socialtjänst uppgick under 2021 till 86,2 procent. På sektor bildning, som är den näst största sektorn, uppgick sysselsättningsgraden under 2021 till 96,7 procent.

Jämställdhet

Kommunen som arbetsgivare är en kvinnodominerad organisation, där 85 procent av kommunens månadsavlönade medarbetare är kvinnor. Lilla Edets kommun arbetar aktivt med jämställdhet, bland annat genom "Heltidsresan" i syfte att utöka antalet heltidsanställningar som norm, både vid nyanställning och för redan anställda. Arbetstid, bemanning och schemaläggning är viktiga komponenter för att skapa en hållbar arbetsmiljö för de kvinnodominerade verksamheterna och ett utvecklingsarbete pågår.

Anställningar och årsarbetare

Antalet tillsvidareanställda 2021 uppgick till 936 medarbetare, inklusive vilande anställningar, vilket innebär en ökning i gruppen antalet tillsvidareanställda jämfört med 2020. Sett till det totala antalet anställda har antalet månadsavlönade medarbetare ökat något, samtidigt som tillsvidareanställda har ökat med nio personer jämfört med 2020.

Medelåldern för kommunens anställda är 44,6 år 2021, vilket innebär att medelåldern har minskat jämfört med 2020. I jämförelse med Lilla Edets kommuninvånare som i genomsnitt är 41,4 år skiljer det 3,2 år i medelålder.

Anställda, könsfördelning och medelålder	2019 Antal personer	2020 Antal personer	2021 Antal personer
Tillsvidareanställda	934	927	936
Tidsbegränsade, månadsavlönade	153	150	155
Månadsavlönade	1 087	1 077	1091
Varav kvinnor	926	915	928
Andel kvinnor %	85,1%	85,0%	85,0%
Andel män %	14,9%	15,0%	15,0%
Medelålder för samtliga	45,1 år	45,1 år	44,6 år

Baserat på antal anställda per den 1 november.

Sektorerna i jämförelse	Tillsvidare	Tidsbegränsade	Samtliga anställda	Andel kvinnor	Andel deltidsanställda	Antal helårsarbetare*
Socialtjänst	445	67	512	89,4%	58,3%	441,6
Bildning	346	75	421	84,0%	12,1%	407,2
Samhälle	113	10	123	73,3%	25,2%	114,7
Kommunledning	32	3	35	77,1%	5,7%	34,0
Lilla Edets kommun	936	155	1 091	85,0%	35,1%	997,5

* Antal helårsarbetare är en summering av den totala sysselsättningsgraden för samtliga anställda delat med antalet anställda. Timavlönade är exkluderade i denna tabell.

Personalomsättning och pensionsavgångar

Personalomsättningen ökade med 2,5 procent jämfört med 2020, exkluderat pensionsavgångar, vilket är en markant ökning.

Under 2021 avslutade 109 tillsvidareanställda sin anställning inom kommunen, varav 19 medarbetare gick i pension. Den totala personalomsättningen landade på 11,9 procent, inkluderat pensionsavgångar, respektive 9,8 procent, exkluderat pensionsavgångar.

Enligt kommunfullmäktiges prioriterade mål fick kommunledningsförvaltningen i uppdrag att under 2021 fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och sänka sjukskrivningstalen. Kommunen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare genom att bland annat arbeta med arbetsmiljö-, ledarskaps- och samverkansfrågor. Genom att ge ledare bra förutsättningar ökar möjligheterna för kreativa, motiverade och intresserade medarbetare som känner delaktighet och tar ansvar för kommunens måluppfyllelse.

Sektorerna i jämförelse	Personalomsättning*
Socialtjänst	13,2%
Bildning	11,5%
Samhälle	6,2%
Kommunledning	9,3%
Lilla Edets kommun	11,9 %

* Personalomsättningen inkluderar pensionsavgångar.

Personalomsättning i %*	2019	2020	2021
Lilla Edets kommun	11,2%	7,1%	9,8%

* Personalomsättning exkluderat pensionsavgångar.

Kommunen hade ökad personalomsättning på stora befattningsgrupper såsom socialsekreterare, förskollärare, barnskötare, stödassistenter och undersköterskor under 2021 jämfört med 2020.

2020 hade befattningsgruppen stödassistent en personalomsättning på 9,8 procent jämfört med 13,9 procent 2021, exkluderat pensionsavgångar. Befattningsgruppen förskollärare hade 2020 en personalomsättning på 7,8 procent, 2021 uppgick omsättningen för befattningsgruppen till 15,8 procent, exklusive pensionsavgångar. Socialsekreterare hade en personalomsättning som låg på 6,9 procent 2020 jämfört med en personalomsättning på 13,8 procent 2021, exkluderat pensionsavgångar. Befattningsgruppen undersköterska hade 2020 en personalomsättning på 4,1 procent jämfört med 7,2 procent 2021, exkluderat pensionsavgångar. Befattningsgruppen barnskötare hade 2020 en personalomsättning på 3,3 procent jämfört med 7,4 procent 2021, exkluderat pensionsavgångar.

Befattningsbenämningen grundskollärare har minskat i personalomsättning från 8,0 procent 2020 till 6,0 procent 2021, exkluderat pensionsavgångar.

Utöver ovan befattningar är kommunens chefer en grupp som har ökat i personalomsättning jämfört med föregående år. Personalomsättningen 2020 för befattningsgruppen uppgick till 1,8 procent, 2021 var omsättningen för befattningsgruppen 9,6 procent, exkluderat pensionsavgångar.

Pensionsavgångar	2021 Antal personer	2022 Antal personer	2023 Antal personer	2024 Antal personer
Sektor socialtjänst	13	7	4	8
Sektor bildning	6	3	5	6
Sektor samhälle	1	3	2	4
Sektor kommunledning	0	0	0	1
Lilla Edets kommun	20	13	11	19

2021 års ålderspensionsavgångar är det faktiska antalet som gick i pension under året. För övriga år är det en prognos som baserar sig på antalet medarbetare som fyller 65 år.

Under 2021 påbörjades ett förarbete för att skapa och automatisera en ny avgångsenkät via IT-verktyget Eleteive. Genom denna enkät möjliggörs inhämtning av information kring varför medarbetare väljer att lämna Lilla Edets kommun som arbetsgivare. Det är av stort värde för kommunen att inhämta denna information för att utvecklas mot målet att vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetet fortsätter under 2022.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron bland kommunens månadsavlönade medarbetare uppgick under 2021 till 9,28 procent, vilket är en höjning jämfört med 2020. Långtidssjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående år från 32,8 procent till 38,6 procent 2021.

Kommunens totala sjukfrånvaro översatt till helårsarbetare uppgår till 91,8 medarbetare som varit helt sjukfrånvarande under 2021, sett till ordinarie arbetstid.

Sektorerna i jämförelse	Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i antal helårsarbetare	Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar av den totala sjukfrånvaron
Socialtjänst	11,20%	50,2	40,71%
Bildning	7,73%	30,99	34,21%
Samhälle	9,28%	10	41,99%
Kommunledning	1,89%	0,7	33,88%
Lilla Edets kommun	9,28%	91,8	38,6%

Sjukfrånvaron bland kvinnorna har mellan 2020–2021 ökat med 0,5 procent samtidigt som sjukfrånvaro bland männen under samma period har minskat med 0,7 procent. Gruppen medarbetare som är 50 år eller äldre har ökat sin frånvaro med 0,1 procent samtidigt som gruppen mellan 30-49 år ökat sin sjukfrånvaro med 1,5 procent. Gruppen medarbetare upp till 29 år har ökat sjukfrånvaro med nästan 0,2 procent under perioden 2020-2021. Kommunen har som helhet ökat sin sjukfrånvaro med cirka 0,3 procent, vilket till stor del kan förklaras av den pågående pandemin.

Total sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder	2018 %	2019 %	2020 %	2021 %
Lilla Edets kommun	7,7	7,0	8,96	9,28
Kön				
Kvinnor, sjukfrånvaro	8,1	7,5	9,6	10,1
Män, sjukfrånvaro	5,1	4,4	5,1	4,4
Ålder				
-29 år	5,9	7,0	7,9	8,1
30–49 år	8,2	6,3	8,5	9,0
50 år -	7,7	7,8	9,8	9,9

Lilla Edets kommun arbetar ständigt med att motverka sjukdom och ohälsa, inte minst genom att arbeta hälsofrämjande till exempel med hjälp av så kallade hälsoinspiratörer ute i våra verksamheter. Lilla Edets kommun har nu ett sextiototal hälsoinspiratörer som på olika sätt bidrar till hälsosammare verksamheter. Dessa stöttar chef i den så kallade triaden (skyddsombud, chef och hälsoinspiratör), vilka utgör viktiga aktörer i arbetsplatsernas systematiska arbetsmiljöarbete. Genom det medvetna arbetet med fokus på ett hälsofrämjande förhållningssätt är kommunens målsättning att sänka sjukfrånvaron i alla verksamheter.

Ledarutveckling

En trygg och målinriktad chef som ger förutsättningar för sina medarbetare att engagera sig och påverka sitt arbete ger i de flesta fall goda effekter på till exempel resultat för verksamheten och trivsel på arbetsplatsen. Därför satsar kommunen på chefs kompetensutveckling genom att erbjuda utbildningar för såväl det personliga ledarskapet som det formella.

Som en del i Ledarskapsprogrammet erbjöds cheferna utbildning i arbetsrätt, lönebildning med fokus på lönesamtalet, utbildning i medarbetarsamtalet, anställningsvillkor, LAS-hantering, rekrytering, samverkan och arbetsmiljö. Målet med dessa utbildningar är att ha uppdaterade chefer som är trygga och säkra i sin hantering av personalfrågor.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska det för den kommunala verksamheten finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Begreppet ”god ekonomisk hushållning” har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer krävs för att under räkenskapsåret ha uppnått god ekonomisk hushållning att:

- samtliga finansiella mål har uppnåtts under räkenskapsåret.

- en övervägande del av verksamhetsmålen har uppfyllts under året, eller kommer att uppfyllas under den tidsperiod som anges i målformuleringen.

Utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer gör kommunstyrelsen bedömningen att god ekonomisk hushållning inte har uppnåtts under perioden, då inget av verksamhetsmålen till fullo har uppnåtts eller bedöms kunna uppfyllas under målperioden. Båda finansiella målen är uppfyllda.

Måluppföljning

1. uppföljning av kommunfullmäktiges målområden 2021-12-31

Nämnder och styrelser har under året arbetat för att uppfylla de av kommunfullmäktige fastställda prioriterade målen för 2021. Nedan redovisas uppföljningen av dessa. Grad av måluppfyllelse markeras

på en skala mellan 1 och 6 där färgen röd är underkänd, gul varnar och grön är godkänd.

Underkänd

Kvalitet och/eller måluppfyllelse ligger på en underkänd nivå utifrån krav och/eller mål.

Varning

Kvalitet och/eller måluppfyllelse – minskar men är på en godkänd nivå – ökar men uppnår inte riktigt godkänd nivå.

Godkänd

Kvalitet och/eller måluppfyllelse ligger på en godkänd nivå utifrån krav och/eller mål.

Finansiella inriktningsmål

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär bland annat att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Kommunen ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av mål. Målformuleringarna bör utgå från vad som i normalfallet är att betrakta som god ekonomisk hushållning, anpassat till kommunens egna förhållanden och omständigheter.

Utifrån principen att varje generation själv ska bära sina kostnader och med hänsyn till kommunens finansiella ställning är de finansiella målen följande:

Redovisat resultat vid 2022 års utgång ska vara lägst 2 procent av verksamhetens nettokostnad

Kommunens behöver stärka sina resultat på sikt. Vid 2022 års utgång ska det redovisade resultatet vara lägst 2 procent av verksamhetens nettokostnad. För att nå dit behöver vi arbeta strategiskt och långsiktigt med effektiviseringar av verksamheterna.

Vi måste bromsa kostnadsökningarna för att lyckas. En utgångspunkt att arbeta utifrån är att nettokostnadsökningarna inte får överstiga 2 procent varje enskilt år.

Redovisat resultat är lägst 1,5 procent av verksamhetens nettokostnad

2021 års resultat ska vara lägst 1,5 procent av verksamhetens nettokostnad. För att klara det långsiktiga målet om att nå 2 procent i resultat av verksamhetens nettokostnad behöver dock alla verksamheter redan nu ställa om och effektivisera ytterligare, eftersom effekterna många gånger är förskjutna i tid.

Soliditeten ska öka varje år för att på sikt nå en positiv soliditet inklusive samtliga pensions-förpliktelser

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på sikt. Den visar hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen äger, det vill säga det egna kapitalet i förhållande till totala tillgångar. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen, tillgångarnas och skuldernas förändring. Strävan är att minska skuldbelastningen och därmed frigöra utrymme på driftsresultatet.

Båda de finansiella målen har uppfyllts för perioden:

Finansiellt mål nr 1	Redovisat resultat är lägst 1,5 procent av verksamhetens nettokostnad
Varför är detta mål prioriterat?	För att klara det långsiktiga målet om att nå 2 procent i resultat av verksamhetens nettokostnad behöver alla verksamheter ställa om och effektivisera ytterligare, eftersom effekterna många gånger är förskjutna i tid.
Vad är problemet/utmaningen idag?	Kommunen har en svag finansiell ställning vilket till stor del beror på flera års svag budgetföljsamhet.
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	Resultat över 1,5 procent av verksamhetens nettokostnader.
Valda strategier för måluppfyllelse	Fokusera på de områden där kommunen ligger högt i strukturkostnadsindex och anpassa de verksamheterna till betydligt lägre nettokostnader.
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	Förbättrad budgetföljsamhet och förstärkt dialog mellan kommunstyrelsen och nämnderna.

Grad av måluppfyllelse (nuläge)

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Periodens resultat uppgår till 71,7 mnkr vilket motsvarar 8,4 procent av verksamhetens nettokostnader.

Finansiellt mål nr 2	Soliditeten ska öka varje år för att på sikt nå en positiv soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser
Varför är detta mål prioriterat?	Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Minskar skuldbelastningen frigörs därmed utrymme på driftsresultatet.
Vad är problemet/utmaningen idag?	Kommunen har fram till 2021 haft en negativ soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser vilket har lett till ett begränsat finansiellt handlingsutrymme.
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	Att årligen förbättra soliditeten och på sikt nå en positiv soliditet.
Valda strategier för måluppfyllelse	Att stärka kommunens årliga resultat genom ökad budgetföljsamhet.
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	Förbättrad budgetföljsamhet och förstärkt dialog mellan kommunstyrelsen och nämnderna.

Grad av måluppfyllelse (nuläge)

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser uppgår per 2021-12-31 till 1,9 procent jämfört med -10,7 procent 2020-12-31.

Kommunfullmäktige

Målområde nr 1	Bra boende och livsmiljö
Varför är detta område prioriterat?	<ul style="list-style-type: none">• Bra boende och livsmiljöer skapar en attraktiv kommun med kommuninnevånare som trivs, är trygga och nöjda.• Det ger ett bra hållbart samhälle att leva, verka och vistas i under alla skeden i livet.• Bra boende och livsmiljöer kan minska segregation och sociala klyftor i samhället.
Vilka olika delområden är särskilt viktiga/väsentliga/kritiska inom området?	<ul style="list-style-type: none">• Befolkningsutvecklingen.• Tillgång till VA, infrastruktur och kollektivtrafik.• Bostäder av olika typer (flerfamiljshus, radhus, villor) med olika upplåtelseformer (hyra, bostadsrätt, äganderätt) i samma område och på olika platser i kommunen.• God utformning av rummen (gator, torg, parker, ytor etc.) mellan byggnaderna med avseende på funktion, estetik och teknik.• Ytor för rekreation, fritid, lek och välbefinnande.• Tillgång till samhällsservice så som skola, förskola, räddningstjänsten, bibliotek, vård, handel etc.• Strategiskt planerade verksamhetsområden i förhållande till bostadsområden och kollektivtrafik.• Samordning av platser funktioner så de kan samutnyttjas mer över tid.
Vilka effekter är önskvärda inom området?	<ul style="list-style-type: none">• Ett hållbart samhälle sett till livskvalité, miljö och ekonomi (ekologiskt, socialt, ekonomiskt).• Människor/medborgare som trivs, har god hälsa och känner stolthet över sin kommun.• Samordnade, transparenta och effektiva processer inom kommunen.• Befolkningsstillväxt.
Grad av måluppfyllelse (nuläge)	

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Det återstår att ta fram en fullständig strategi och genomförandeplan för målområdet. Arbetet har legat på is på grund av hög arbetsbelastning men startar igen under 2022.

Grad av måluppfyllelse har bedömts utifrån nedanstående

Som en del i att ta fram samordnade, transparenta och effektiva processer inom kommunen tog kommunstyrelsen i april beslut om reviderad tidplan och prioriteringsordning för planer på strategisk och detaljerad nivå. Av planens 14 objekt 2021 har ett avslutats, sju pågår, en (aktualisering av översiktsplan) behöver

inte genomföras på grund av ändrad lagstiftning och fem stycken har inte påbörjats. Avslutat projekt är förstudien för Lödöse varv. Pågående objekt är Norra Gossagården, Kvarnkontoret, Rörläggaren 9, förskola och bostäder på Södra Stallgärdet, förstudie handelsstrategi, Stendahls bil och Ljungbacken. Den sistnämnda avvaktar fastighetsägaren. Stendahls bil avvaktar skredåtgärder på Smörkullen. Ny befolkningsprognos är framtagen.

Olika program och handlingsplaner för utveckling och skötsel av allmän plats, lekplatser och anläggningar har påbörjats inom sektor Samhälles enhet stadsmiljö. För att få en bättre stadsmiljö har förbättringsarbete skett av rabatter i Lilla Edet och Göta, en äng har anlagts i Lödöse och gångstråket utmed älven från centrala Lilla Edet och söderut har rustats upp och förbättrats.

Strategier och åtgärder för att förbättra (eller bibehålla) nuvarande måluppfyllelse inklusive målprognos för målperiodens slut

Det återstår att ta fram en fullständig strategi och genomförandeplan för målområdet. Detta planeras starta i början av 2022.

Omprioritering behöver ske mellan de fem planeringsobjekt som inte startats än och de projekt som ligger för start under 2022.

Arbetet med olika program och handlingsplaner för att få en kostnadseffektiv förbättring av stadsmiljön behöver fortsätta. Stadsmiljön behöver också vara trygg, trivsamt och hållbar med driftskostnader som möjliggör att hålla den i gott skick över lång tid.

Målområde nr 2	Hälsa och välbefinnande
Varför är detta område prioriterat?	<ul style="list-style-type: none"> Ökad hälsa och välmående ger trygga medborgare. Mår vi bra och inte är otrygga med att vistas utomhus, eller i vissa områden, så ökar engagemanget för att utveckla vårt samhälle tillsammans. Lilla Edets kommun ligger högt i psykisk ohälsa, lågt i skolresultat (åk 9) och har hög andel familjer som upplever våld i nära relation. Ökad hälsa ger fler medborgare som har förmågan att aktivt bidra till kommunens utveckling på flera områden och nivåer.
Vilka olika delområden är särskilt viktiga/väsentliga/kritiska inom området?	<ul style="list-style-type: none"> Övergripande områden för alla medborgare är hälsosam mat, god sömn och frekvent rörelse samt goda sociala kontaktytor. Erbjuda vårdnadshavare ökat stöd i att själva kunna agera tryggt i sin föräldraroll. Motverka ensamhet hos äldre och stimulera till fortsatt lärande och rörelse. Tät samverkan, även operativt, mellan flera nämnder och mellan nämnder och föreningsliv.
Vilka effekter är önskvärda inom området?	<ul style="list-style-type: none"> Ökad andel godkända betyg i alla ämnen i grundskolan och gymnasieexamen inom tre år samt meningsfull fritid. Färre familjer i kommunen som behöver särskilt stöd. Trygga och fysiskt aktiva barn och ungdomar.
Grad av måluppfyllelse (nuläge)	

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Betyget låg/röd markering för måluppfyllelse ges på grund av att planen inte har färdigställts under 2021. Det som saknas är formulerade indikatorer och strategier. Arbete med att ta fram och förankra dessa genomförs under januari–februari 2022 och redovisas för kommunstyrelsen 22 mars 2022.

Särskilt fokus kring barn och ungas situation är tydligt uttalat från fullmäktige. Social kartläggning är 2020 färdigställd och redovisad. Det gäller även ungdomsenkäten LUPP som redovisades våren 2021. Dessa visar på att ett fortsatt fokus på frågan är nödvändigt eftersom resultaten delvis inte pekar i rätt riktning. I analysarbetet framgår att utfallet påverkas i hög grad av vem som frågar, när frågan ställs och om det är en mindre eller större grupp som tillfrågas. Det som kan konstateras är att om det dyker upp en person som är okänd för barn och ungdomar så tenderar svaren att bli negativa i högre grad. Det innebär att för både de som ställer frågan och de som senare ska arbeta åtgärdande med frågan så är relation och långsiktighet helt

avgörande för att nå ett positivt utfall. Andra undersökningar är under perioden genomförda av GR, Skolinspektionen och kommunen själv. Där syns det som ovan beskrivits. Tydligast är att när någon som är känd för eleverna ställer fråga om till exempel trygghet så får vi mycket höga siffror. Det innebär att just trygghets-siffran, beroende på vilken undersökning och/eller åldersgrupp vi tittar på, får siffror mellan 60–95 procent andel som upplever sig trygga.

Resultat (meritvärde) för åk 9 (våren -21) ligger på högre nivåer än tidigare och är ett tydligt kvitto på att vi tidigare jobbat i rätt riktning. Meritvärdet för åk 9 ligger nu på den högsta nivån någonsin och vi har lämnat gruppen för de lägsta 25 procent resultaten i riket, men samtidigt är det viktigt att beskriva att värdet fortfarande ligger under genomsnitt för riket. Arbete kvarstår med andra ord.

Också trygghetsvärdet ligger fortsatt högt bland elever i stort efter genomförda insatser framför allt riktade mot högstadiets åldersgrupp. För att flytta fram positionerna i resultaten så är bedömningen att förstärkningar inom den sociala sfären för eleverna behövs. Ytterligare förstärkning av ej undervisande personal

som arbetar nära eleverna har därför under hösten 2021 genomförts. Ungdomscoachgruppen har förstärkts med två heltidstjänster samt ytterligare en kurator. Totalt har vi nu två kuratorer knutna till högstadiets åldrar.

En reell bedömning är att det stora uppdraget nu ligger framför oss då det finns stora utmaningar beskrivna av skolan för elever i åk 7–9 från hösten 2021 där det beskrivs som att vi nu har tre årskullar som är ovana att gå i (högstadie-) skola. Närvaro och motivation i kombination med trygghet och studiero blir därför rimliga målområden att fokusera på till hösten och framöver. Flera insatser planeras därför under kommande läsår i syfte att inte låta resultaten sjunka inom något område. För att lyckas med det krävs troligen stora insatser med ett riktat och uthålligt fokus.

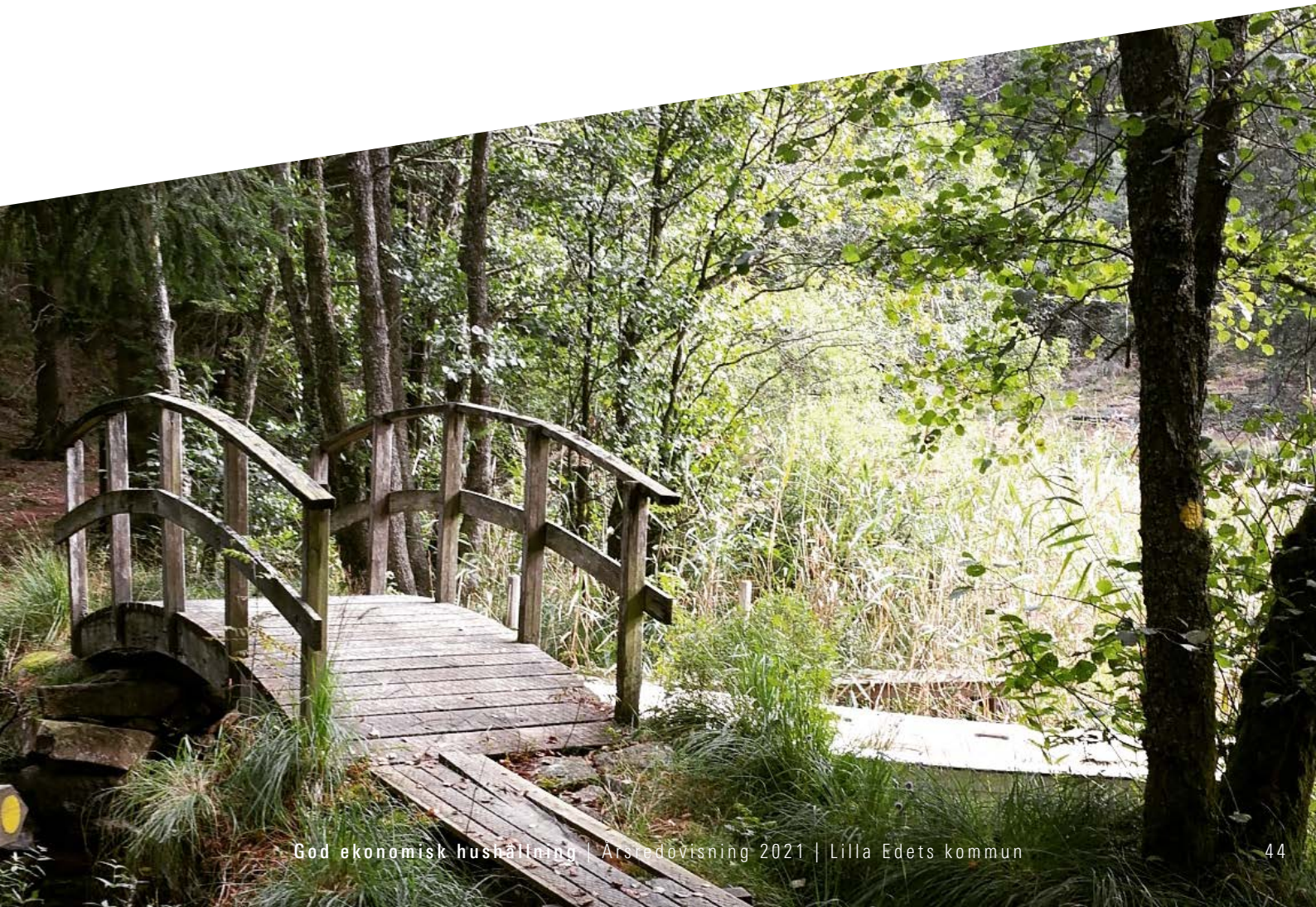
Pågående pandemi har hindrat oss att på ett effektivt, och i samverkan mellan flera förvaltningar, hitta arbetssätt och metoder som kan minska påverkan av de kritiska och väsentliga delområden som beskrivs ovan. Ändå har till exempel arbetet med att förbereda oss att använda vår variant av den så kallade Skottlandsmodellen pågått och planerad start är januari 2022.

I ett större perspektiv så är trygghetsskapande åtgärder för alla medborgare ett prioriterat område.

Strategier och åtgärder för att förbättra (eller bibehålla) nuvarande måluppfyllelse inklusive målprognos för målperiodens slut

Avgörande för hållbarhet i planerade åtgärder blir kontinuitet. Vi ska med andra ord inte planera för kortsiktiga åtgärder. I uppföljningsarbetet behöver kriterier för måluppfyllelse formuleras och beslut fattas om vem som har mandat att agera i de åtgärder som det fattas beslut om. Någon sådan övergripande plan har ännu inte formulerats för samhället i stort, även om det i grundskolan finns ett tydligt framåtlutat arbetssätt i frågan inför pågående läsår.

Kulturhuset Eden ska här bidra och på sikt ska flera olika typer av arrangemang kunna erbjudas medborgarna. Kulturhuset ska medverka i att bryta den långvariga isolering flera medborgare upplevt över lång tid. Att bryta isolering och medverka till att fler medborgare kan hitta meningsfulla aktiviteter är viktiga ingredienser för en ökad psykisk hälsa. För att lyckas med det behöver kommun och föreningsliv tillsammans planera och aktiviteter med bredd och djup över tid.

Målområde nr 3		Hållbar miljö
Varför är detta område prioriterat?	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalt har kommunen det samlade ansvaret för att åstadkomma en god livsmiljö. • För att dagens behov ska kunna tillfredsställas utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. • För att möta behov hos dem som lever, verkar och vistas i Lilla Edets kommun. • För att vara ett gott föredöme för kommuninvånare och andra lokala aktörer. 	
Vilka olika delområden är särskilt viktiga/väsentliga/kritiska inom området?	<ul style="list-style-type: none"> • Klimat och energi. • Omställning till fossiloberoende. • Kemikalier och förorenad mark. • Naturmiljöer. • Samverkan med näringsliv och samhälle. • KommunikERING med medborgarna. 	
Vilka effekter är önskvärda inom området?	<ul style="list-style-type: none"> • En giftfri kommun. • Kontinuerligt ökande grad av återvunnet matavfall. • Ekosystemtjänster kartläggs och används som ett underlag vid fysisk planering, exploatering och förvaltning. • Kommunens klimatpåverkan har analyserats och genom aktiva åtgärder minskats kopplat till åtgärder inom Klimat 2030. • Värdefull tätortsnära natur skyddas mot exploatering. 	
Grad av måluppfyllelse (nuläge)		

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Programmet om ett giftfritt Lilla Edet följdes upp och reviderades efter årsskiftet. Samtliga förvaltningar har varit delaktiga i arbetet och ett flertal åtgärder har genomförts i enlighet med planen. En del åtgärder hanns dock inte med till angivet slutdatum och arbetet fortsätter med dessa punkter under året. Under hösten har arbetet påverkats negativt av bland annat pandemin.

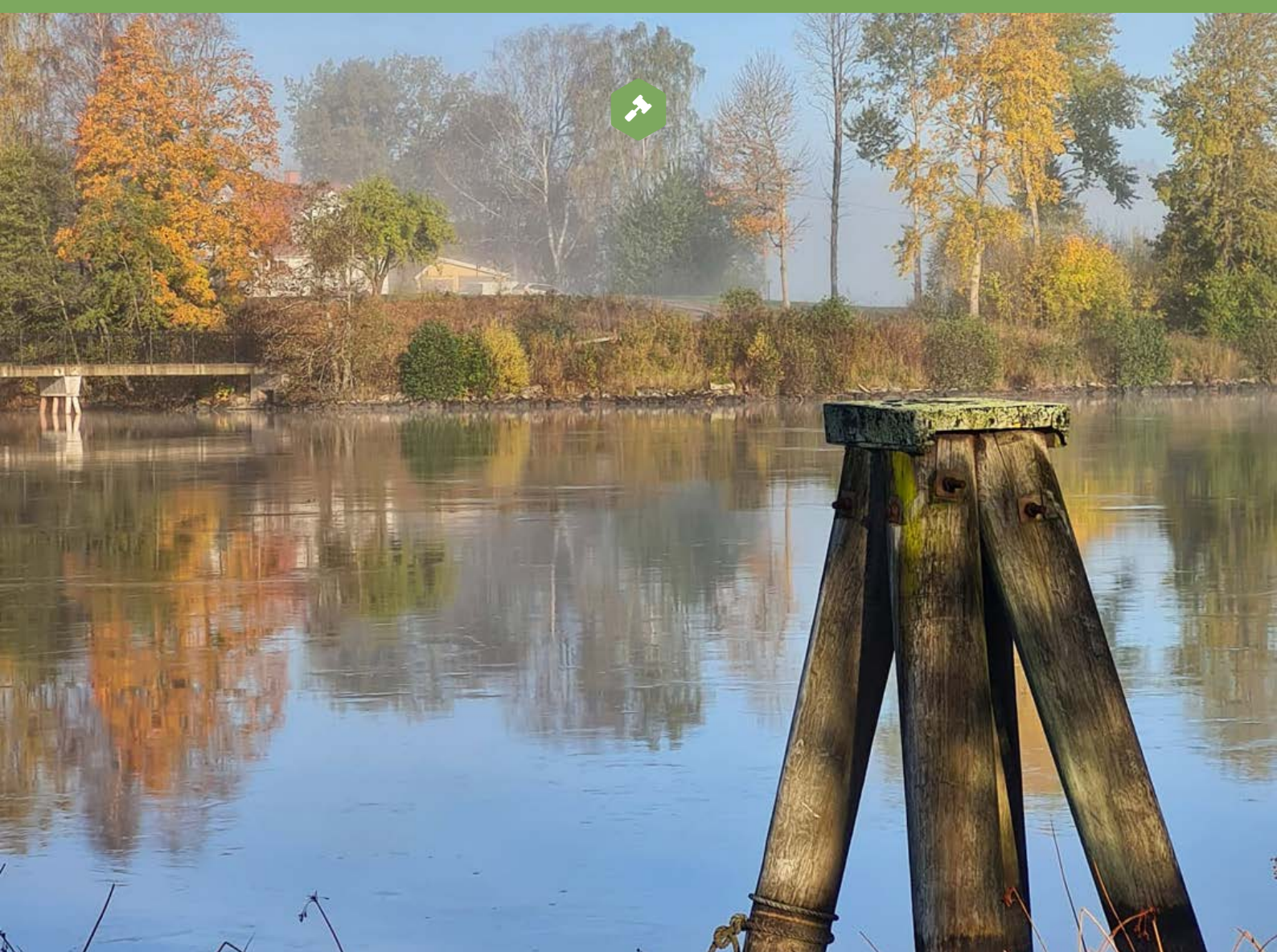
Kommunen har påbörjat matavfallsinsamlingen, vilket är en viktig åtgärd i kommunens arbete mot en hållbar miljö. Arbetet har dock bromsats upp som en följd av personalomsättning och förändringar i organisationen. Naturvärden och ekosystemtjänster bevakas av enskilda handläggare i samband med olika ärenden, men rutiner, strategier eller politiska beslut för detta arbete saknas.

En strategi för att genomföra klimatrelaterade åtgärder har tidigare saknats i kommunen, men under hösten genomfördes ett arbete med att ta fram klimatlöften inom ramen för Klimat 2030 (ett regionalt klimatrelaterat samverkansprojekt under ledning av länsstyrelsen och regionen). Beslut om att anta dessa klimatlöften togs under hösten 2020 och arbetet med att uppfylla dessa löften har pågått under 2021. Under hösten 2022 tog kommunstyrelsen beslut om nya klimatmål.

En uppföljning av tidigare beslutade ”Åtgärder för ett hållbart Västra Götaland” har gjorts under våren. Vissa åtaganden som kommunen gjort har ännu inte genomförts. Inventering av kom-

munala grönytor har genomförts och bidragit till det långsiktiga arbetet med att ändra skötseln till att gynna pollinerare i större utsträckning. Vidare har gräsmatta omvandlats till blommande ängsmark. En student har genomfört ett examensarbete i kommunen där underlag för bildande av kommunala reservat tagits fram. Befintlig naturvårdsplan är föråldrad och saknar tydliga ställningstaganden, vilket gör den till ett svagt verktyg när det gäller att skydda värdefull natur från exploatering. Tre naturvårdsprojekt har pågått under året med stöd av beviljade statliga medel. Inom ramen för ett av dessa genomfördes i kommunens regi en naturvårdsdag i augusti.

Resultatet från rankingen av ”Sveriges miljöbästa kommun 2020” presenterades under våren, vilket är angivet som grund för måluppfyllelse. Inte minst strategin och programmet för ett giftfritt Lilla Edet gav ett mervärde i enkäten. Enligt resultatet så steg kommunen från plats 231 till 179, det vill säga 52 platser bättre än förra året. Målet på denna grund kan därför anses ha uppnåtts. En osäkerhetsfaktor med mätmetoden är dock att några frågor i enkäten byts ut årligen och det kan därför vara svårt att i förväg förutse hur kommunens faktiska åtgärder totalt sett kommer att premieras i enkäten. Resultatet i kommunrankingens är också avhängt andra kommuners svar. Måluppfyllelsen baseras också något på genomförda och uteblivna åtgärder som är kopplade till målet hållbar miljö men som inte mäts i enkäten som ligger till grund för mätmetoden, och vissa sådana åtgärder har genomförts. Det finns dock mycket mer som kommunen skulle kunna göra med bättre personella och ekonomiska resurser. En följd av bristen på samordnande personal för arbetet

är också att flera bidragsmöjligheter inte utnyttjas. Bidrag till åtgärder som syftar till en hållbar miljö skulle i betydligt högre utsträckning än idag kunna sökas och erhållna medel användas för att genomföra hållbarhetsrelaterade åtgärder till en för kommunen begränsad kostnad. Detta skulle också i viss mån kunna möjliggöra en delfinansiering av en sådan samordnande tjänst som behövs för att höja takten i kommunens hållbarhetsarbete.

Sammanfattningsvis så stärks måluppfyllelsen genom ett förbättrat resultat i kommunrankingen, samt insatser i flera projekt. Ett minskat tempo med arbetet mot en giftfri kommun och matavfallsprojektet jämfört med föregående år drar dock ner måluppfyllelsen. Därför kan inte sägas att alla önskade effekter som beskrivits för målet har uppfyllts.

Strategier och åtgärder för att förbättra (eller bibehålla) nuvarande måluppfyllelse inklusive målprognos för helår

Att anställa en samordnande tjänst för arbetet med att nå målet har länge bedömts vara den åtgärd som skulle kunna påverka måluppfyllelsen i störst omfattning. Till verksamhetsåret 2022

har också ett tillskott i budgeten möjliggjort den pågående rekryteringen av en sådan tjänst.

Vissa uppgifter kräver politiska beslut och ekonomiska medel för att genomföras. Till exempel finns sedan länge ett behov av samlade dokument som visar kommunens övergripande målsättning inom området så som uppdaterade miljömål och en ny naturvårdsplan.

Bedömningen av måluppfyllelsen inför 2022 är optimistisk, främst beroende på rekryteringen av en miljöstrateg samt att organisationen kring arbetet med klimatlöften, ett giftfritt Lilla Edet, åtgärder för ett "Hållbart Västra Götaland" med mera har involverat ett flertal fasta kontaktpersoner i organisationen. Genom detta har det skapats en struktur i organisationen vilket underlättar för kommunikation och uppföljning samt möjligheten att kunna lyfta hållbarhetsfrågor internt i kommunorganisationen och hålla arbetet kring dessa vid liv på sikt. På kortare sikt fortsätter fokus att ligga på att genomföra redan beslutade åtgärder med koppling till målet, varav flertalet har beskrivits ovan.

Målområde nr 4		Attraktivt företagsklimat	
Varför är detta område prioriterat?	<ul style="list-style-type: none">• Med ett aktivt lokalt näringsliv stärks skattebasen, och därmed möjligheterna att erbjuda kommuninvånare en bra välfärd och en attraktiv miljö att leva och verka i.• Med ett bra företagsklimat i kommunen blir det lättare att starta och utveckla framgångsrika företag. Fler invånare kommer i arbete och skatteintäkterna ökar.• Skapar fler arbetstillfällen som ger människor möjligheten att försörja sig.• 4 av 5 nya jobb skapas i småföretagen.• 75 % av skatteintäkterna kommer från privata sektorn i regionen.		
Vilka olika delområden är särskilt viktiga/väsentliga/kritiska inom området?	<ul style="list-style-type: none">• Tillgång till verksamhetsmark, lokaler och förbättrad infrastruktur.• Service, bemötande och korta handläggningstider till och för våra företag.• Stärka samverkan mellan skola och näringsliv.		
Vilka effekter är önskvärda inom området?	<ul style="list-style-type: none">• Att kunna erbjuda rätt verksamhetsmark och lokaler samt en infrastruktur som gynnar näringslivet.• Nöjda företag som växer, är lönsamma och anställer fler.• Fler företagsetableringar.• Högre betyg i rankingar som berör kommunens näringsliv.		
Grad av måluppfyllelse (nuläge)			

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Insiktsmätningen visar en minskning av NKI från 77 till 70. NKI 70 är ändå ett högt betyg. Mätningen visar också att fler företag är missnöjda med kommunens myndighetsutövning. I Svensk Näringslivs undersökning om företagsklimatet som presenterades i maj går Lilla Edets kommun framåt inom 11 av de 12 områdena. I det sammanfattande omdömet stiger vi +0,2 till 3,1 som är ett godkänt resultat. Rankingen som presenterades i september steg Lilla Edet 30 platser i mätningen och hamnade på plats 229.

Näringslivet håller just nu andan i väntan på att pandemin ska släppa sitt grepp. Företagen i Lilla Edets kommun har dock klarat sig relativt bra då vår besöksnäring inte är så utvecklad. Många väljer att handla på hemmaplan och handeln i Lilla Edets kommun går på högvarv. Trots pandemin har det inte lagts några varsel i kommunen under 2021 och endast någon konkurs kan relateras till pandemin.

Strategier och åtgärder för att förbättra (eller bibehålla) nuvarande måluppfyllelse inklusive målprognos för helår

Lilla Edets kommuns näringslivsstrategi har vidareutvecklas under hösten för att gå hand i hand med Göteborgsregionens näringslivsstrategiska program och dess regionala mål. I december antogs det reviderade näringslivsstrategiska programmet och arbete med handlingsprogram och aktiviteter är påbörjat tillsammans med samtliga sektorer. Kommunikationen till både etablerade och nystartade företag förstärks genom välkomstbrev, fler företagsbesök, nätverksträffar och erbjudanden från samarbetspartners. Kommunikationen riktad till företag ökade kraftigt och målet är att ha en nyhet varje vecka. Under 2021 publicerades 49 nyheter i jämförelse med 19 stycken 2020. En föreläsning om företagets villkor har genomförts tillsammans med Företagarna. Föreläsningen vände sig till kommunens alla chefer och tjänstepersoner som har företagskontakter. Kommunen har god hjälp av BRG och deras extra företagslots.

- Uppdraget är eller beräknas bli färdigställt innan årets slut.
- Uppdraget kommer att vara delvis färdigställt vid årets slut.
- Uppdraget beräknas inte bli färdigställt innan årets slut.

Uppdrag	Status	Kommentar	Utfall
Kommunen ska vara digitaliserad 2022	Pågående	Målet under 2021 var att införa minst en e-tjänst. Kommunen införde sju interna och tre externa e-tjänster. Därigenom kan uppdraget anses vara genomfört. Det är dock viktigt att vara medveten om att digitaliseringsarbetet alltid kommer ha ett stort behov av utveckling och att det är angeläget att hitta effektivare arbetssätt inom kommunen verksamheter. Uppdraget bör därav finnas kvar även framöver. Digitaliseringsarbetet bör behandlas som en strategisk ledningsfråga inom både den politiska nivån och inom förvaltningens samtliga nivåer. Det behövs ett helhetsperspektiv när vi nyttjar digitaliseringen i verksamhetsutvecklingen och vi behöver se till hela processen. Avsikten under 2022 är att bereda och förankra en digitaliseringsstrategi som stöd för digitaliseringen.	
Rikta folkhälsoarbetets åtgärder mot fullmäktiges målområde ökad hälsa och välbefinnande	Pågående	För att öka kommuninvånarnas hälsa och välbefinnande pågår flera främjande och förebyggande insatser som är kopplade till kommunens folkhälsoprogram. Eftersom sambandet mellan hälsa och utbildningsnivå är starkt så arbetar flera av kommunens sektorer för barn och unga med tidiga insatser för fullföljda studier, fysisk- och psykisk hälsa men också inom säkerhet och trygghet. För att nämna några områden där insatser gjorts under året: psykisk ohälsa, fullföljda studier, goda uppväxtvillkor, goda levnadsvanor, förebyggande av riskfaktorer för ohälsa, föräldraskapsstöd, ungas delaktighet, äldres hälsa och nära vård. Samtidigt har det pågått utvecklingsarbete för att stärka samverkan mellan kommunens och regionens verksamheter men också mellan kommunens sektorer, ett arbete som måste fortgå för att värna resurser och sträva tillsammans mot gemensamma mål.	
Ett Lilla Edet fritt från våld	Pågående	I samverkan mellan sektorerna kommunledning, socialtjänst och bildning pågår ett långsiktigt förebyggande arbete. Flera insatser har genomförts under 2021, bland annat generella kunskaps-höjande insatser för invånare men även riktad kommunikation till ungdomar, föräldrar och medarbetare. Under hösten intensifierades arbetet med kampanjveckan "en vecka fri från våld" där flera aktiviteter genomfördes för allmänheten. Parallellt planerades utbildning, stödmaterial och rutin för arbetet med att chef (med början under 2022) ska ställa frågor om våld i nära relation under medarbetarsamtalet. Utbildningsinsatsen genomfördes och rutin och frågebatteri är framtaget. Under 2022 fortsätter utbildningsinsats för chefer och fördjupat stödmaterial tas fram. Gällande insatser för invånare så breddas samverkan med civilsamhället för att ge ytterligare kraft.	
Planera för biståndsbedömt trygghetsboende	Genomfört	Ingick i uppdraget till arbetsgruppen för alternativa boenden för äldre. Arbetsgruppen gjorde bedömningen att boendeformen inte är lämpligt i Lilla Edet. Socialnämnden beslutade i november 2021 att lämna rapporten från arbetsgruppen "Framtidens boende för äldre" till kommunfullmäktige. Arbetsgruppen tillstyrkte i rapporten det särskilda ägardirektiv till Edethus från KF gällande att uppföra bostäder anpassade för trygghetsboende på Ångshöken 1 samt föreslog KF att utreda möjligheten för ett mer centralt beläget trygghetsboende som komplement till Ångshöken 1. Förslag även att en arbetsgrupp med politiker, tjänstepersoner och representanter för civilsamhället tillsätts vid varje ny mandatperiod som följer upp och vidare utreder frågan om boendebehov för äldre.	
Service deklamationer	Genomfört	Kommunikationsavdelningen tog fram en mall och har varit behjälplig i framtagandet av nämndernas service deklamationer. Samtliga nämnder har tagit fram service deklamationer och dessa finns publicerade på kommunens webbplats. Arbetet med service deklamationer fortgår och från 2022 är det införlivat i kommunstyrelsens målområde "Varumärke, invånardialog och tydlig kommunikation för att nå kommunens invånare".	
Heltidsresan intensifieras	Pågående	En bemanningshandbok har tagits fram av en arbetsgrupp med enhetschefer, medarbetare och fackliga representanter. Dialog har förts på samverkan med Kommunal och lokalt avtal håller på att tas fram. Erbjudande om heltid skulle gått ut till alla medarbetare inom äldreomsorgen (hemtjänst och SÄBO) under 2021 och inom funktionsstöd 2022. Detta har dock förskjutits ett år trots att arbetet intensifierats så samverkan och dialog tagit och måste få ta tid. Det gäller även arbetet med schemaplanering och bemanning för att få heltidsresan att gå ihop trots att inga extra resurser tillförts.	
Höja kompetensen inom äldreomsorgen	Pågående	Utbildningsinsatser pågår både på chefs- och medarbetarnivå. 15 medarbetare har börjat valideringsutbildning till undersköterskor och en undersköterska har startat specialistutbildning. Tre enhetschefer och en verksamhetsutvecklare har gått en utbildning "Att leda digital transformation inom vård och omsorg". En enhetschef går en utbildning i att leda inom äldreomsorgen.	

Ekonomisk ställning

Den finansiella analysen som redovisas i detta avsnitt är en sammanfattning av den finansiella utvecklingen och ställningen i kommunen och koncernen.

Årets resultat uppgår till 71,7 mnkr, vilket är 58,2 mnkr bättre än budgeterat. Resultatet från nämndverksamheten inklusive återställande av tidigare års underskott i VA-verksamheten visar en positiv avvikelse gentemot budget med 19,7 mnkr. Avvikelsen avser till största delen överskott inom bildningsnämndens och kommunstyrelsens verksamheter.

För att uppnå god ekonomisk hushållning enligt kommunalagens bestämmelser har fullmäktige bland annat beslutat att Lilla Edets kommun ska uppvisa ett resultat på 1,5 procent av verksamhetens nettokostnader. Årets resultat motsvarar 8,4 procent av verksamhetens nettokostnader vilket är betydligt högre än kommunfullmäktiges uppsatta mål.

Det resultat som visar kommunens löpande driftsresultat är 86,2 mnkr. I detta resultat har jämförelsestörande poster, realisationsvinst och nedskrivningar exkluderats och motsvarar 10,1 procent av kommunens nettokostnader.

Lilla Edets kommun har ett ansträngt finansiellt läge med svag soliditet vilket begränsar kommunens framtida finansiella handlingsutrymme. De senaste två åren har resultatnivån varit god, men präglats av ökade statsbidrag hänförliga till pandemin. Det är därför av största vikt att Lilla Edet fortsätter arbeta med att skapa ett finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren förvän-

tas bli tuffa på grund av att kommunen står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare.

Kommunkoncernen uppvisar ett positivt resultat enligt förvärvsmetoden på 76,6 mnkr. Det positiva resultatet beror främst på kommunens överskott. Kommunens fastighetsbolag AB EdetHus gjorde en vinst på 1,6 mnkr, kommunens fjärrvärmebolag Lefab gjorde en vinst på 1,3 mnkr, Soltak en vinst på 1,9 mnkr och Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund (SBRF) gjorde en vinst på 10,5 mnkr. SBRF har under året fått kommunbidrag vid två tillfällen; 10,5 mnkr för att återställa tidigare underskott samt 10,9 mnkr för att täcka årets förlust. Den andel som kommunen äger av respektive dotterbolag/förbund belastar kommunkoncernens resultat.

Finansen visar ett överskott gentemot budget med 28,2 mnkr. Överskottet är i huvudsak hänförligt till statliga medel som har kompenserat för lägre utfall av skatteintäkterna med anledning av coronapandemin. Skatteintäkterna för 2021 är 23,8 mnkr högre än budget även det generella statsbidraget blev högre än budgeterat med 3,5 mnkr. Årets pensionskostnader blev 0,7 mnkr högre än budgeterat.

Finansiell analys kommun

Inom den kommunala sektorn används ofta en finansiell analysmodell som utgår från fyra finansiella perspektiv; finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållanden samt kontroll över den finansiella utvecklingen.

I en finansiell analys är det viktigt att ta hänsyn till både de kort-siktiga och långsiktiga perspektiven, samt utvecklingen över tid. Den finansiella analysen för kommunen nedan visar sammantaget på ett ökat finansiellt handlingsutrymme.

Resultat – Kapacitet

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen

	2021	2020	2019
Skatteintäkter och generella statsbidrag	5,4%	5,8%	2,7%
Nettokostnadsutveckling	1,5%	-0,7%	5,7%

För en stabil ekonomisk utveckling kan inte verksamhetsresultatet (nettokostnaderna) tillåtas att öka i snabbare takt än skatter och utjämningsar. Verksamhetens nettokostnad ökade med 1,5 procent under 2021, vilket är en relativt låg nettokostnadsutveckling.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ligger på en hög nivå och ökade med 5,4 procent under året, vilket är något lägre än ökningen föregående år. Ökningen beror i huvudsak på att statliga medel har tillförts för att kompensera för lägre utfall av skatteintäkterna med anledning av coronapandemin. Skatteintäkterna för 2021 har ökat 4,9 procent jämfört med 2020, medan generella statsbidrag och utjämningsar har ökat med 7,2 procent.

Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) bedömning i den senaste skatteunderlagsprognosen som kom i februari 2022 visar på en betydligt starkare skatteunderlagstillväxt för åren 2022-2024 än tidigare bedömningar för att dämpas något år 2025.

Årets resultat (belopp i mnkr)

	2021	2020	2019
Årets resultat	71,7	43,2	-15,8
Jämförelsestörande engångsposter	14,6	-3,1	-5,0
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster	86,2	40,1	-20,8
Årets resultat i relation till skatteintäkter och kommunal-ekonomisk utjämningsar	7,8%	4,9%	-1,9%
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämningsar	9,3%	4,6%	-2,5%

Lilla Edets kommun redovisar ett resultat på 71,7mnkr. När resultatet analyseras är det viktigt att eliminera jämförelsestörande poster av olika slag för att få fram det underliggande löpande driftsresultatet.

I resultatet ingår engångsposter, så kallade jämförelsestörande poster med 14,6 mnkr. De jämförelsestörande posterna består av:

- Tomtförsäljning inom Exploateringsverksamheten 4,3 mnkr
- Skredrelaterade intäkter och kostnader 0,2 mnkr
- Avsättning till pensionsförsäkring 10,1 mnkr

Resultatet efter att engångsposterna exkluderats är 86,2 mnkr. Detta kan jämföras med årets budgeterade resultat på 13,5 mnkr.

Verksamhetens intäkter exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 190,2 mnkr, att jämföra med föregående års intäkter på 165,0 mnkr. Det är en ökning med 25 mnkr vilket motsvarar 15,1 procent. Ökningen beror på ökade bidrag samt ökad försäljning av placeringar.

RK-modellen: Fyra aspekter vid finansiell bedömning

Vilken balans har kommunen över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

RESULTAT

KAPACITET

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

RISK

KONTROLL

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Verksamhetens kostnader, exklusive jämförelsestörande poster, har ökat från 985,7 mnkr föregående år till 1005,4 mnkr. Det är en ökning med 2 procent. Den största ökningen består av fler institutionsplaceringar inom individ- och familjeomsorgen, vilket medfört lägre kostnader för köpt verksamhet. Personalkostnaderna har ökat med 0,5 procent, motsvarande 21,4 mnkr, framför allt beroende på att antalet årsarbetare har ökat.

VA-verksamheten har under flera år haft negativa resultat vilket genererat ett ackumulerat underskott. Enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster ska VA-verksamhetens underskott hämtas hem inom tre år. Årets resultat för VA-verksamheten uppgår till 1,5 mnkr. Årets överskott innebär att man har återställt underskottet. Utgående balans uppgår till 0,2 mnkr. Det ackumulerade underskottet redovisas som en kortfristig fordran gentemot VA-verksamheten i kommunens balansräkning.

Driftskostnadsandel

	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter och kostnader netto	89,8%	93,3%	99,6%
Av- och nedskrivningar	2,2%	2,3%	2,2%
Driftskostnadsandel före jämförelsestörande poster och finansnetto	92,0%	95,6%	101,8%
Finansnetto	0,3%	-0,5%	0,1%
Driftskostnadsandel efter finansnetto	92,2%	95,1%	101,9%
Jämförelsestörande poster netto	-1,7%	0,3%	0,5%
Driftskostnadsandel	90,7%	95,4%	102,5%

En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett väsentligt mått på denna balans är driftkostnadsandel, som innebär att samtliga löpande kostnader inklusive finansnetto relateras till skatteintäkterna. Generellt brukar en driftskostnadsandel på 97–98 procent betraktas som god ekonomisk hushållning, eftersom då klarar de flesta kommuner av att över en längre tidsperiod finansiera sina ersättningsinvesteringar och nödvändiga nyinvesteringar.

Verksamhetens intäkter och kostnader under 2021 tar 89,8 procent av skatteintäkterna i anspråk, en förbättring med 3,5 procentenheter jämfört med 2020. Vidare tog avskrivningarna inklusive nedskrivningar 2,2 procent i anspråk jämfört med 2,3 procent föregående år.

Finansnettot är 0,3 procent vilket innebär att de finansiella kostnaderna var lägre än de finansiella intäkterna. Detta innebär att verksamhetens nettokostnader och finansnetto tog 92,2 procent av skatteintäkterna i anspråk, vilket ger ett positivt resultat. Måttet har förbättrats betydligt jämfört med föregående år.

De jämförelsestörande posterna uppgick till -1,7 procent under 2021. Det innebär att kommunens driftskostnadsandel och finansnetto tog 90,7 procent av skatteintäkterna i anspråk, vilket är en förbättring med 4,7 procentenheter jämfört med 2020.

Självfinansieringsgrad av investeringar (belopp i mnkr)

	2021	2020	2019
Investeringsvolym, netto	36,4	27,4	36,7
Investeringsvolym/bruttokostnader	3,6%	2,7%	3,7%
Investeringar/avskrivningar	179,9%	137,0%	201,7%
Självfinansieringsgrad	253,1%	231,4%	7,7%

Lilla Edets kommuns samlade investeringsvolym uppgick till 36,4 mnkr. Statliga investeringsbidrag har erhållits med 1,0 mnkr vilket ger en nettoinvestering på 35,4 mnkr. Vatten och avlopp samt väghållning är de verksamhetsområden som står för den största delen av investeringarna.

Investeringsvolymen i förhållande till bruttokostnaderna ökar med 0,9 procentenheter jämfört med föregående år.

Självfinansieringsgraden (skattefinansieringsgraden) av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Detta skulle innebära att kommunen inte behöver låna till investeringar och att kommunens långsiktiga handlingsutrymme skulle stärkas. Självfinansieringsgraden av investeringarna uppgick under 2021 till 257 procent jämfört med 231 procent år 2020. Den höga andelen beror på det fortsatt starka resultatet i kombination med en låg investeringstakt under 2021. Årets utrymme till egen finansiering av kommunens investeringar uppgick till 92,1 mnkr, ingen del har lånefinansierats. Då kommunens investeringsbehov prognosticeras att öka de kommande åren är det av stor vikt att de årliga resultaten uppfyller de finansiella mål som kommunfullmäktige har antagit.

Risk - Kontroll

Kassalikviditet

	2021	2020	2019
Kassalikviditet	109%	101%	58%

Kassalikviditeten är ett mått på en organisations kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansieringsförmåga förstärks.

Kommunens kassalikviditet ökade med 8 procentenheter från föregående år och uppgick 2021 till 109 procent. Den ökade likviditeten beror främst på att kommunen har haft lägre utgifter än inkomster under året, vilket även kassaflödesanalysen bland de finansiella rapporterna visar. När likviditeten är 100 procent innebär det att de kortfristiga tillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. I år är likviditeten 109 procent, vilket innebär att de kortfristiga fordringarna och likvida medel överstiger kortfristiga skulderna.

Soliditet

	2021	2020	2019
Soliditet	31,7%	22,3%	19,1%
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	1,9%	-10,7%	-20,9%

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel i form av eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning. Detta innebär då att kommunen blir mindre skuldsatt och ökar sitt finansiella handlingsutrymme inför framtiden.

Soliditeten exklusive pensionsförpliktelse ökar med 9,4 procentenheter jämfört med 2020 och 12,6 procentenheter inklusive pensionsförpliktelse. Ökningen beror framför allt på det höga positiva resultatet.

Soliditeten ligger på en relativt låg nivå jämfört med kringliggande kommuner och ser vi tillbaka de senaste 15 åren har soliditeten minskat från 40 procent till dagens 31,7 procent. Om skulden räknas med som finns i ansvarsförbindelsen, det vill säga den del av pensionsförpliktelsen som redovisas utanför balansräkningen, så är soliditeten 1,9 procent vilket är en betydande förbättring jämfört med föregående år. Det är av största vikt att kommunen fortsätter att förstärka sitt finansiella utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaden för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare.

Finansiella nettotillgångar (belopp i mnkr)

	2021	2020	2019
Finansiella nettotillgångar, kommun	-206,8	-262,7	-306,3

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknar omsätta på 10–20 års sikt, nämligen långfristiga fordringar och placeringar, omsättningstillgångar samt kort- och långfristiga skulder. Måttet är viktigt eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger någonstans mellan det kortsiktiga kassalikviditetsmåttet och det långsiktiga soliditetsmåttet. De finansiella nettotillgångarna har förbättrats under året. Omsättningstillgångarna har ökat mer än skulderna. Vid en jämförelse med kommuner i Västra Götalandsregionen och Hallands län uppvisar Lilla Edets kommun en betydligt svagare nivå på de finansiella nettotillgångarna.

Total pensionsförpliktelse (belopp i mnkr)

	Koncern		Kommun	
	2021	2020	2021	2020
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
Avsättning inkl särskild löneskatt	18,3	16,5	12,9	12,5
Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	208,2	225,3	208,2	225,3
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring	64,6	56,5	64,6	56,5
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsstiftelse	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelser	291,1	298,3	285,7	294,3
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	73,8	73,8	73,8	73,8
– varav överskottsmedel	1,1	1,1	1,1	1,1
Totalt kapital pensionsstiftelse	-	-	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	-	-	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	73,8	73,8	73,8	73,8
Återlånade medel	217,3	224,5	211,9	220,5
Konsolideringsgrad	25,4%	24,7%	25,8%	25,1%

Kommunens totala pensionsförpliktelse inklusive löneskatt uppgick 2021 till 285,7 mnkr varav 208,2 mnkr avser åtaganden som är intjänade innan 1998, så kallade pensionsförpliktelser i ansvarsförbindelsen. Denna del av åtagandet är inte redovisad i balansräkningen enligt kommunal redovisningslag. 64,6 mnkr en ökning med 8,1 mnkr från föregående år av pensionsförpliktelsen har tryggats genom pensionsförsäkring hos KPA. Årets kostnader för pensioner uppgår till 54,2 mnkr inklusive den särskilda löneskatten, vilket är en ökning med 8,0 mnkr jämfört med föregående år. Årets pensionskostnader är fördelat på årets intjänande 41,1 mnkr och utbetalning från ansvarsförbindelsen med 13,1 mnkr.

Pensioner redovisas enligt beräkning gjord av KPA enligt RIPS19. Aktualiseringsgraden uppgår till 97,0 procent. Ingen del av ansvarsförbindelsen är försäkrad.

Kommunalskatt

Den primärkommunala skattesatsen i Lilla Edets kommun är 22,37 procent. Landstingsskatten till Västra Götalandsregionen är 11,48 procent vilket ger en total kommunalskatt på 33,85 procent av den beskattningsbara inkomsten. Vid en jämförelse med andra primärkommuner i Västra Götalandsregionen så framgår det att av de 49 kommuner som ingår i regionen så har åtta kommuner högre skattesats än vad Lilla Edets kommun har. Spannet sträcker sig mellan 19,96 procent i Partille och 23,63 procent i Munkedal. Genomsnittet i Västra Götalands län är 21,38 procent och i riket 20,71 procent.

Kommunens borgensåtagande för lån (belopp i mnkr)

	2021	2020	2019
Koncernbolag	663,1	674,1	674,4
Utomstående	6,1	7,5	9,6
Egnahem	0,0	0,0	0,1
Summa borgensåtaganden	669,2	681,6	684,0

Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till de kommunägda bolagen, men även för andra externa verksamheter. Det innebär att kommunen åtar sig att betala till långivaren om låntagaren inte själv klarar av att göra det. Kommunens samlade borgensåtaganden uppgick 2021-12-31 till 669,2 mnkr, vilket är en minskning med 12,4 mnkr jämfört med föregående år. Borgensåtagandena förväntas öka under kommande år på grund av AB EdetHus har kommande investeringar i bostäder och verksamhetslokaler. Borgensåtagandet för det helägda dotterbolaget AB EdetHus är relativt stort, men bedöms inte innebära någon förlustrisk.

Lilla Edets kommun är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening som är ett samarbete kring finansiella tjänster, främst upplåning. Kommuninvest har cirka 280 medlemmar. Lilla Edets kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 280 kommuner och regioner som är medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Detaljerade upplysningar om kommunens borgensåtagande i Kommuninvest lämnas i notförteckningen till balansräkningen.

Totalt uppgår de bedömda borgensåtagandena med högre risk till 6,7 mnkr, vilket är lägre än föregående år. Kommunen har inte gjort några borgensförluster under de senaste åren.

Låneskuld

I början av 2020 gjordes en nyupplåning med 50 mnkr på grund av svag likviditet. De likviditetsstärkande åtgärder som vidtogs var att minska investeringsramen och åtstramning inom verksamheterna. Åtgärderna tillsammans med kraftigt ökade generella statsbidrag i samband med den pågående pandemin innebar en kraftigt förbättrad likviditet, vilket medförde att kommunen kunde amortera 20 mnkr i slutet av 2020 samt ytterligare 40 mnkr under 2021. Den totala låneskulden uppgår vid bokslutstillfället till 215 mnkr. Lånevolymen beror främst på att tidigare års investerings- och exploateringsverksamhet har varit större än vad kommunen har klarat att bära i sig själv. En hög kapitalskuld inkräktar på det ekonomiska utrymmet i form av räntekostnader och minskar kommunens finansiella utrymme. Då kommunen inte äger sina verksamhetsfastigheter bör kommunens låneskuld ligga på en betydligt lägre nivå än i dagsläget. För att räntesäkra delar av det upplånade kapitalet används räntederivat. Snitträntan landar på 0,56 procent jämfört med 1,26 procent föregående år och den genomsnittliga räntebindningen är vid bokslutstillfället 5,99 år jämfört med 4,6 år 2020.

En höjning av både den korta och långa räntan med en procentenhet skulle ge ökade räntekostnader vid fullt genomslag med 2,15 mnkr år 2022. Genom ingångna derivatavtal har ränterisken minskats. En procentenhets höjning av marknadsräntorna innebär att kommunens räntekostnad ökar med 0,3 mnkr år 2022.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Årets budgeterade resultat är 13,5 mnkr och utfallet blev 71,7 mnkr, vilket innebär en budgetavvikelse med 58,2 mnkr. I utfallet återfinns jämförelsestörande poster med 14,6 mnkr. Exkluderar vi de jämförelsestörande posterna är utfallet 86,2 mnkr, vilket ger en budgetavvikelse på 72,7 mnkr.

Budgetföljsamhet är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. Avvikelser på plus eller minus 1 procent utgör normalt inga större problem, utan det är stora negativa budgetavvikelser på nämnds nivå som bör undvikas. Totalt sett redovisar den skattefinansierade nämndverksamheten en positiv avvikelse på 19,7 mnkr jämfört med budget vilket motsvarar 2,3 procent.

Nämndernas prognossäkerhet är en viktig parameter för kommunens styrning och kontroll. Under året har prognossäkerheten varit låg och präglats av försiktiga bedömningar. I tertialrapport 1 redovisades ett prognostiserat underskott för nämndverksamheten på 3,5 mnkr, i tertialrapport 2 prognosticerades ett överskott motsvarande 3,9 mnkr och i kontrollerrapporten för oktober prognosticerades ett överskott på 4,8 mnkr.

Utbildningsnämnden fick en ramförstärkning motsvarande 8 mnkr efter tertial 1. I prognoserna har ingen hänsyn tagits till ersättning från staten för covid-19-relaterade kostnader då osäkerheten var stor kring hur stor compensation kommunen skulle erhålla. Kompensationen för ökade sjuklönekostnader samt covid-19-relaterade kostnader uppgick till 16,7 mnkr.

Finansiell analys koncern

Kommunkoncernen uppvisar ett resultat på 76,6 mnkr, vilket är 38,7 mnkr högre jämfört med föregående år. Koncernen Lilla Edets Kommun omfattar förutom kommunen de tre bolagen AB EdetHus, Lefab och Soltak AB, samt Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund (SBRF). Kommunens ägarandel i AB EdetHus är 100 procent, Lefab 50 procent, Soltak 25 procent och Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund (SBRF) 30 procent.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar (belopp i mnkr)

	2021	2020	2019
Koncernen	62,1	54,6	54,5
– varav kommun	37,4	27,9	36,7
– varav bolag, proportionerlig andel	24,7	26,7	17,8

Investeringsnivå både inom koncernen liksom kommun har ökat jämfört med föregående år.

Största delen av kommunens investeringar ligger inom vatten- och avloppsverksamheten samt väghållning. EdetHus står för huvuddelen av bolagens investeringsutgifter, investeringarna består av projekt och underhållsåtgärder avseende befintliga och nya fastigheter.

Nedan följer en finansiell analys av koncernen och den sammanställda redovisningen. I en finansiell analys är det viktigt att ta hänsyn till både de kortsiktiga och långsiktiga perspektiven samt utvecklingen över tid. Den finansiella analysen för koncernen nedan visar sammantaget på ett förbättrat finansiellt handlingsutrymme jämfört med föregående år.

Resultat – Kapacitet

Omsättning och resultat (belopp i mnkr)

	2021	2020	2019
Omsättning koncern (eliminerad)	1 191,2	1 140,3	1 091,0
Omsättning kommun (ej eliminerad)	1 117,3	1 061,8	1 001,7
Omsättning bolag (ej eliminerad, proportionerlig)	196,0	183,3	194,0
Resultat koncern (eliminerat)	76,6	37,9	-9,9
Resultat kommun (ej eliminerad)	71,7	43,2	-15,8
Resultat bolag (ej eliminerad, proportionerlig)	5,9	1,3	5,7

Nettoomsättningen (intäkterna) har stadigt ökat varje år. Ökningen i koncernen består av ökade generella statsbidrag i kommunens resultaträkning. Bolagens omsättning har ökat jämfört med föregående år.

Driftskostnadsandel, koncern

	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter och kostnader netto	84,0%	87,2%	92,5%
Av- och nedskrivningar	6,3%	6,3%	6,9%
Driftskostnadsandel före jämförelsestörande poster och finansnetto	90,3%	93,9%	99,4%
Finansnetto	1,4%	1,8%	1,8%
Driftskostnadsandel efter finansnetto	91,7%	95,7%	101,2%
Jämförelsestörande poster netto	-1,7%	0,3%	0,5%
Driftskostnadsandel	90,1%	96,1%	101,8%

Koncernens intäkter och kostnader tar 84,0 procent av skatteintäkterna i anspråk, en förbättring med 3,2 procentenheter jämfört med 2020. Vidare tog avskrivningarna inklusive nedskrivningar 6,3 procent i anspråk vilket var samma som föregående år.

Finansnettot är 1,4 procent vilket innebär att de finansiella kostnaderna var högre än de finansiella intäkterna. Detta innebär att verksamhetens nettokostnader och finansnetto tog 91,7 procent av skatteintäkterna i anspråk, vilket ger ett positivt resultat. Måttet har förbättrats jämfört med föregående år.

De jämförelsestörande posterna uppgick till -1,7 procent under 2021. Det innebär att kommunens driftskostnadsandel och finansnetto tog 90,1 procent av skatteintäkterna i anspråk, vilket är en förbättring med 6,0 procentenheter jämfört med 2020.

Självfinansieringsgrad av investeringar

	2021	2020	2019
Investeringsvolym (mnkr)	62,1	54,6	54,5
Investeringsvolym/bruttokostnader	6,0%	5,3%	5,3%
Investeringar/avskrivningar	105,6%	95,3%	95,1%
Självfinansieringsgrad	155,2%	89,6%	87,0%

Koncernens investeringar uppgick till 62,1 mnkr, vilket är något högre än föregående år.

Investeringsvolymen i förhållande till bruttokostnaderna har ökat med 0,7 procent jämfört med föregående år. Både kommunen och de övriga bolagen har ökat sin investeringsvolym jämfört med föregående år.

Självfinansieringsgraden (skattefinansieringsgraden) av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de intäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. 100 procent innebär att koncernen kan finansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Detta skulle innebära att koncernen inte behöver låna till investeringar och att det långsiktiga handlingsutrymmet skulle stärkas. Självfinansieringsgraden av investeringarna uppgick under 2021 till 155,2 procent jämfört med 177,1 procent år 2020. Minskningen beror på att bolagen och kommunen har ökat investeringsvolym samtidigt som resultatet är fortsatt positivt. Årets utrymme till egen finansiering av koncernens investeringar uppgick till 96,4 mnkr. Föregående år var utrymmet 48,9 mnkr, en högre siffra tack vare det positiva resultatet i koncernen.

Risk - Kontroll

Kassalikviditet

	2021	2020	2019
Kassalikviditet	128%	111%	85%

Kassalikviditeten förstärktes betydligt under 2021 efter att ha legat på en jämn nivå de senaste åren. En kassalikviditet under 100 procent innebär att de kortfristiga skulderna är högre än kortfristiga fordringar och likvida medel. Kassalikviditeten är ett mått på koncernens kortsiktiga handlingsberedskap. I detta nyckeltal relateras koncernens omsättningstillgångar som ska omsättas inom ett år till de skulder som ska omsättas inom ett

år. Kassalikviditeten bör aldrig analyseras som ett eget nyckeltal utan ställas i relation till soliditetens utveckling. En ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att koncernens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

Soliditet

	2021	2020	2019
Soliditet	18,3%	12,6%	10,6%
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	3,0%	-3,0%	-6,0%

Koncernens soliditet ökade något 2021 på grund av det positiva resultatet. Det är framför allt kommunens resultat som påverkar soliditeten i positiv riktning.

Låneskuld

Koncernens totala låneskuld uppgår till 891,6 mnkr vilket innebär en minskning jämfört med 2020. Under året har lån amorterats med motsvarande 43 mnkr i koncernen. Av koncernens totala låneskuld står AB EdetHus för 659,4 mnkr vilket beror på att övervägande delen av kommunens verksamhetslokaler ägs av AB EdetHus. AB EdetHus genomsnittliga ränte-bindningstid, inklusive ränteswapar var vid årsskiftet 4,6 år (föregående år 4,9 år) och genomsnittliga räntan var 0,95 procent (föregående år 1,0 procent).

Finansiella nettotillgångar

	2021	2020	2019
Finansiella nettotillgångar	-838,7	-913,5	-966,5

De finansiella nettotillgångarna har förbättrats under året. Omsättningstillgångarnas ökningstakt har varit större skuldernas.

Balanskravsresultat

Enligt 8 kap. 4 § kommunallagen ska kommuner och landsting budgetera så att intäkterna överstiger kostnaderna. Om balanskravsresultatet enligt 11 kap. 10 § Lagen om kommunal bokföring och redovisning är negativt för ett visst räkenskapsår, ska det i förvaltningsberättelsen för det året anges när och på vilket sätt det negativa balanskravsresultatet ska regleras enligt 11 kap.

12 § kommunallagen. Fullmäktige får dock besluta om att en reglering av ett negativt resultat inte ska göras om det föreligger synnerliga skäl, om orealiserade förluster i värdepapper uppstått eller om det finns andra synnerliga skäl. En så kallad balanskravsutredning ska genomföras varje år för att fastställa om balanskravet är uppfyllt.

Balanskravsutredning (belopp i mnkr)

	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	71,7	43,2	-15,8
- samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	-0,6
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	71,7	43,2	-16,4
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv (RUR)		-7,9	
Balanskravsresultat	71,7	35,3	-16,4

2021 års balanskravsresultat uppgår till 71,7 mnkr. Tidigare avsättningar till resultatutjämningsreservfonden (RUR) uppgår till 12,1 mnkr. Enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk

hushållning kan avsättningen till RUR högst uppgå till 20 mnkr. Efter 2020 års avsättning uppnådde kommunen högsta avsättningen på 20 mnkr.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Noter	Kommunkoncern		Kommun	
		2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	2,4	267,0	263,7	193,1	185,2
Verksamhetens kostnader	3,4,5	-1 043,2	-1 028,0	-1 022,9	-1 002,8
Avskrivningar och nedskrivningar	6	-58,5	-58,8	-20,2	-20,0
Verksamhetens nettokostnader		834,7	-823,1	850,0	-837,6
Skatteintäkter	7	699,1	666,6	699,1	666,6
Generella statsbidrag och utjämning	8	225,1	210,0	225,1	210,0
Verksamhetens resultat		89,5	53,5	74,2	39,0
Finansiella intäkter	9	1,2	0,9	4,4	12,2
Finansiella kostnader	10	-14,1	-16,5	-7,0	-8,0
Resultat efter finansiella poster		76,6	37,9	71,7	43,2
Årets resultat		76,6	37,9	71,7	43,2

Balansräkning

Tillgångar (belopp i mnkr)	Noter	Kommunkoncern		Kommun	
		2021	2020	2021	2020
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	11	5,9	10,1	0,9	0,9
Pågående projekt avseende immateriella anläggningstillgångar	12	0,0	0,2	0,0	0,2
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	1 017,4	1 020,9	357,9	356,2
- Maskiner och inventarier	14	79,9	60,0	26,4	24,8
- Pågående nyanläggningar	15	35,3	31,2	17,0	3,3
Finansiella anläggningstillgångar	16	10,8	10,7	57,1	57,0
Summa anläggningstillgångar		1 149,3	1 133,1	459,2	442,4
Bidrag till statlig infrastruktur	17	1,2	1,8	1,2	1,8
Omsättningstillgångar					
Varulager, exploateringsfastigheter m.m.	18	22,4	22,0	21,8	21,5
Fordringar	19	177,1	131,1	134,5	107,5
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank		128,4	151,1	89,2	109,9
Summa omsättningstillgångar		327,9	304,2	245,5	238,9
Summa tillgångar		1 478,4	1 439,1	705,9	683,1

Balansräkning (forts.)

Eget kapital, avsättningar & skulder (belopp i mnkr)	Noter	Kommunkoncern		Kommun	
		2021	2020	2021	2020
Eget kapital					
Årets resultat		76,6	37,9	71,7	43,2
Resultatutjämningsreserv		20,0	20,0	20,0	20,0
Övrigt eget kapital		173,7	123,7	132,4	89,2
Summa eget kapital		270,3	181,6	224,1	152,4
Avsättningar					
Avsättningar till pensioner	20	18,3	16,5	12,9	12,5
Övriga avsättningar	20	14,1	14,2	7,4	7,5
Summa avsättningar		32,4	30,7	20,4	20,0
Skulder					
Långfristiga skulder	21	936,3	973,5	257,0	295,0
Kortfristiga skulder	22	239,4	253,3	204,5	215,7
Summa skulder		1 175,7	1 226,8	461,4	510,7
Summa eget kapital och skulder		1 478,4	1 439,1	705,9	683,1

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Noter	Kommunkoncern		Kommun	
		2021	2020	2021	2020
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		76,6	37,9	71,7	43,2
Justering för avskrivning och nedskrivning	6	58,6	58,8	20,2	20,0
Justering för gjorda avsättningar	20	1,8	7,9	0,4	6,0
Justering för övriga, ej likviditetspåverkande poster	26	-0,6	9,1	2,5	10,2
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		136,4	113,7	94,8	79,4
Ökning(-) minskning(+) av kortfristiga fordringar	19	-45,8	14,7	-27,0	1,7
Ökning(-) minskning(+) av förråd, lager och exploateringsfastigheter	18	-0,5	0,2	-0,3	0
Ökning(+) minskning(-) av kortfristiga skulder	22	-453,5	20,9	-11,2	20,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-499,8	149,5	56,2	102,0
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	11,12	-1,3	-0,3	-0,4	-0,1
Investering i materiella anläggningstillgångar	13,14,15	-60,8	-54,3	-37,0	-27,8
Investeringsbidrag	13,14,15	1,0	0,6	1,0	0,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar,		0,9	0,0	0,0	0,0
Omklassificering	13,14,15	0,0	3,6	0,0	1,8
Minskning/Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	16	0,0		-0,5	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-60,2	-50,4	-36,9	-25,6
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	21	2,3	50,0	0,0	50,0
Amortering av lån	21	-45,0	-48,8	-40,0	-20,0
Ökning(-) minskning(+) av långfristiga fordringar		443,5	-0,7	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		400,8	0,5	-40,0	30,0
Årets kassaflöde		-22,7	99,6	-20,7	106,4
Likvida medel vid årets början		151,1	51,5	109,9	3,5
Likvida medel vid årets slut		128,4	151,1	89,2	109,9
Förändring av likvida medel		-22,7	99,6	-20,7	106,4

Noter

Not 1, Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Kommunen följer i all väsentlighet Lagen om Kommunal Bokföring och Redovisning (LKBR) samt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Redovisning av intäkter sker normalt enligt följande:

- **Omsorgsavgifter**, i samband med faktureringen, vilket för förskoleverksamheten innebär att intäkter redovisas samma månad som brukandet av tjänsten. För övrig omsorgsverksamhet innebär det att intäkten redovisas månaden efter att tjänsten levererats. Vid varje bokslutsperiod periodiseras avgifterna till samma månad som brukandet av tjänsten.
- **Renhållnings- och VA-avgifter**, periodisering för varje aktuell brukarperiod.
- **Anläggnings-/anslutningsavgifter**, 100 procent skuldförs för att intäkt förs i takt med avskrivning av investeringsobjektet.
- **Försäljning av fastigheter**, om det är en anläggningstillgång avförs det bokförda värdet och skillnaden gentemot försäljningspris påverkar resultatet. Om det avser en exploateringsfastighet intäkt förs inbetalningen och kostnad för såld tomt samma period.
- **Specialdestinerade statsbidrag och övriga bidrag**, inkomster som kräver motprestation redovisas som en skuld fram till dess att motsvarande kostnad uppstått. Först då sker intäktsföring.
- **Skatteintäkter, bidrag ur utjämningsystemen och kommunal fastighetsavgift** periodiseras enligt de uppgifter som Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, redovisar för avsedd period.

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet för den period de hänför sig. Inga kostnader för upptagande av lån belastar anskaffningskostnaderna av anläggningstillgångar.

Leasingavtal, de avtal avseende leasing och hyra av lös egendom som tecknats från och med 2019-01-01 redovisar Lilla Edets kommun i enlighet med RKR R5. Samtliga leasingavtal tecknade före 2019-01-01 redovisas som operationella. Finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen. Samtliga hyresavtal avseende byggnader och fastigheter följer samma redovisningsprincip.

Anläggningstillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningarna baseras på beräknad livslängd och påbörjas den månad som tillgången tas i bruk. För materiella anläggningstillgångar tillämpas främst följande avskrivningsperioder:

- immateriella anläggningstillgångar 3, 5 eller 10 år
- maskiner och inventarier 3, 5, 10 eller 25 år
- fastigheter, mark och anläggningar 20, 25, 30, 50 eller 70 år

För att tas upp som en anläggningstillgång krävs en livslängd över tre år samt en utgift överstigande ett halvt prisbasbelopp (24 tkr). Från och med 2015 infördes komponentavskrivning på

nyinvesteringar och under 2016 genomfördes en genomlysning av historiska tillgångar. Det arbetet fortgick under 2017 och 2018. Programvaror redovisas under immateriella anläggnings-tillgångar.

Avskrivningstider per anläggningstyp

Programvaror	3-10 år
Datorer och servrar	3-5 år
Övriga maskiner och inventarier	3-25 år
Fordon	5-20 år
Byggnader	25-70 år
Gator, vägar, broar	20-70 år
VA-anläggningar, ledningar	20-50 år
Gatubelysning	20-30 år
Fritidsanläggningar	10-50 år
Parkanläggningar	20-50 år
Mark	ingen avskrivning

Finansiella tillgångar och skulder hanteras enligt fastställd finanspolicy som kortfattat innebär att placering kan ske hos svenska staten, svenska kommuner, svenska banker/hypoteks-institut och utländska banker med etablerad marknad i Sverige. Upplåning sker i svensk valuta med en struktur där 50 procent av portföljen inte bör förfalla inom det närmaste året och minst tre långivare eftersträvas. Kapitalet upplånas huvudsakligen via Kommuninvest. Genomsnittlig räntebindning får inte understiga ett år och inte överstiga sju år. Standardiserade ränteswappar är tillåtna derivatinstrument.

Kommunens finansiella ställning analyseras med hjälp av den så kallade RK-modellen. Den bygger på de fyra aspekterna finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållanden och kontroll över den finansiella utvecklingen. Med hjälp av dessa fyra aspekter kan finansiella problem identifieras och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

Detaljplaneutgifter inom ett exploateringsprojekt som avser investeringsprojekt har redovisats som en anläggningstillgång till och med 2019-12-31 vilket strider mot RKR R4. Enligt RKR R4 ska utgift för detaljplaner redovisas som en kostnad, beloppet uppgår till 0,4 mnkr 2019. Från och med 2020-01-01 redovisas detaljplanekostnader som en kostnad i resultaträkningen i enlighet med rekommendationen.

Sammanställd redovisning, i den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund vars omsättning minst

uppgår till 2 procent av kommunens skatter och statsbidrag. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att anskaffningsvärdet av aktier i dotterföretag har avräknats mot det matematiska värdet vid förvärvstidpunkten med proportionell konsolidering. Detta medför att endast den ägda andelen av företaget konsolideras. Förutom kommunen och Soltak AB ingår även det helägda dotterbolaget AB EdetHus,

fjärrvärmebolaget Lefab med 50 procent samt Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund med 30 procent. Affärstransaktioner mellan bolagen och kommunen har eliminerats i samband med upprättandet av balans- och resultaträkning. Någon värdering av tillgångar och avskrivningsprinciper sker inte i och med upprättandet av den sammanställda redovisningen, utan den baseras på respektive bolags egna principer.

Not 2, Verksamhetens intäkter	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Försäljningsintäkter	55,1	55,8	19,5	17,0
<i>Varav jämförelsestörande försäljningsintäkt exploatering</i>	2,7	2,1	2,7	2,1
Taxor och avgifter	65,6	64,3	74,4	70,4
Hyror och arrenden	45,5	55,0	15,0	15,1
Bidrag från staten	69,7	80,8	75,6	79,7
EU-bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga bidrag	18,1	2,9	8,6	3,0
Försäljning av anläggningstillgångar	0,6	0,2	0,0	0,0
<i>Varav jämförelsestörande, realisationsvinst</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga verksamhetsintäkter	5,9	4,7	0,0	0,0
Summa	260,5	263,7	193,1	185,2

Not 3, Verksamhetens kostnader	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Entreprenader, köpt verksamhet	-186,4	-194,1	-202,8	-210,4
Förändring inköp tomter samt värdeförändring	-0,4	-0,2	-0,4	-0,2
<i>Varav jämförelsestörande kostnad exploatering</i>	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Bidrag	-24,1	-29,2	-24,1	-29,2
Personalkostnader	-625,7	-601,9	-586,1	-551,3
Lokalhyror	-14,3	-16,2	-88,4	-87,9
Fastighet och anläggningskostnader	-54,0	-48,6	-6,3	-5,9
Bränsle, energi, vatten och hyra/leasing	-9,8	-11,3	-13,8	-16,8
Förbrukningsmaterial, livsmedel	-31,9	-29,2	-20,2	-19,3
Material, tele, transportmedel	-18,0	-9,7	-6,7	-4,8
Transporter, främmande tjänster	-77,9	-79,8	-74,0	-70,9
Förändring avsättning deponi	-0,1	-6,1	-0,1	-6,1
Skatt och bokslutsdispositioner	-0,6	-1,8	0,0	0,0
Summa	-1 043,2	-1 028,0	-1022,9	-1002,8

Not 4, Jämförelsestörande poster	Kommunkoncern		Kommunen	
	2020	2019	2020	2019
<i>Bland verksamhetens intäkter respektive kostnader ingår följande poster hänförliga till kommunens exploateringsverksamhet:</i>				
Intäkter sålda tomter	2,3	2,1	2,3	2,1
Skredområden, MSB	0,4	1,2	0,4	1,2
Övriga exploateringsintäkter	0,2	0,7	0,2	0,7
Kostnader sålda tomter	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Skredområden, MSB	-0,6	-1,8	-0,6	-1,8
Övriga exploateringskostnader	-6,6	-6,3	-6,6	-6,3
<i>Övriga jämförelsestörande intäkter och kostnader:</i>				
Ersättning för höga sjuklönekostnader, statligt bidrag	0	9,0	0	9,0
Ersättning för kostnader i samband med covid-19, statligt bidrag	0	7,7	0	7,7
Sänkning arbetsgivaravgifter	0	0,6	0	0,6
Kostnader i samband med covid	0	-11,7	0	-11,7
Sjuklönekostnader, högre utfall jämfört med 2019	0	-3,8	0	-3,8
Avsättning pensionsförsäkring	-10,1	0	-10,1	0
Verksamhetens nettokostnader	-14,6	-2,5	-14,6	-2,5

Not 5, Leasing	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
<i>Leasingavgifter lös egendom</i>				
Operationell leasing				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	7,0	3,7	3,1	2,9
Senare än 1 år men inom 5 år	5,1	1,5	0,7	1,1
Senare än 5 år	1,5	0,0	0	0,0
Summa	13,6	5,2	3,8	4,0
Finansiell leasing				
Totala minimileaseavgifter	1,9	1,0	1,9	1,0
Framtida finansiella kostnader	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	1,9	1,0	1,9	1,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	0,6	0,2	0,6	0,2
Senare än 1 år men inom 5 år	1,3	0,8	1,3	0,8
Senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	1,9	1,0	1,9	1,0

Kommunen gör avsteg från RKR R5, finansiell leasing. Vår avsikt är att en inventering av hyreskontrakten kommer att göras under 2022. De flesta hyreskontrakt som kommunen har idag är från EdetHus AB, där vi har konstaterat att det är finansiell leasing.

Not 6, Avskrivningar	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
<i>Avskrivningarna är planenliga och beräknas på tillgångarnas anskaffningsvärde.</i>				
Immateriella tillgångar	-4,8	-4,6	-0,3	-0,2
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-34,6	-37,6	-13,0	-12,4
Maskiner och inventarier	-18,5	-16,6	-6,4	-7,2
Nedskrivning av anläggningstillgång	0	0,0	0,0	0,0
Avskrivning leasingavtal	-0,5		-0,5	-0,2
Summa	-58,4	-58,8	-20,2	-20,0

Not 7, Skatteintäkter	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Preliminär kommunalskatt	680,6	680,1	680,6	680,1
Slutavräkning föregående år	2,3	-3,4	2,3	-3,4
Preliminär avräkning innevarande år	16,2	-10,1	16,2	-10,1
Summa	699,1	666,6	699,1	666,6

Not 8, Generella statsbidrag och utjämning	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Inkomstutjämning	151,9	140,6	151,9	140,6
Kommunal fastighetsavgift	36,6	32,8	36,6	32,8
Kostnadsutjämning	-6,8	-16,6	-6,8	-16,6
Bidrag för LSS-utjämning	0,7	6,9	0,7	6,9
Regleringsbidrag	42,3	14,4	42,3	14,4
Regleringsavgift	0	0	0	0
Införandebidrag	0	3,1	0	3,1
Generella bidrag från staten	0,4	28,8	0,4	28,8
Summa	225,1	210,0	225,1	210,0

Not 9, Finansiella intäkter	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Utdelningar på aktier och andelar	0,0	0,0	0,9	8,2
Ränteintäkter	0,6	0,9	0,6	1,0
Borgensavgift dotterbolag	0,0	0,0	3,0	3,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	0,6	0,9	4,5	12,2

Not 10, Finansiella kostnader	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Räntekostnader	-13,6	-16,1	-6,7	-7,6
Ränta på pensionsavsättning	-0,2	-0,3	-0,2	-0,3
Övrigt	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Summa	-13,9	-16,5	-7,0	-8,0

Foto från fototävlingen #mittlillaedet. Fotograf Tina Lind.

Not 11, Immateriella anläggningstillgångar	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	25,4	26,0	2,3	2,3
Inköp	0,4	0,2	0,4	0,1
Försäljningar				
Utrangeringar				
Överföringar	0,0	0,2		
Utgående anskaffningsvärde	25,8	26,4	2,7	2,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-16,3	-11,7	-1,5	-1,4
Försäljningar				
Utrangeringar				
Överföringar				
Årets avskrivningar	-4,6	-4,6	-0,2	-0,1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-20,9	-16,3	-1,7	-1,5
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar				
Utrangeringar				
Överföringar				
Årets nedskrivningar/återföringar				
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	4,9	10,1	1,0	0,9
Avskrivningstider (genomsnittliga)			5,8	6,2
Immateriella tillgångar				
Redovisat värde vid årets början	10,1	14,3	1,1	0,9
Årets investeringar	0,4	0,2	0,4	0,1
Utrangeringar och avyttringar				
Årets nedskrivningar				
Återförda nedskrivningar				
Årets avskrivningar	-4,6	-4,6	-0,2	-0,1
Övriga förändringar	0	0,2	0,0	0,0
Redovisat värde vid årets slut	5,9	10,1	1,3	0,9

Not 12, Pågående projekt avseende immateriella anläggningstillgångar	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	0,2	0,5	0,2	0,2
Inköp	0,1	0,0	0,0	0,0
Omklassificeringar	0,0	-0,3	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	0,3	0,2	0,2	0,2

Not 13, Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	1 616,1	1 592,0	566,4	543,6
Inköp	22,5	21,1	14,7	19,1
Försäljningar	-3,0	-0,7		
Utrangeringar				
Överföringar	0,0	3,7	0,0	3,7
Utgående anskaffningsvärde	1 635,6	1 616,1	581,1	566,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-580,2	-542,6	-210,2	-197,7
Försäljningar	2,0	0,4		
Utrangeringar				
Överföringar				
Årets avskrivningar	-38,3	-38,0	-13,0	-12,5
Utgående ackumulerade avskrivningar	-616,5	-580,2	-223,2	-210,2
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-15,0	-15,4	0,0	0,0
Försäljningar				
Utrangeringar				
Överföringar				
Årets nedskrivningar/återföringar	0,4	0,4		
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-14,6	-15,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	1 004,5	1 020,9	357,9	356,2
Avskrivningstider (genomsnittliga)			43,3	39,2

Not 14, Maskiner och inventarier	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	230,7	223,5	77,6	71,4
Inköp	35,1	8,4	7,4	6,2
Försäljningar				
Utrangeringar	-11	-1,2		
Omklassificering finansiell leasing				
Överföringar				
Utgående anskaffningsvärde	254,8	230,7	85,0	77,6
Ingående ackumulerade avskrivningar	-170,7	-155,3	-52,8	-45,5
Försäljningar	10,2	1,2		
Utrangeringar				
Överföringar				
Årets avskrivningar	-15,4	-16,6	-6,4	-7,3
Utgående ackumulerade avskrivningar	-175,9	-170,7	-59,2	-52,8
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar				
Utrangeringar				
Överföringar				
Årets nedskrivningar/återföringar				
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	78,9	60,0	25,8	24,8
Avskrivningstider (genomsnittliga)			13,3	10,7

Not 15, Pågående projekt avseende materiella anläggningstillgångar	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående balans	31,2	11,8	3,3	6,2
Inköp	29,0	25,1	15,7	2,6
Omklassificeringar	-25,0	-5,7	-2,1	-5,5
Utgående balans	35,2	31,2	16,9	3,3

Not 16, Finansiella anläggningstillgångar	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Andelar i koncernföretag:				
AB Edethus			45,00	45,0
Lilla Edets Fjärrvärme AB			1,0	1,0
Soltak AB			0,9	0,9
Summa andelar i koncernföretag	0,0	0,0	46,9	46,9
Andelar i övriga företag:				
Kommuninvest	1,0	1,0	1,0	1,0
Övrigt	0,1	0,1		
Summa andelar i övriga företag:	1,1	1,1	1,0	1,0
Långfristig utlåning				
Förlagsbevis Kommuninvest	9,2	9,2	9,1	9,1
Summa långfristig utlåning	9,2	9,2	9,1	9,1
Uppskjuten skattefordran	0,4	0,4		
Utgående balans	10,7	10,7	57,0	57,0

Not 17, Bidrag till statlig infrastruktur	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Avfarten Ale Alvhem 2009-2023	7,0	7,0	7,0	7,0
E20 Mariestad-Vårgårda 2015-2024	0,9	0,9	0,9	0,9
Akkumulerad upplösning	-6,2	-5,6	-6,2	-5,6
Årets upplösning	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Utgående balans	1,2	1,8	1,2	1,8

Not 18, Exploateringsfastigheter	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående värde	21,5	21,5	21,5	21,5
Årets anskaffning	0,4	0,2	0,4	0,2
Omklassificering till anläggningstillgångar (not 8)				
Omklassificering till långfristiga skulder (not 17)				
Kostnader sålda tomter	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Värdereglering				
Utgående balans	21,7	21,5	21,7	21,5

Not 19, Kortfristiga fordringar	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Kundfordringar	37,4	23,6	7,8	10,2
Fordringar mot staten	54,5	41,8	54,5	41,8
Fordran koncernföretag	0	0,0	0,0	0,0
Övriga fordringar	3,9	1,9	0,0	0,0
Förutbetalda kostnader	37,3	39,4	29,8	34,7
Upplupna intäkter	22,5	12,3	22,5	8,9
Momsfordran	20,3	12,2	19,9	11,9
Utgående balans	175,9	131,1	134,5	107,5

Not 20, Avsättningar	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Pensioner				
<i>Antal visstidsförordnanden</i>				
- Politiker			1,8	2,0
- Tjänstemän			-	-
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	16,5	14,7	12,5	12,5
Nyintjänad pension, varav				
- förmånsbestämd ålderspension				
- särskild avtalspension	2,4	1,9	0,9	0,5
- efterlevandepension				
- övrigt				
Årets utbetalningar	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Ränte- och beloppsuppräknig	0,2	0,2	0,2	0,2
Ändring av försäkringstekniska grunder				
Övrig post	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/överföring till stiftelse				
Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar				
Förändring av löneskatt		0,5	0,1	0,1
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	18,3	16,5	12,9	12,5
Överskottsmedel i försäkringen			1,4	1,1
Aktualiseringsgrad			97%	97%

Not 21, Långfristiga skulder	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående balans banklån	932,3	931,1	255,0	225,0
Nyupptagna lån	2,3	50	0	50,0
Amortering av lån	-43	-48,8	-40	-20,0
Utgående balans banklån	891,6	932,3	215,0	255,0
Långfristig skuld finansiell leasing	2,4	1,0	2,4	1,0
Övriga långfristiga skulder	40,4	40,2	39,5	39,0
Summa långfristiga skulder	934,4	973,5	256,9	295,0

Den långsiktiga finansieringen, det vill säga både kort- och långfristiga skulder som förväntas kvarstå över tid, är föremål för risker/möjligheter vid förändringar av marknadsräntorna. För att hantera dessa risker/möjligheter används finansiella derivatinstrument, så kallade ränteswapar. På detta sätt kan räntebindningen och kapitalbindningen hanteras med full flexibilitet. Förutsättningar skapas för att, när som helst, förändra räntebindningstiden och bättre möta förändringar på räntemarknaden. Riktlinjer och ramar för riskhanteringen är fastlagda i en av styrelsen beslutad finanspolicy.

Per bokslutsdagen finns derivatavtal som totalt uppgår till 165 MSEK (195). Den genomsnittliga räntebindningstiden för den totala skuldportföljen uppgår till 5,99 år (4,56) och den genomsnittliga effektiva räntan uppgår till 0,56% (1,26). Marknadsvärdet på derivatavtalen uppgår till 3,1 MSEK (-7,6). Under året har ränteswapar om 80 MSEK stängts i förtid till ett värde om -4,4 MSEK.

Marknadsvärdet representerar den kostnad/intäkt som skulle uppstå om man avslutar avtalen i förtid. Analogt skulle motsvarande marknadsvärde (så kallad ränteskillnadsersättning) uppstå om man istället valt att använda långa räntebindningar på de enskilda lånen. Om respektive ränteswapavtal kvarstår till och med sitt slutföfalldatum så kommer undervärdet/övervärdet att löpande elimineras.

Så kallad "Säkringsredovisning" tillämpas avseende derivat, bland annat innebärande att värdeförändringar i derivatavtal inte

redovisas över resultaträkningen. Det ska finnas en ekonomisk relation mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten. Säkringsförhållandet ska vara effektivt och dokumenteras när säkring ingås. Uppföljning av ekonomisk relation och effektivitet sker löpande via rutiner för finansiell rapportering. Särskild dokumentation är upprättad som bland annat fastlägger strategier och mål för riskhanteringen.

Nedan framgår den långsiktiga finansieringens förfalloprofil, MSEK, (inklusive ränteswapar) avseende räntebindningen.

	211231	201231
Inom 0-1 år	50	60
Inom 1-2 år	0	0
Inom 2-3 år	15	80
Inom 3-4 år	0	15
Inom 4-5 år	0	0
Inom 5-6 år	0	0
Inom 6-7 år	20	0
Inom 7-8 år	40	0
Inom 8-9 år	60	40
Inom 9-10 år	30	60
Summa	215	255

Not 22, Kortfristiga skulder	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Avgiftsbestämd ålderspension	16,8	16,8	16,3	16,3
Löneskatt avgiftsbestämd ålderspension	4,2	4,0	4,0	3,9
Summa	21	20,8	20,3	20,2
Leverantörsskulder	71,8	62,7	82,6	67,3
Upplupna kostnader och förutbet intäkter	79,1	92,0	48,7	63,3
Semesterlöneskuld	34,7	31,8	33,7	31,0
Personalens källskatt	9	10,1	8,4	9,5
Statsbidrag, skol-, social- och miljöprojekt	7,1	2,8	7,1	2,8
Momsskuld	0	1,5	0,0	1,3
Förutbet skatteintäkter	0	19,5	0,0	19,5
Skuld koncernföretag	0	0,0	0,0	0,0
Skredrelaterat	3,8	0,8	3,8	0,8
Övriga skulder	12,9	11,2		
Utgående balans	239,4	253,3	204,6	215,7

Not 23, Borgensförbindelser	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
<i>Lilla Edets kommun har gått i borgen för Kommuninvest på samma vis som alla övriga kommuner som är medlemmar. Se även Kassaflyödesanalys/Finansiella risker.</i>				
Borgen för dotterbolag			663,1	674,1
Borgen för utomstående	6,1	7,5	6,1	7,5
Summa	6,1	7,5	669,2	681,6

Not 24, Ansvarförbindelser. Pensionsförpliktelse som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar.

	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
<i>Beräkningen sker enligt RKR. Inga särskilda pensionsavtal finns för tjänstemän.</i>				
Ingående ansvarförbindelse för pensioner inkl löneskatt	222,8	229,0	222,8	229,0
- Ränte- och basbeloppsuppräknig	3,0	5,5	3,0	5,5
- Ändring av försäkringstekniska grunder	4,1		4,1	
- Pension till efterlevande				
- Årets utbetalningar	-10,5	-10,4	-10,5	-10,4
- Övrig post	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
- Minskning av ansvarförbindelse genom tecknande av försäkring/överföring till stiftelse	-10,1		-10,1	
- Ökning/minskning av ansvarförbindelse med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar				
- Förändring av löneskatt	-1,1	-1,3	-1,1	-1,3
Utgående ansvarförbindelse för pensioner inklusive löneskatt	208,2	225,3	208,2	225,3

Not 25, Derivatinstrument, marknadsvärder

	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Ränteswapar	-3,1	-31,6	-3,1	-7,6
Valutaterminkontrakt				
Summa	-3,1	-31,6	-3,1	-7,6

Not 26, Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	Kommunkoncern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	0,7	0,5	0,7	0,5
Upplösning periodiserade intäkter	2,6	10,3	2,6	10,3
Aktiverat arbete	-0,8	-0,6	-0,8	-0,6
Justering för reavinst/rea förlust				
Nytt koncernbolag Soltak				
Nedskrivningar/utrangeringar				
Justering för uppskjuten skatt	-0,1	-1,1		
Summa	2,4	9,1	2,5	10,2

Not 27 Särredovisningar

Särredovisning har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, se avsnitt VA- och avfallsverksamheten.

Särredovisning har även upprättats för de kommunala bolagen samt räddningstjänstförbund. Särredovisningarna finns tillgängliga i kommunens diarium:

- AB EdetHus, tel 0520-49 41 00, www.edethus.se
- LEFAB, tel 0520-146 00, www.lillaedetsfjarrvarme.se
- SBRF, tel 010-471 44 00, www.sbrf.se
- Soltak AB, tel 0771-180 810, www.soltakab.se

Not 28 Räkenskapsrevision

Total kostnad för räkenskapsrevision: 437 tkr, varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna: 60 tkr.

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2021.

Den totala kostnaden för revision uppgår till 825 tkr för år 2021, varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgår till 130 tkr.

Nyckeltal

Resultat - Kapacitet	Kommunkocern		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Verksamhetens nettokostnader / skatteintäkter och generella statsbidrag	91%	94%	92%	96%
Planenliga avskrivningar / skatteintäkter och generella statsbidrag	6%	7%	2%	2%
Finansnettos andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	1%	2%	0%	0%
Kostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	99%	102%	94%	97%
Årets resultat / skatteintäkter och generella statsbidrag	8%	4%	9%	5%
Årets resultat / eget kapital	26%	21%	32%	28%
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	155%	90%	253%	231%
Investeringsvolym / nettokostnader	7%	7%	4%	3%
Avskrivningar / nettoinvesteringar	96%	109%	56%	73%
Soliditet	18%	13%	32%	22%
Förändring av eget kapital	49%	26%	47%	40%
Soliditet inkl. hela ansvarsförbindelsen avseende pension	4%	-3%	2%	-11%
Total skuld- och avsättningsgrad	82%	87%	68%	78%
varav avsättningsgrad	2%	2%	3%	3%
varav kortfristig skuldsättningsgrad	16%	18%	29%	32%
varav långfristig skuldsättningsgrad	63%	68%	36%	43%
Skattesats	33,85	33,85 kr	33,85 kr	33,85 kr
varav primärkommunal, Lilla Edets kommun	22,37	22,37 kr	22,37 kr	22,37 kr
varav landstingskommunal, Västra Götalandsregionen	11,48	11,48 kr	11,48 kr	11,48 kr
Risk - Kontroll	2021	2020	2021	2020
Kassalikviditet	128%	111%	109%	101%
Balanslikviditet	137%	120%	120%	111%
Borgensåtaganden / verksamhetens kostnader	1%	1%	65%	68%
Rörelsekapital	89 mnkr	51 mnkr	41 mnkr	23 mnkr
Finansiella nettotillgångar	-837 mnkr	-912 mnkr	-206 mnkr	-262 mnkr

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning

Kommunen uppvisar ett resultat på 71,7 mnkr för år 2021 (föregående år 43,2 mnkr) vilket är 58,2 mnkr bättre än budgeterat. Nämndernas nettokostnader uppgår till 835,5 mnkr (föregående år 825,0 mnkr) vilket är 19,7 mnkr lägre än budgeterat, motsvarande 2,4 procent.

Kommunstyrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse på 3,7 mnkr. Den positiva avvikelsen beror på lägre personalkostnader än budgeterat, tomtförsäljningar samt lägre kostnader för köpta tjänster än budgeterat. I utfallet ingår överskott från exploateringsverksamheten med 2,3 mnkr.

Socialnämnden har en negativ budgetavvikelse som uppgår till 1,4 mnkr. Underskottet beror till stor del på högre personalkostnader på grund av Covid-19 samt högre kostnader för köpta platser.

Utbildningsnämndens överskott uppgår till 18,1 mnkr. Avvikelsen beror på flera olika faktorer. Lägre personalkostnader, intäkter kopplade till Covid-19 som ej omsattes fullt ut, lägre kostnader för tilläggsbeloppet, barn- och elevhälsa samt lägre kostnader för köpta platser.

Årets pensionskostnader överstiger budget med 0,7 mnkr, vilket till stor del förklaras av den extra inbetalning till pensionsförsäkringslösning för pensioner som är intjänade före 1998.

Kostnaden för semesterlöneskuldens förändring uppgick till 1,5 mnkr, vilket är 1,5 mnkr lägre än budgeterat. Det beror dels på att kommunens personal i hög grad har tagit ut sin semester under året, dels på att personal som slutat har fått sina inarbetade semesterdagar utbetalade.

Nämndernas nettokostnader har ökat med 1,3 procent (föregående år minskning 0,5 procent) jämfört med föregående år. Kostnadsökningen beror till stor del på att kostnaderna inom socialnämnden och samhällsnämnden har blivit högre samtidigt som bildningsnämnden har lägre kostnader än tidigare år. De ökade kostnaderna inom socialnämnden beror främst på ökade personalkostnader samt högre kostnader för köpta platser. Samhällsnämndens ökade kostnader beror delvis på att en omorganisation har gjorts under året men också på ökade kostnader för vinterväghållning, livsmedelskostnad och volymökning inom kosten. Verksamhetens intäkter överstiger budget och har ökat jämfört med tidigare år, framför allt beroende på ökade statsbidrag i samband med coronapandemin. De ökade intäkterna vägs upp av ökade övriga kostnader som är kopplade till coronapandemin samt att samhällsnämnden har ökat sina taxor.

Belopp i mnkr	Intäkter			Kostnader			Budgetavvikelse		
	Utfall	Budget	Utfall	Utfall	Budget	Utfall	Intäkter	Kostnader	Avvikelse
	2021	2021	2020	2021	2021	2020	Netto	Netto	Netto
Fullmäktige/ revision	0,0	0,0	0,0	-1,5	-1,7	-1,6	0,0	0,2	0,2
Jävsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	-1,5	-1,9	-1,6	0,0	0,4	0,4
Kommunstyrelsen	20,1	19,1	21,5	-106,2	-109,0	-104,6	1,0	2,7	3,7
Socialnämnden	75,2	57,0	75,0	-388,9	-369,3	-389,2	18,2	-19,6	-1,4
Bildningsnämnden	50,9	43,4	49,7	-412,3	-422,9	-432,8	7,5	10,6	18,1
Samhällsnämnden	13,7	10,9	11,3	-84,8	-80,7	-49,9	2,8	-4,1	-1,3
Avgiftsverksamheten	53,8	52,9	49,5	-52,5	-52,9	-49,5	0,9	0,4	1,4
Återställande tidigare underskott	0,0	0,0	0,0	-1,4	0,0	-2,5	0,0	-1,4	-1,4
Summa nämnder	213,7	183,2	206,7	-1 049,2	-1 038,4	-1 031,7	30,5	-10,8	19,7
Pensionskostnader	0,0	0,0	0,0	-54,2	-53,5	-46,2	0,0	-0,7	-0,7
Semskuldsförändr och uppl löner	0,0	0,0	0,0	-1,5	-3,0	-1,7	0,0	1,5	1,5
Personalomkostnader	0,0	0,0	0,0	33,5	29	33,2	0,0	4,5	4,5
Befarade kundförluster	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kapitalkostnad	7,8	5,2	7,8	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	2,6
Index	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,3	0,0	0,0	2,3	2,3
Förändring avsättning deponi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-6,2	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter och kostnader	2,9	0,0	0,9	-3,0	0,0	-0,5	2,9	-3,0	-0,1
Övriga interna poster	-31,0	0,0	-30,7	31,0	0,0	30,7	-31,0	31,0	0,0
Summa verksamhet	193,4	188,4	185,0	-1043,4	-1068,2	-1 022,5	5,0	24,8	29,8
Skatteintäkter	699,1	675,3	666,6	0,0	0,0	0,0	23,8	0,0	23,8
Gen statsbidrag och utjämning	231,9	228,0	226,6	-6,8	-6,7	-16,6	3,6	-0,1	3,5
Finansnetto	4,4	3,5	12,0	-7,0	-6,9	-7,9	0,9	-0,1	0,8
Summa efter finansiering	1 128,8	1 095,2	1 090,2	-1 057,2	-1 081,8	-1 047,0	33,6	24,6	58,2

Investeringsredovisning

Årets investeringar uppgår till 36,3 mnkr vilket är 27,1 mnkr lägre än budgeterat. Den största avvikelser, 9,0 mnkr, återfinns inom omläggning och utbyggnad av VA-anläggningar.

Samhällsnämnden står för 31,3 mnkr av kommunens investeringar, varav VA står för den största kostnaden på 20,2 mnkr. Det är fortsatt fokus på förnyelse av rörnät. Det är 3,9 mnkr som är färdigställt och 10,2 mnkr som har påbörjats, men inte färdigställts ännu. Därtill har planerat underhåll på vatten- och avloppsanläggningar genomförts för 2,8 mnkr.

Stadsmiljö har gjort investeringar under året på 9,0 mnkr. Bland annat har två lekplatser och upprustning av gång- och cykelbanor gjorts. Statliga bidrag har erhållits på 0,9 mnkr.

Kommunfullmäktige tog beslut under 2020 att utöka dåvarande Kultur- och Fritidsnämnd om ett tilläggsanslag avseende säkerhetsåtgärder i idrottshallar vilket slutfördes under 2021, investeringen uppgick till 0,8 mnkr.

Kommunstyrelsens investering för året avser inköp av drönare, där man överskred med 40 tkr. Två investeringar har tillkommit under året som inte ingår i investeringsbudgeten; elevdatorer

samt tjänstemannadatorer 2021. KS har en buffert för oförutsedda investeringar på 0,5 mnkr, samt en budget för investering av immateriella anläggningstillgångar i form av digitalisering på 2,5 mnkr som inte nyttjats. Den totala avvikelser mot investeringsbudgeten landar på ett överskott på 0,2 mnkr.

Socialnämnden nettoinvesteringar uppgår till 0,5 mnkr. Investeringarna består till största delen av nya inventarier samt en mobil lyft till hemtjänsten.

Utbildningsnämndens investeringar uppgår till 2,4 mnkr. Investeringar för volymförändring och reinvestering består främst av inredning i form av möbler i förskolor och skolor. Investeringar för förbättrad arbetsmiljö har främst skett genom utbytta inventarier, säkerhets- och ljuddämpande åtgärder. Statliga investeringsbidrag på 0,2 mnkr har erhållits för tillgänglighetsanpassning av biblioteket.

Koncernens investeringar uppgick till 35,3 mnkr vilket är lägre jämfört med föregående år då investeringsvolymen uppgick till 54,5 mnkr. AB EdetHus som äger merparten av kommunens fastighetsbestånd står för 21,3 mnkr av investeringarna.

Investeringsredovisning
2021-12-31, tkr

Utgifter sedan projektstart

Varav: årets investeringar

Färdigställda projekt	Beslutad tot.utgift	Ack. utfall	Avvikelse	Års-budget	Resultat-överföring	Utgifter	Inkomster	Summa	Avvikelse
Maskiner och inventarier									
SON, Inventarier	540	473	67	540	0	438	0	438	102
KS,	4 500	3 541	959	4 500		3 541		3 541	959
UN, Volym	500	260	240	300		260		260	40
UN, Arbetsmiljö	1 000	403	597	1 000		403		403	597
UN, Utveckling	400	0	400	400		0		0	400
KFN, Tillgänglighets- anpassning bibliotek	1 900	391	1 509	1 900		391	-185	206	1 694
VA, planerat underhåll avloppsanl.	355	169	186	169		169		169	0
Fritid, traktor och snöplog	1 000	715	285	1 000		715		715	285
Fritid, säkerhetsåtgärder idrottshallar	100	75	25	100		75			
Summa maskiner och inventarier	10 295	6 027	4 268	9 909	0	5 992	-185	5 732	4 077
Immateriella anläggningstillgångar									
KS, Digitalisering	400	391	9	400	0	391	0	391	9
Summa immateriella anl. tillgångar	400	391	9	400	0	391	0	391	9
Anläggningar									
AVFALL, Anläggningar	38	38	0	38		38		38	0
STADSMILJÖ, Slitlager, planerat underhåll gata	6 200	6 083	117	6 200		6 083	-251	5 832	368
STADSMILJÖ, Dagvatten- anläggningar	500	473	27	500		473		473	27
STADSMILJÖ, Gång- och cykelbanor	1 000	970	30	1 000		970		970	30
STADSMILJÖ, Offentliga rum, Lekplatser	366	366	0	366		366		366	0
STADSMILJÖ, ofördelat anslag	74	74	0	74		74		74	0
VA, Nyinvesteringar	707	707	0	707		707	-607	100	607
VA, Förnyelse - Rörnät	3 856	3 856	0	3 856		3 856		3 856	0
VA, planerat underhåll vattenanl.	458	458	0	458		458		458	0
VA, planerat underhåll avloppsanl.	866	866	0	866		866		866	0
VA, ofördelat anslag	880	880	0	880		880		880	0
Summa fastigheter och anlägg.	14 945	14 771	174	14 945	0	14 771	-858	13 913	1 032
Summa färdigställda projekt	25 640	21 189	4 451	25 254	0	21 154	-1 043	20 036	5 118

Investeringsredovisning
2021-12-31, tkr

Pågående projekt	Utgifter sedan projektstart			Varav: årets investeringar					
	Beslutad tot.utgift	Prognos tot.utgift	Prognos avvikelse	Års-budget	Resultat-överföring	Utgifter	Inkomster	Summa	Avvikelse
Maskiner och inventarier									
SON, inventarier	540	25	515	0		25		25	-25
UN,	500	140	360	820		140		140	680
KS, Oförutsett	500	0	500	500	0	0	0	0	500
Summa maskiner och inventarier	1 000	165	860	1 320	0	165	0	165	1 155
Immateriella anläggningstillgångar									
Summa immateriella anl. tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Anläggningar									
UN, Kulturhuset Eden	1 000	354	646	1 000		354		354	646
AVFALL, Anläggningar	3 800	788	3 012	3 762		788		788	2 974
STADSMILJÖ, Gång- och cykelbanor, trafiksäkerhet	1 000	224	776	900		224		224	676
STADSMILJÖ, Upprustning Lödöse torg	4 800	397	4 403	4 800		152		152	4 648
STADSMILJÖ, Offentliga rum, Lekplatser	6 710	604		1 634		604		604	1 030
STADSMILJÖ, Oförutsett	1 927	32	1 895	1 926		32		32	1 894
VA, Nyinvesteringar	4 078	60	4 018	1 293		60		60	1 233
VA, Förnyelse - Römnät	30 430	10 730	19 700	9 144		10 214		10 214	-1 070
VA, Förnyelse - Övr VA-anläggningar	1 000	0	1 000	1 000		0		0	1 000
VA, planerat underhåll vattenanl.	6 943	835	6 108	1 042		835		835	207
VA, planerat underhåll avloppsanl.	1 535	686	849	1 965		686		686	1 279
VA, Ofördelat anslag, oförutsett	2 850	1 470	1 380	2 120		1 470		1 470	650
VA, Utbyggnad nytt VA-system	1 000	178	822	4 500		178		178	4 322
VA, Exploateringsinvesteringar	1 200	0	1 200	1 200		0		0	1 200
Summa fastigheter och anläggningar	68 273	16 358	45 810	36 286	0	15 597	0	15 597	20 689
Summa pågående projekt	69 273	16 523	46 670	37 606	0	15 762	0	15 762	21 844
Summa investeringar	94 913	37 712	51 121	62 860	0	36 916	-1 043	35 798	26 962
Finansiell leasing	561	561		561		561		561	0
Netto investeringar	95 474	38 273	51 121	63 421	0	37 477	-1 043	36 359	26 962

Pågående projekt	Utgifter sedan projektstart			Varav: årets investeringar					
	Beslutad tot.utgift	Prognos tot.utgift	Prognos avvikelse	Års-budget	Resultat-överföring	Utgifter	Inkomster	Summa	Avvikelse
AB Edethus						21 322		21 322	0
LEFAB						470		470	0
SBRF						9 078		9 078	0
Soltak						4 469		4 469	0
Summa investeringar koncern	95 474	38 273	51 121	63 421	0	72 816	-1 043	71 698	26 962

Not till drift- och investeringsredovisning

Upplysning om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att kommunfullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Kommunfullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Ekonomisk plan och budget beslutas av kommunfullmäktige i juni inför varje verksamhetsår. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden i november.

Driftbudget

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen beslutas av fullmäktige på nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan nämnder samt tilläggsanslag kan endast beslutas av fullmäktige under året. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de inte påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Kommunfullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, till exempel inventarier. Dessa ramar fördelar respektive nämnd i sin internbudget efter behov.

Investeringarna har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår. Budgetavvikelser i pågående investeringsprojekt samt ej genomförda projekt kan överföras till kommande års investeringsbudget på nämndens begäran. Ej förbrukade investeringsmedel som ingår i ramanslag överförs normalt inte som tilläggsanslag i nästa års budget.

Bolagen

Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras med deras egna försäljningsintäkter och – när så är nödvändigt – med koncernbidrag. Bolagens verksamhet får endast i undantagsfall finansieras med skatter.

Bolagens investeringar och deras finansiering regleras genom att fullmäktige för varje bolag årligen beslutar om en investeringsram och ett lånetak för kommande budgetår och de fyra efterföljande planeringsåren.

Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, som köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 39,5 procent av lönekostnaden.
- kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas

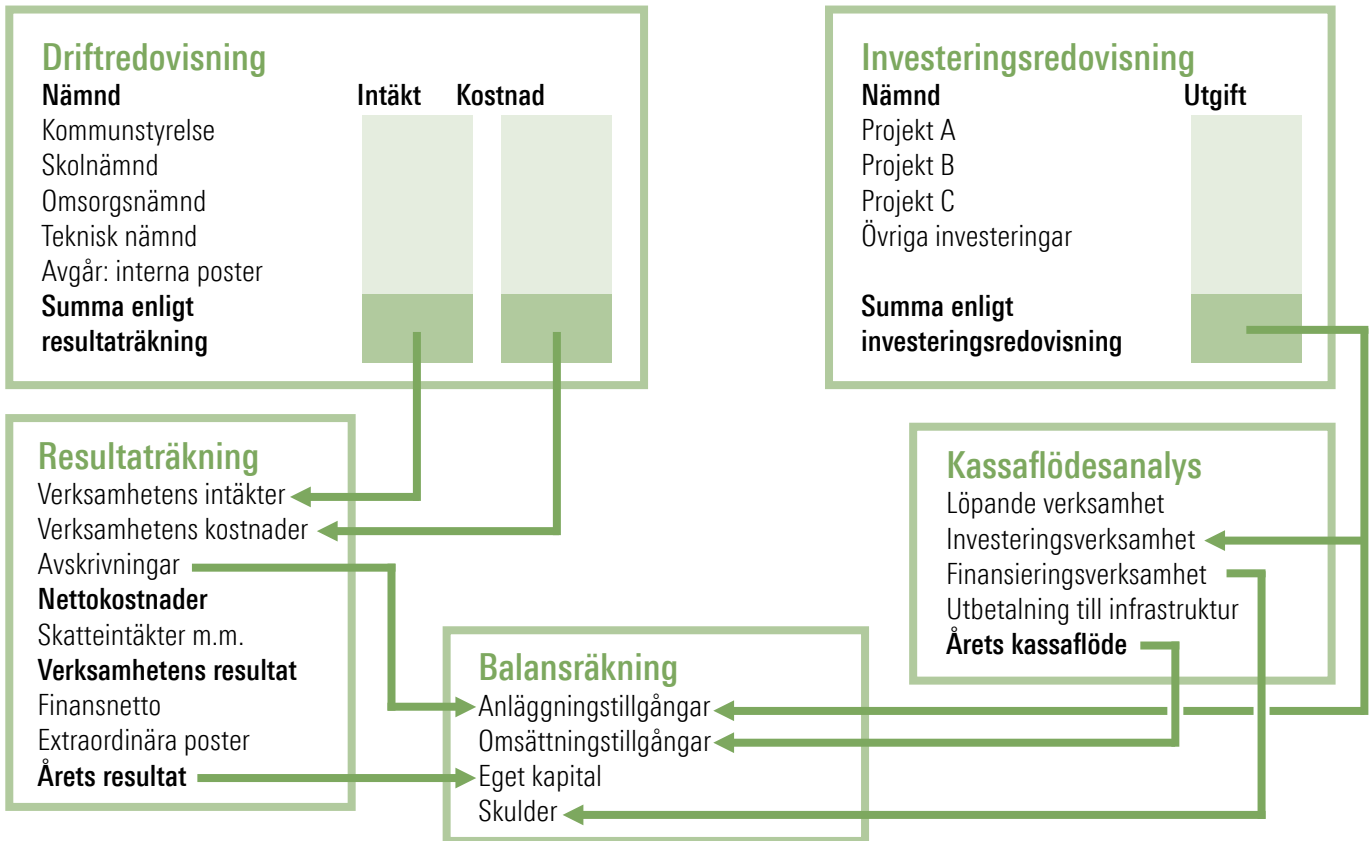
avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 2,4 procent, vilket motsvarar kommunens genomsnittliga ränta på externa lån. För information om avskrivningstider: se avsnittet redovisningsprinciper.

Gemensamma kostnader fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering. De största posterna som interndebiteras är:

- **Transport/bil:** debitering sker av bilpoolen till självkostnad, beräknad på milkostnad för olika fordon.
- **Kost:** debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad, beräknad på portionspris.
- **IT och telefoni:** debitering sker av IT-enheten beräknad på antal användare utifrån självkostnadsprincip.
- **Städ:** debitering sker av kommunens städenhet utifrån kvadratmeter och timpris.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader.

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

Exploateringsredovisning

Exploateringsekonomi i kommunen utgör en affärsekonomi där kommunens beslut om utgifter över tid kan balanseras mot inkomster.

Inkomsterna och utgifterna för respektive exploateringsprojekt för året 2021 redovisas närmare i tabellen på nästa sida.

Totalt har fem tomter sålts under året. Tomtförsäljningar från exploateringsprojekt påverkar kommunens resultat genom att

intäkter matchas mot kostnader för framtagandet av tomterna. Överskotten från exploateringsprojekt uppgår för året till 2 299 tkr. I överskottet ingår även mark utöver exploateringsområden som sålts för 180 tkr. Markförsäljningar utöver exploateringsprojekten påverkar resultatet direkt. Resultaten från samtlig markförsäljning framgår av tabellen nedan.

Resultatpåverkande projekt 2021-12-31, tkr	Intäkter	Kostnader	Resultat
Ryrsboholm	0	0	0
Stallgärdet*	2 300	-181	2 119
Övrigt**	180	0	180
Summa	2 480	-181	2 299

* Ström 1:197; Ström 1:191; Ström 1:199, Ström 1:204

** Hjärtum 14:86

Markförsäljningar 2021-12-31	Antal tomter	Inkomst
Stallgärdet*	4	2 300
Ryrsboholm	0	0
Lilla Edet/Övriga	1	180
Summa	5	2 480

* Ström 1:197; Ström 1:191; Ström 1:199, Ström 1:204

Exploateringsprojekt (tkr)	Ackumulerat tom 2020		Utfall 202112		Prognos 2020	Budget 2021		Budget 2022		Budget 2023		Prognos totalt	
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift
Lödöse													
Norra Gossagården		-3 773		-218			-1 000	20 000	-17 000	20 000	-17 000	20 000	-25 546
del av Tingberg 14:1	0	0					-1 000		-1 000		-1 000	3 780	-5 061
Rådjursvägen									-1 000		-1 000	0	-1 000
Lödöse Varvet						400	-400	1 000	-1 000	1 000	-1 000	1 400	-1 400
Lödöse S. Gossagården												0	0
Kvarnkoret			66	-108									
Tingbergsskolan												0	0
Verksamhetsplan I							-1 000		-1 000		-1 000	0	-2 000
Verksamhetsplan II												0	0
Ström													
Stallgärdet	1 825	-110	2 300	-181		7 280	-200	2 200		2 200		27 751	-14 004
Södra Stallgärdets förskola				-205									
Strömsparken & ev. sluss									-1 000		-1 000	0	-1 000
Ryk 1:12 (planarb. är avbrutet)													
Östra Berg													
Lilla Edet													
Centralen 4		0		0		4 428			-10 000		-10 000	4 428	-10 961
Edet Stommen							-500		-1 600		-1 000	0	-1 500
Rörläggaren 9			156	-139									
Ljungbacken						1 000	-1 000	1 000	-1 000	1 000	-1 000	2 000	-2 000
Spånkajen												0	0
Lilla Edet 1:17 m.fl., Stendahls bil				-235		300	-300	300	-300	300	-300	600	-600
Nygård													
Ny tomt		-7				350						350	-85
Förtätning		0					-500		-1 000		-1 000	0	-1 802
Ospecificerat													
							-1 000		-1 000		-1 000	0	-2 000
Bostadsändamål			180				-500		-500		-500	0	-1 000
Verksamhetsmark							-500		-500		-500	0	-1 000
Summa	1 825	-3 889	2 702	-1 085	0	13 758	-7 900	24 500	-37 900	24 500	-37 300	60 309	-70 958

VA- och avfallsverksamheten

VA och avfall ingår som en del i sektor samhälls verksamhetsområde. Kommunens uppdrag är att producera och leverera dricksvatten och behandla avloppsvatten på ett miljörättigt sätt. Lilla Edets kommun ansvarar också för insamling av hushållsavfall. Verksamheten är avgiftsfinansierad.

VA-verksamheten

VA-verksamheten visar för året ett överskott 1 567 tkr jämfört med budget och fördelas enligt nedanstående verksamheter.

VA-verksamheten visar för året en negativ avvikelse gentemot budget på 603 tkr. Det är ett lägre resultat än den senaste prognosen som visade på ett resultat på samma nivå som budget, det vill säga ett plusresultat på 2 170 tkr. Den enskilt största förklaringsfaktorn är att VA-taxan har höjts, men även underhållsreparationer inom avlopp och vattenproduktion.

I och med att VA-verksamheten gör ett överskott 1 567 tkr kan man återställa det historiska underskottet från 2018 på 1 358 tkr.

Avvikelser, VA-verksamheten

Belopp i tkr	Avvikelse
Intäkter VA-verksamhet	38 637
Vattenproduktion	-6 504
Rörrät	-12 110
Avloppsverksamhet	-12 069
Dagvatten	-1 979
VA-nyutveckling	-350
Kundtjänst	-3 432
Årets resultat	1 567

Resultaträkning (tkr)	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	37 916	35 470	33 266	29 368
Verksamhetens kostnader	-24 295	-22 702	-21 983	-20 194
Avskrivningar	-7 687	-7 209	-6 838	-6 397
Nedskrivningar	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-4 367	-4 389	-4 273	-4 135
Verksamhetens nettokostnad	1 567	1 170	172	-1 358

Balanserat resultat (tkr)	2021	2020	2019	2018
Ingående balans	-1 359	-5 060	-6 414	-5 055
Årets resultat VA-verksamheten	1 567	1 170	172	-1 358
Återställande av tidigare års underskott (skattefinansierat)		2 531	1 182	
Utgående balans	208	-1 359	-5 060	-6 414

Avfallsverksamheten

Avfallsverksamheten visar för året ett överskott på 1 439 tkr.

Variansen inom de enskilda verksamheterna är stor, vilket framgår i tabellen till höger.

Avfallsverksamheten visar för året ett positivt resultat gentemot budget på 1 439 tkr.

Höjning av taxorna har gjort att intäkterna har blivit något högre än förväntat samt att köpta tjänster har blivit lägre än vad som var budgeterat.

Avfallsverksamhetens resultat för året innebär att det egna kapitalet ökar med 1 439 tkr.

Det gör att avfallsverksamheten vid utgången av 2021 har ett överskott i det egna kapitalet på 1 954 tkr.

Avvikelser, avfallsverksamheten

Belopp i tkr	Avvikelse
Omhändertagande	14 132
Slam, enskilda avlopp	-274
Insamling	-6 817
ÅVC	-4 231
Kundtjänst	-1 371
Årets resultat	1 439

Nedanstående tabell visar en resultaträkning för perioden 2018–2021.

Resultaträkning (tkr)	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	17 955	15 716	14 537	12 842
Återföring eget kapital, driftprojekt				
Återföring eget kapital, extra personal ÅVC				
Verksamhetens kostnader	-16 423	-15 019	-14 472	-12 738
Avskrivningar	-77	-16	-5	-5
Nedskrivningar		0	0	0
Finansiella kostnader	-16	-8	0	-19
Verksamhetens nettokostnad	1 439	673	60	80

Nedanstående tabell visar utvecklingen av det egna kapitalet för avfallsverksamheten för åren 2018–2021

Balanserat resultat (tkr)	2021	2020	2019	2018
Ingående balans	515	-158	-218	6
Återföring balanserat resultat, driftprojekt				
Återföring eget kapital, extra personal ÅVC				-304
Årets resultat avfallsverksamheten	1 439	673	60	80
Utgående balans	1 954	515	-158	-218

Nämndredovisning

Socialnämnden

1. Uppföljning av sammanvägd kvalitet i nämndens grunduppdrag

En kritisk kvalitetsfaktor är av särskild betydelse för verksamhetens kvalitet och service. Den kritiska kvalitetsfaktorn utgår från verksamhetens grundläggande uppdrag. Kvalitetsfaktorerna är indelade i fyra perspektiv; målgrupps-, verksamhets-, medarbetar- och ekonomiperspektiv. De kritiska kvalitetsfaktorerna definieras av respektive verksamhet och följs upp genom

kvalitetsindikatorer. En indikator är ett mätvärde som visar om verksamheten är på rätt väg eller inte. Nedan följer en sammanfattande bedömning av kvaliteten i respektive perspektiv, bedömningen är gjord utifrån utfall av kvalitetsindikatorer inom respektive verksamhet.

Förklaring av färgskala på bedömd målpuppfyllnad:

Underkänd

Kvalitet och/eller målpuppfyllelse ligger på en underkänd nivå utifrån krav och/eller mål.

Varning

Kvalitet och/eller målpuppfyllelse – minskar men är på en godkänd nivå – ökar men uppnår inte riktigt godkänd nivå.

Godkänd

Kvalitet och/eller målpuppfyllelse ligger på en godkänd nivå utifrån krav och/eller mål.

Målgruppsperspektivet	Verksamhetsperspektivet
<p>Kunskapsbaserat Insatser ska baseras på bästa tillgängliga kunskap och bygga på både vetenskap och beprövad erfarenhet.</p> <p>Säkert Vården och omsorgen ska vara säker och skador ska förebyggas.</p> <p>Rättssäkert</p> <p>Individanpassat Insatser ska ges med respekt för individens behov, förväntningar och integritet och individen ska ges möjlighet att vara delaktig.</p> <p>Tillgängligt Det ska vara lätt att ta kontakt med socialtjänsten och ingen ska behöva vänta oskälig tid på insatser.</p>	<p>Tydlig samverkan internt och externt.</p>
Medarbetarperspektivet	Ekonomiperspektivet
<p>God arbetsmiljö. Tjänster tillsatta med medarbetare med rätt utbildning och erfarenhet. Låg personalomsättning. Minskad sjukfrånvaro.</p>	<p>Kostnadseffektivt. Tillgängliga resurser ska användas på bästa sätt för att nå uppsatta mål.</p>

1.1 Målgruppsperspektivet

Kvalitet och effektivitet utifrån målgruppernas perspektiv (de vi är till för).

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning	Kritiska kvalitetsindikatorer
Kunskapsbaserat	Insatser ska baseras på bästa tillgängliga kunskap och bygga på både vetenskap och beprövad erfarenhet.	
Säkert	Den vård som ges ska vara trygg och säker.	Vårdskador.
Rättssäkerhet	Handläggningen sker enligt de lagar och föreskrifter som finns.	Dombeslut. Internkontroll. Uppdaterat KLS.
Individanpassat	Insatser ska ges med respekt för individens behov, förväntningar och integritet och individen ska ges möjlighet att vara delaktig.	Nöjdhetsenkät. SIP. Systematisk uppföljning av effekter av insatser och åtgärder.
Tillgängligt	Det ska vara lätt att ta kontakt med socialtjänsten och ingen ska behöva vänta oskälig tid på insatser.	

Sammanfattande bedömning av perspektivet som helhet för nämnden

Analys

Insatser som ges baseras på bästa tillgängliga kunskap och bygger på både vetenskap och beprövad erfarenhet.

För att personerna som har våra insatser ska känna sig trygga och säkra fortsätter arbetet med att minska avvikelser, Lex Sarah och Lex Maria. Enhetscheferna följer tillsammans med SAS och MAS kontinuerligt upp avvikelser och vidtar åtgärder för att förebygga att fel görs. Dock har inte uppföljningarna i tillräckligt stor utsträckning kunnat fokusera på analys av vilka åtgärder som krävs för att förhindra att liknande händelser inträffar igen. I stället har fokus behövt läggas på kompetenshöjning av själva avvikelshantering, utredningar och avvikelssystemet.

De medborgare som kommer i kontakt med socialtjänsten ska behandlas likvärdigt och rättssäkert. Av de avslagsbeslut som överklagats under året har förvaltningsrätten lämnat ett åter för ny handläggning (ekonomiskt bistånd) samt avslagit ett ärende om återkrav. Ett av dessa har ändrats av Kammarrätten efter överklagande, det andra har ännu inte avgjorts i Kammarrätten. Individ och familjeomsorgen har på grund av fler utredningar gällande barn och unga och högre sjukfrånvaro under året inte i samtliga fall uppfyllt lagstiftningens rätts säkerhetskrav att utredningar gällande barn och unga ska slutföras inom fyra månader och inte heller att alla förhandsbedömningar ska slutföras inom 14 dagar.

Arbetet med att revidera alla rutiner i kvalitetsledningssystemet är inte färdigt, men har kommit en bra bit på väg.

För att arbeta ytterligare med delaktighet och individanpassning behöver det utvecklas fler forum och metoder för att öka denna känsla. De personer som kan påtala och kommunicera verbalt är i dag delaktiga i hur insatserna ska utformas utifrån att den enskilde är delaktig i genomförandeplanen. Men för de personer som har kognitiva svårigheter och ett annat sätt att kommunicera behöver medarbetare kompetenshöjning för att arbeta med exempelvis kommunikationshjälpmedel för att dessa personer ska kunna uttrycka sin vilja och känna sig delaktiga. Det har under året, på grund av Coronapandemin, inte varit möjligt att genomföra vissa forum som i vanliga fall finns för att skapa delaktighet, till exempel ”husmöten”.

Brukarenkäter, mätning av nöjdhet, har använts inom flera av Individ och familjeomsorgens enheter. Syftet är att göra mer av det som ger och upplevs ge positiv effekt för klienter, verksamhet och ekonomi och mindre eller inget av det som inte ger påvisbar effekt. Tyvärr har svarsfrekvensen än så länge varit mycket låg varför inga slutsatser av dessa kunnat dras. Verksamheterna ser över alternativa sätt att fråga för att få fler att svara.

Slutsatser

Arbetet med att utveckla uppföljningarna runt avvikelser har tagit betydligt längre tid än planerat. Detta måste intensifieras 2022.

Området runt individanpassning kräver både tid och struktur för att man ska kunna samtala kontinuerligt med alla enskilda så att de upplever sig delaktiga och får sina insatser utförda på det sättet de har behov av.

Alternativa sätt att fråga för att få fler att svara på vad de tycker om våra insatser behövs.

Under året har arbetsbelastningen varit en bidragande orsak till att utredningar och förhandsbedömningar gällande barn inte alltid slutförts inom föreskriven tid. Fler utredningar har också inletts under året än föregående år. Det är en stor utmaning att kunna hantera den varierande arbetsmängd som förekommer inom flera av Individ- och familjeomsorgens verksamheter så att resurserna även räcker till vid kortare och längre arbetstoppar och att samtidigt hålla budget.

1.2 Verksamhetsperspektivet

Samverkan, kvalitet och effektivitet i verksamheten och processerna.

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning	Kritiska kvalitetsindikatorer
Tydlig samverkan internt och externt	Alltid samarbeta med berörda professioner utifrån den enskildes behov och önskemål.	Andel samverkansrutiner som finns enligt öppna jämförelser.

Sammanfattande bedömning av perspektivet som helhet för nämnden

Analys

Resultatet från öppna jämförelser visar på att det saknas flera samordningsrutiner både internt och externt. Samordning sker i det dagliga arbetet men behöver formaliseras och implementeras i verksamheterna. Verksamhetsutvecklare inom Vård och omsorg/Funktionsstöd och en enhetschef inom Individ- och familjeomsorgen har under året tagit fram en tydlig intern samverkansrutin.

Samverkan kring barn och unga sker bland annat i ungdomsgruppen och yngregruppen som båda har en styrgrupp och en arbetsgrupp samt även i den familjecentralsliknande verksamheten.

Samverkan med vården sker inom ramen för flera överenskommelser mellan Västra Götalandsregionen och Västra Götalands kommuner genom Västkom och följs upp på våra lokala närsjukvårdsmöten. Ett problem är dock att BUP och öppnenpsykiatriin sällan deltar på närsjukvårdsmöten.

Slutsatser

Samverkan tar tid och behöver formaliseras och struktureras så att det finns uppbyggda samverkanskanaler och tydliggörs vilka ansvarsgränser som finns. Det krävs att vi tillsammans med berörda samarbetspartners skriver ner på vilket sätt vi ska samverka och vem som är ansvarig för vad. Detta leder till kvalitetssäkring och minskar risken att individer inte får rätt stöd. Resultaten i en systematisk uppföljning används för verksamhetsutveckling.

Det finns inget tillförlitligt sätt att mäta antal SIP (samordnad individuell plan) på. En utbildning hölls under våren för all personal inom IFO där även skolan och vården var inbjudna. Trots detta är det fortfarande svårt att få till bra, ändamålsenliga SIP:ar med externa verksamheter. Exempel på problem är att kallade personer inte kommit, att klienten inte godkänt att kalla till SIP eller att de medarbetare som kommer till SIP-mötet inte har befogenheter att fatta beslut och göra en bra planering för klienten. Problemet har tagits upp och diskuterats på närsjukvårdsmöte. En lösning på problemet skulle kunna vara att alla parter får tillgång till och använder SAMSA som är ett system vården använder.

1.3 Medarbetarperspektivet

Arbetsmiljö och kompetens, kvalitet och effektivitet med avseende på kompetens, medarbetarskap, ledarskap och arbetsmiljö.

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning	Kritiska kvalitetsindikatorer
God arbetsmiljö	Öppet klimat, vilja att samarbeta och ställa upp för varandra.	Antal medarbetare som trivs. (Arbetsmiljöenkäten) Avvikelser-tillbud/ arbetsskador.
Tjänster är tillsatta med medarbetare med rätt utbildning och erfarenhet	Uppföljning och analys varje år utifrån vilka behov som de klienter vi har efterfrågar.	Utbildningar och erfarenhet vår personal har.
Låg personalomsättning	Lägre eller samma som året innan.	Lägre eller samma som året innan.
Sjukfrånvaro	Lägre sjukfrånvaro är året innan.	Lägre sjukfrånvaro är året innan.

Sammanfattande bedömning av perspektivet som helhet för nämnden

Analys

Kontinuerligt arbetsmiljöarbete och medarbetarinflytande sker utifrån den struktur som finns på APT, genom policy och rutiner samt att risk- och konsekvensanalyser görs vid behov. Det finns ett bra samarbete mellan fackförbunden och arbetsgivaren både på enhetsnivå och sektorsnivå. Inom funktionsstöd har ett arbetssätt tagits fram där enhetscheferna kontinuerligt ställer frågan till medarbetarna om hur de upplever arbetsmiljön och inflytandet. Det har dock pågått för kort tid för att dra några slutsatser av detta ännu och pandemin har hindrat från att ha möten som vanligt, vilket inneburit en utmaning.

På Individ- och familjeomsorgens enheter görs arbetstygdsräkningar för att följa upp hur arbetssituationen upplevs av medarbetarna. På flertalet grupper visar arbetstygdsräkningarna under året att arbetsbelastningen varit för hög. Hemarbete med anledning av Corona tros ha påverkat till viss del.

Sjukfrånvaron har varit högre 2021 jämfört med 2020 inom Funktionsstöd och Individ- och familjeomsorgen, men lägre inom äldreomsorgen. Coronapandemin pågick hela 2021 men inte riktigt hela 2020. För alla tre verksamheterna har personalomsättningen varit högre 2021 än 2020. Någon enskild orsak till detta har inte hittats.

Slutsatser

Det finns utmaningar i att skapa en god arbetsmiljö inom Vård och omsorg och Funktionsstöd. I många fall arbetar man i individers hem och ska ta hänsyn till den enskildes behov och önskemål och detta kan ibland gå emot vad som är god arbetsmiljö för medarbetarna. Det är också en utmaning att få till schemaläggning och bemanning så att det är hållbart för medarbetarna och samtidigt svarar upp mot de behov brukarna har under hela dygnet.

Verksamheten ska erbjuda en rimlig arbetsbelastning, ett tillåtande socialt klimat, kompetens-utveckling vid behov, handledning och metodstöd. Inom IFO fortsätter arbetsmiljöavstämningar kontinuerligt mellan medarbetare och närmsta chef.

Covid-19 pandemin har påverkat arbetsmiljön på IFO genom att många arbetat på distans och att sjukfrånvaron och vård av barn har ökat. Detta samtidigt som det varit ett stort inflöde av ärenden, främst för barn och familj och familjepedagoger. Det gör att läget på IFO varit ansträngt stor del av året. Rekryteringar av vikarier har gjorts och personal har även flyttats mellan enheter för att stärka upp där behovet är som störst.

1.4 Ekonomiperspektivet

Kvalitet och effektivitet utifrån god ekonomisk hushållning.

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning	Kritiska kvalitetsindikatorer
Kostnadseffektivt. Tillgängliga resurser ska användas på bästa sätt för att nå uppsatta mål.	God ekonomisk hushållning. Standardkostnadsavvikelsen ska minska jämfört med föregående år.	Standardkostnadsavvikelsen.

Sammanfattande bedömning av perspektivet som helhet för nämnden

Analys

Lilla Edets kommun har en stor nettokostnadsavvikelse för äldreomsorg. Nettokostnadsavvikelsen har dock minskat jämfört med tidigare år från 15,4 procent 2017, 23,3 procent 2018, 17,8 procent 2019 till 12,8 procent 2020, vilket indikerar att vi är på rätt väg. Resultatet för 2021 kommer först under senare del av våren 2022. Tidigare genomlysningar har förklarat den stora nettokostnadsavvikelsen med att Lilla Edet har relativt många platser inom särskilt boende och relativt lite hemtjänst jämfört med andra kommuner då särskilda boendeplatser är en dyrare insats än hemtjänst. En minskning av antalet platser har dock inte varit möjlig 2021. Under 2021 har behovet av hemtjänst ändå ökat betydligt och är den del av vård och omsorg som har den kraftigaste budgetavvikelsen. En djupare analys av detta startar i början av 2022.

Inom Funktionsstöd har behovet av bostad med särskild service (gruppboendestöd) ökat mer än vad som har funnit möjlighet att utöka i egen regi, vilket inneburit externa och mer kostsamma platser. Utifrån prognosen som gjorts är det planerat för en ny gruppboendestöd i egen regi, men den kan stå klar tidigast i slutet av 2023.

Individ- och familjeomsorgen visar en positiv budgetavvikelse för året. Omställningsarbetet för att Individ- och familjeomsorgen ska komma ner betydligt i kostnad på fem års sikt har nu pågått två år. En tydlig indikator på att verksamheten är på rätt väg är att den stora nettokostnadsavvikelsen jämfört med andra kommuner minskat från 19,7 procent 2017, 38,1 procent

2018, 24,3 procent 2019 till 13,5 procent 2020. Resultatet för 2021 kommer först under senare del av våren 2022. Individ och familjeomsorgens budget sänktes 2021 jämfört med föregående år. För att lyckas behålla kvalitén har det krävts en ständig analys av rådande behov och resurser och var de resurserna gör mest nytta just nu. För att minska kostnaderna är fortsatt fokus på att rekrytera och behålla arvoderade familjehem till de barn som av olika anledningar måste placeras utanför hemmet. Den grupp som fortfarande är svår att klara är ungdomar med ett avancerat missbruk. Under 2021 har flera barn från flera familjer med omfattande problematik behövt placeras, vilket snabbt ökat kostnaderna.

Slutsatser

För att minska kostnader för Vård och omsorg och Funktionsstöd behövs ett förändrat arbetssätt och att omställningen går snabbt för att bland annat kunna möta ökningen av beslut enligt LSS. Insatser behöver finnas som möjliggör för äldre att bo kvar i ordinärt boende och parallellt med det arbetet möjliggöra bostäder som är mer anpassade för att kunna bo självständigt. Ett förebyggande arbete har påbörjats vilket under en period kan innebära högre (dubbla) kostnader innan det fått effekt. Utbildning i rehabiliterande förhållningssätt var planerat till 2021 men fick på grund av pandemin skjutas upp till våren 2022.

Individ- och familjeomsorgens omställningsarbete har gett önskad effekt och bör fortsätta enligt den strategi som utformats. Utifrån nuvarande förutsättningar med engagerad och kompetent personal ser det hoppfullt ut.

2. Uppföljning av nämndens prioriterade mål

Nämnden har tre prioriterade mål:

- Kompetensförsörjning äldreomsorg
- Förebyggande arbete barn och unga
- Förebyggande arbete äldre

Prioriterat mål nr 1	Kompetensförsörjning
Varför är detta mål prioriterat?	Vi behöver rätt och kompetent personal för att bedriva en effektiv äldreomsorg med god kvalitet inom given ram.
Vad är problemet/ utmaningen idag?	Det är konkurrens om medarbetare till äldreomsorgen och det har varit svårt att rekrytera och behålla rätt medarbetare.
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	Attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera och behålla rätt medarbetare. Låg personalomsättning. Låg sjukfrånvaro.
Valda strategier för måluppfyllelse	Fortsatt arbete med heltidsresan, bemanning och schemaplanering. Kompetensutveckling. Arbetsmiljöförbättrande åtgärder för personalen som arbetar inom äldreomsorgen.
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	Genomföra kompetensutveckling enligt plan. Arbetsmiljöarbete enligt årshjul. Samplanering inom funktionshinderverksamheten. Arbete med planerad frånvaro och resurspass för att möjliggöra högre sysselsättningsgrad och minska behovet av timanställda. Delta i GR:s branschråd.

Grad av måluppfyllelse

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Kompetensutveckling genomförs enligt plan och arbetsmiljöarbetet sker enligt årshjul.

Det finns en stor utmaning i Lilla Edets kommun att få och behålla kompetent personal inom Vård och omsorg och Funktionsstöd. Arbetet med att bygga upp en bemanningsenhet är klart och alla timanställda finns nu samlade under enhetschefen för bemanningen. Detta är ett led i att få en tydlig väg in och kvalitetssäkra hela rekryteringen och introduktionen. Alla semestervikarier rekryterades också av bemanningen.

Arbetet med bemanning och schemalaggningsplanering, planerad frånvaro och resurspass, fortsätter för att kunna använda tillsvidareanställd personal mer och minska antalet timanställda. Detta är också ett led i heltidsresan som är en avgörande faktor för att vara en attraktiv arbetsgivare och för att säkra personalförsörjningen i framtiden. En bemanningshandbok har färdigställts under året. Den har samverkats med Kommunal och ska nu beslutas.

Alla inom äldreomsorgen skulle enligt det mål som satts upp ha erbjudits heltid under 2021 medan erbjudande om heltid till

alla inom funktionsstöd beräknades till 2022. Detta mål har inte uppfyllts, då dialogerna med facken runt processer och arbets sätt tagit mycket längre tid än planerat. Planeringen är nu att personal inom äldreomsorgen ska erbjudas heltid 2022 och inom funktionsstöd året efter.

Verksamheten har under året deltagit i GR:s (Göteborgsregionens kommunalförbunds) branschråd för att se över behov av kompetens och vilka kompetenskrav som kan ställas. Kan man tänka annorlunda runt organiseringen av arbetet så att till exempel hemtjänst har några medarbetare som enbart utför serviceinsatser och som då inte behöver hälso- och sjukvårdskunskap? Digitala lösningar som utvecklas kommer också att vara en del i kompetensförsörjningen.

Det har under året varit svårt att rekrytera och behålla sjuksköterskor. Någon gemensam orsak till detta har inte kunnat hittas. En översyn av arbetsuppgifter för att dela upp dem har genomförts och på några tjänster finns anställda undersköterskor som kan avlasta. Det finns även planering för handledning av sjuksköterskor.

Det har under året även varit svårt att rekrytera personliga assistenter.

Prioriterat mål nr 2	Förebyggande arbete barn och unga
Varför är detta mål prioriterat?	Förebyggande tidiga insatser till föräldrar och barn kan innebära att personer söker hjälp innan problemen blir allt för stora eller till och med förhindra att problem uppstår.
Vad är problemet/ utmaningen idag?	Allt för många barn upplever våld i hemmet.
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	Att barn inte utsätts för eller bevittnar våld. Fler barn ska slippa placeras utanför föräldrahemmet.
Valda strategier för måluppfyllelse	Samverkan med andra aktörer som kommer i kontakt med barn och ungdomar för att nå ut brett. Samverkanspartner är tex ungdomsmottagning, skola, primärvård, och BVC. Fokus ligger under året inom områdena våldsprevention samt att stärka psykiska hälsan hos våra barn och ungdomar.
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	Tidiga hembesök till föräldrar med nyfödda barn samt då barnet är 8 månader. Föräldrautbildning ABC. Föräldracafé. Lokal handlingsplan psykisk hälsa. Utbildning i "Första hjälpen till psykisk hälsa". Utveckla hemsida för att ha fler "kanaler" att nå ut till ungdomar samt att ungdomar kan nå oss.

Grad av måluppfyllelse

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Öppenvården har fortsatt utvecklas inklusive det förebyggande arbetet med tidiga hembesök till föräldrar med nyfödda barn samt då barnet är 8 månader, föräldrautbildningen ABC, Föräldracafé och arbete enligt lokal handlingsplan psykisk hälsa.

Prioriterat är att analysera och omvärldsbevaka för att få fram en hållbar öppenvård som kan möta de behov som finns inom flera områden så som barn och familj, vuxna med missbruk och eller psykisk ohälsa. Aktivitetscentrum, i nära samarbete med arbetsmarknadsenheten, ska kunna vara en del i arbetslinjen för de som står långt från arbetsmarknaden.

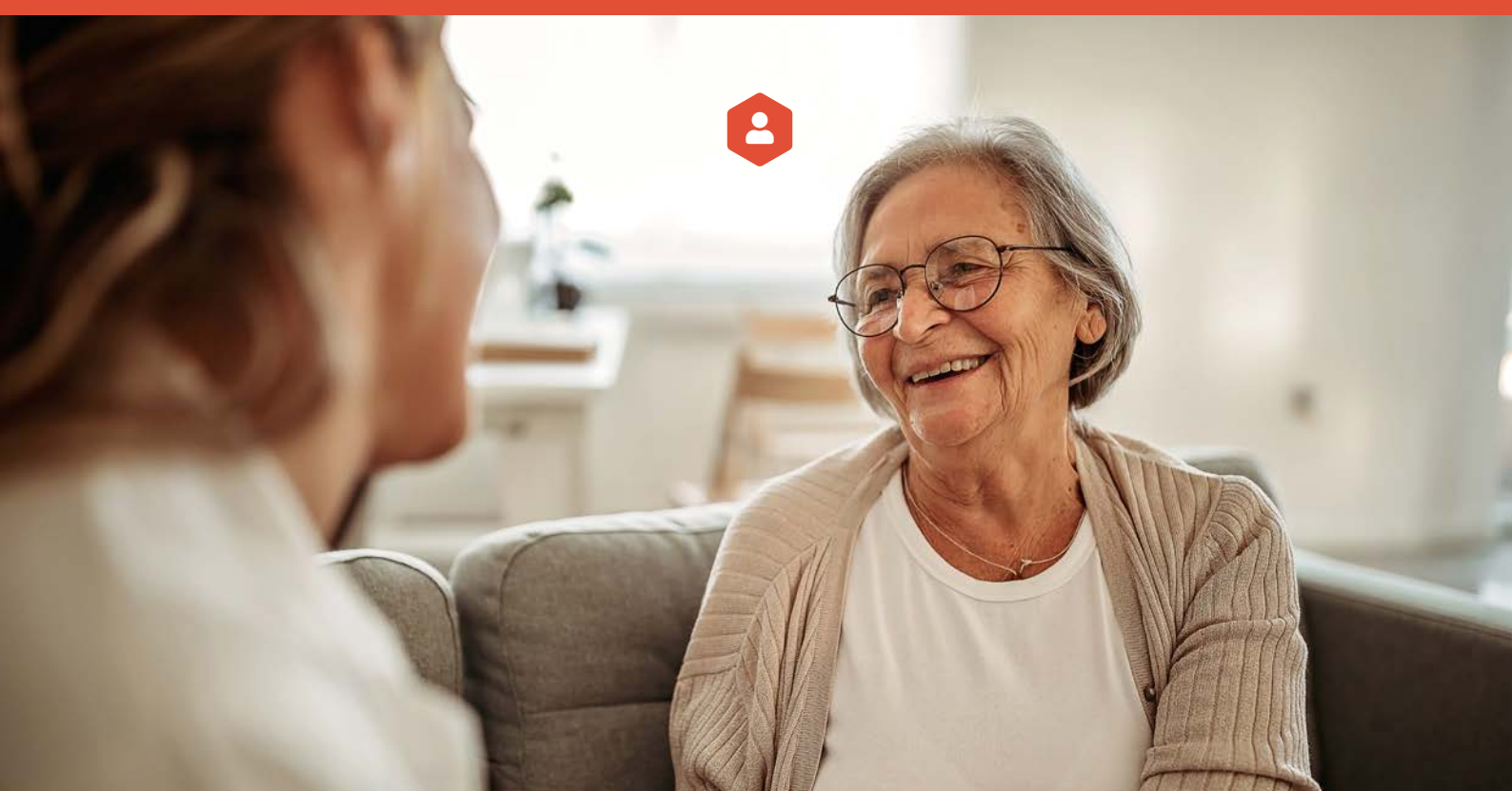
En förstudie gällande den så kallade Skottlandsmodellen genomfördes under våren och en projektgrupp började i slutet av året arbetet med planera för och implementera modellen i kommunen enligt kommunfullmäktiges uppdrag till socialnämnden 2022.

Arbetet med att utveckla hemsidan för att ha fler "kanaler" för att nå ungdomar har fått prioriteras bort under året, men ligger kvar till 2022.

Tre utbildare i "Första hjälpen psykisk hälsa" har utbildats under året och en treårsplan har tagits fram för utbildning av kommunens medarbetare och andra aktörer som till exempel föreningslivet.

Öppna förskolan har på grund av Coronapandemin varit stängd hela 2021. Viss verksamhet utomhus har bedrivits del av året. Öppna förskolan flyttade till nya lokaler i anslutning till kommunhuset i slutet av 2021 för att åter få en Familjecentral i kommunen. Invigningen fick dock skjutas upp till februari 2022 på grund av Coronapandemin.

Planering har under året gjorts tillsammans med Ale kommun och regionhälsan för att starta Mini Maria för ungdomar med missbruksproblem, planerad start första halvåret 2022.

Prioriterat mål nr 3	Förebyggande arbete äldre
Varför är detta mål prioriterat?	Personal och ekonomiska resurser kommer inte att räcka till i framtiden om inte arbetssätt förändras. Behovet av kostsamma insatser behöver förebyggas eller i alla fall skjutas upp. Äldre ska ges möjlighet att leva ett tryggt och självständigt liv och kunna bo kvar hemma.
Vad är problemet/utmaningen idag?	Socialstyrelsens Öppna jämförelser visar att många äldre i Lilla Edet upplever ensamhet. I jämförelse med liknande kommuner har framkommit att Lilla Edets kommun har fler antal platser på särskilt boende (SÄBO).
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	Äldre ska ges möjlighet att leva ett självständigt liv och kunna bo kvar hemma. Rätt insatser i rätt tid för rätt personer. Behov av kostsamma insatser ska skjutas upp.
Valda strategier för måluppfyllelse	Ta reda på vad äldre upplever som ensamhet och vad de behöver. Satsning på insatser i ordinärt boende.
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	Skapa fokusgrupp för att ta reda på vilka åtgärder som behövs för att förebygga ensamhet hos äldre. Utveckla träffpunktsverksamheten. Rehabilitering i ordinärt boende.

Grad av måluppfyllelse

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

En arbetsgrupp med tjänstemän, politiker och representanter från pensionärsorganisationer har under året arbetat med "Framtidens boende för äldre" för att ta reda på vad äldre önskar och behöver för att kunna bo kvar hemma, må bra och leva självständigt. Det arbetet och rapporten som arbetsgruppen lämnade är ett steg i utvecklingen av framtidens äldreomsorg.

Fokusgrupper har på grund av pandemin inte kunnat genomföras under året. Utvecklingen av träffpunktsverksamheterna och anhängigtödet är också en del i utvecklingen av framtidens äldreomsorg. Tyvärr har träffpunktsverksamheterna dock varit stängda stor del av 2021 på grund av Coronapandemin.

Utbildning i rehabiliterande förhållningssätt för alla medarbetare inom hemtjänst och rehab var planerad till 2021, men fick på grund av pandemin skjutas upp till våren 2022.

2.1 Uppföljning av uppdrag till nämnd och förvaltning

● Uppdraget är färdigställt. ● Uppdraget är delvis färdigställt. ● Uppdraget är inte färdigställt.

Kommunfullmäktige har för verksamhetsåret 2021 gett nämnden följande uppdrag:

Uppdrag	Status	Kommentar	Utfall
1. Inom tilldelad ram bedriva verksamhet enligt beslutade mål, strategier och verksamhetsplan för en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser.	Omställningsåtgärder fortgår	-1 377 tkr, vilket är knappt 0,5% av socialnämndens budget och ett bra resultat som tyder på god ekonomisk hushållning. Att bedömningen ändå är rätt beror på att nettokostnadsavvikelserna 2020 var relativt stora.	
2. Kommunen ska vara digitaliserad 2022 – Minst införa en ny e-tjänst under 2021.	Pågående	Både interna och externa e-tjänster har införts. Taligenkänning har använts, digitala enkäter, digital medicinsignering inkl. digital hantering av delegationer har införts, liksom nyckelfri hantering i hemtjänsten. Projekt med VR-glasögon på SÅBO.	
3. Förebyggande arbete med fokus på barn och unga samt deras föräldrar.	Pågående	Flertalet insatser, t.ex. ABC-utbildning, ungdomsgrupp, yngregrupp, hembesöksprogram, Musslan, familjecentralsliknande verksamhet, lokal handlingsplan psykisk hälsa. Planering för en modell likande Skottlandsmodellen samt planering för MiniMaria.	
4. Ett Lilla Edet fritt från våld.	Pågående	Se ovan, Fridsamgrupp, utbildning våld i nära relationer och satsning på utbildning psykisk hälsa.	
5. Planera för biståndsbedömt trygghetsboende	Klart	Ingick i uppdraget till arbetsgruppen för alternativa boenden för äldre. Arbetsgruppen gjorde bedömningen att boendeformen inte är lämpligt i Lilla Edet. Socialnämnden beslutade i november 2021 att lämna rapporten från arbetsgruppen "Framtidens boende för äldre" till kommunfullmäktige. Arbetsgruppen tillstyrkte i rapporten det särskilda ägardirektivet från KF till Edethus AB gällande att uppföra bostäder anpassade för trygghetsboende på Ängshöken 1 samt föreslog KF att utreda möjligheten för ett mer centralt beläget trygghetsboende som komplement till Ängshöken 1. Förslag även att en arbetsgrupp med politiker, tjänstepersoner och representanter för civilsamhället tillsätts vid varje ny mandatperiod som följer upp och vidare utreder frågan om boendebehov för äldre.	
6. Servicedeklarationer	Klart		
7. Heltidsresan intensifieras	Pågående	En bemanningshandbok har tagits fram av en arbetsgrupp med enhetschefer, medarbetare och fackliga representanter. Dialog har förts på samverkan med Kommunal och lokalt avtal håller på att tas fram. Förfrågan om heltid skulle gått ut till alla medarbetare inom äldreomsorgen (hemtjänst och SÅBO) under 2021 och inom funktionsstöd 2022. Detta har dock förskjutits ett år trots att arbetet intensifierats så samverkan och dialog tagit och måste få ta tid. Det gäller även arbetet med schemaplanering och bemanning för att få heltidsresan att gå ihop trots att inga extra resurser tillförts.	
8. Höja kompetensen inom äldreomsorgen	Pågående	Utbildningsinsatser pågår både på chefs- och medarbetarnivå. 15 medarbetare har börjat valideringsutbildning till undersköterskor och en undersköterska har startat specialistutbildning. Två enhetschefer och en verksamhetsutvecklare har gått en utbildning "Att leda digital transformation inom vård och omsorg". En enhetschef går en utbildning i att leda inom äldreomsorgen.	

● Uppdraget är färdigställt.

● Uppdraget är delvis färdigställt.

● Uppdraget är inte färdigställt.

Socialnämnden har för verksamhetsåret 2021 gett förvaltningen följande uppdrag:

Uppdrag	Status	Kommentar	Utfall
1. Fokus på fullmäktiges prioriterade områden: - våld i nära relationer	Pågående	Utbildning av personal i Våld i nära relation till hösten. Se även punkt 3 och 4 ovan "Ett Lilla Edet fritt från våld" och "Förebyggande arbete med fokus på barn och unga samt deras föräldrar".	
- äldreomsorgslyftet	Pågående	Se punkt 8 ovan "Höja kompetensen inom äldreomsorgen".	
- heltidsresan	Pågående	Även uppdrag från KF – se ovan punkt 7 "Heltidsresan intensifieras".	
2. Anordna feriejobb 2021 för ungdomar födda 2003 och 2004.	Klart	105 ungdomar erbjöds feriejobb, målet var 80. 77 ungdomar, 53 flickor och 24 pojkar tackade ja.	
3. Följa upp och redovisa kvalitet inom socialnämndens verksamhetsområde i samband med varje tertialredovisning. Fokus bör vara på upplevd nöjdhet hos brukare och hur avslag på sökta stödinsatser motiveras.	Pågående	Kvalité har redovisats två gånger under året. Brukarenkäter har använts inom flera av IFO:s verksamheter, men svarsfrekvensen har än så länge tyvärr varit mycket låg. Alternativa sätt att följa upp nöjdhet behöver tas fram.	

Samhällsnämnden

Samhällsnämnden har för år 2021 identifierat fyra prioriterade målområden att arbeta vidare med utifrån kommunens nuläge och förutsättningar.

- **Målområde 1:** VA-försörjning och avfallstjänster ska vara robusta och bidra till hållbar utveckling.
- **Målområde 2:** Offentlig miljö, anläggningar och lokaler ska vara trevliga och trygga samt säkra och funktionsdugliga.

- **Målområde 3:** Myndighetstjänsterna ska bidra till att säkerställa en god och långsiktigt hållbar livsmiljö och kännetecknas av en god service och tillgänglighet för invånare och företag.
- **Målområde 4:** Måltider som serveras ska vara säkra och av god kvalitet, ge variation och anpassas till målgruppens behov, bidra till en god hälsa och serveras i en trygg och trivsamt miljö.

Prioriterat mål nr 1	VA-försörjning och avfallstjänster ska vara robusta och bidra till hållbar utveckling
Varför är detta mål prioriterat?	<ul style="list-style-type: none"> • Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel och måste kunna levereras säkert över tid. • Avloppsvatten ska inte förorena naturen eller osäkra andra människors hälsa eller tillgång till rent vatten nu och i framtiden. • Avfallshanteringstjänster ska utföras kostnadseffektivt och möta kundernas behov av service.
Vad är problemet/utmaningen idag?	<ul style="list-style-type: none"> • Det finns ett stort behov av förnyelse och utbyggnad av VA-infrastruktur samtidigt som ett åldrat system ger oplanerade störningar som sätter verksamheten på prov. • Klimatförändringar med ökad nederbörd och ökade flöden kommer på sikt att kräva stora åtgärder för att säkra VA-systemets funktion. • Ökade krav ställs också på verksamheten inom olika områden (miljö, arbetsmiljö, IT m.m.). • Avfallsverksamheten har i flera avseenden föråldrade system och arbetsmetoder. Lokalerna är inte ändamålsenliga för en modern återvinningscentral.
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	<ul style="list-style-type: none"> • God lagefterlevnad och kostnadseffektivitet i verksamheten (ex. energi, kemikalier, slamhantering, övertid). Rätt prioritering av åtgärder för att uppnå mål.
Valda strategier för måluppfyllelse	<ul style="list-style-type: none"> • Framtagning av strategiska planer, underhållsplaner och utveckling av verksamhetsstyrning.
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	<ul style="list-style-type: none"> • Processkartläggning. • Framtagning av ansvarsbeskrivningar för samtlig personal. • Utbildning av personal. • Utveckla användning av IT. • Kvalitetssäkra projektprocessen. • Genomföra rätt åtgärder för att minska tillskottsvatten. • Utveckla system för uppföljning. • Genomföra energikartläggning. • Framtagning av system för lagefterlevnad.

Grad av måluppfyllelse (nuläge) för VA-verksamheten	1 2 3 4 5 6
Grad av måluppfyllelse (nuläge) för avfallsverksamheten	1 2 3 4 5 6

Sammanfattande analys och slutsats som motiverar ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Alla vattenverken har stort behov av ombyggnad/nyanläggning för att klara framtida utbyggnadsplaner och upprätthålla en säker och trygg produktion av dricksvatten. I Lilla Edet produceras dricksvatten främst med Göta älv som enda råvattentäkt, vilket är sårbart för leveranssäkerheten av dricksvatten. Grundvattentäkterna i Hjärtum och Utby har periodvis problem med vattenkvaliteten.

Avloppsverken i kommunen lever inte upp till krav och är placerad på skredkänslig mark eller inom översvänningsområde. Avloppsverket i Lödöse har inte tillstånd eller kapacitet att ansluta alla planerade områden, vilket påverkar bebyggelseutvecklingen i tätorten.

En annan stor utmaning inom avloppsverksamheten är mängden tillskottsvatten i spillvattenförande ledningar som medför brädning med utsläpp av orenat avloppsvatten till recipient. Mängden tillskottsvatten påverkar även reningsresultaten i reningsverken negativt. För att komma tillrätta med dessa driftproblem krävs stora investeringar i förnyelse av spillvattensystemet och nyanläggning av dagvattenledningar under lång tid.

Samtliga prioriterade åtgärder för måluppfyllnad har påbörjats men kommer att kräva mycket tid och resurser att slutföra.

För avfallsverksamheten är den i särklass största bristen och hotet för verksamheten avsaknad av personal. Detta påverkar verksamheten mycket negativt och kvaliteten i grunduppdraget brister. Verksamheten har under dessa förutsättningar heller inte möjlighet att utveckla verksamheten till godtagbar standard.

Strategier och åtgärder för att förbättra (eller bibehålla) nuvarande måluppfyllelse

Under året har verksamheten arbetat vidare med framtida vatten- & avloppsförsörjning med en ny inriktning efter beslutet om att avbryta samverkan med Trollhättan. Flera utredningar och förstudier har påbörjats under året.

Verksamheten har även påbörjat arbetet att ta fram en långsiktig förnyelseplan för ledningssystemet genom att dokumentera brister i nuvarande system. Därefter kommer prioriteringsnycklar tas fram för urval av framtida förnyelseprojekt som ger mest effekt. Fokus i förnyelsearbete är att minska utläckage av dricksvatten och minska tillskottsvatten i spillvattenledningssystemet. Arbetet ska leda till att åtgärderna på ledningsnätet blir mer proaktivt och att de akuta åtgärderna minskar.

Ett arbete pågår med att utveckla verksamhetsstyrning, vilket innefattar att åtgärda brister i arbetssätt, ta fram rutiner, fastställa ansvarsroller och internkontroll. Under perioden har verksamheten förstärkt organisationen genom rekrytering av projektledare. Pågående arbete med att skapa en gemensam beredskap för dricksvatten och avlopp samt mer fokus på förebyggande underhåll väntas också ytterligare stärka verksamheten.

Sektorns bedömning är att dessa åtgärder på sikt kommer stärka VA-huvudmannens verksamhet och bidra till målet om en robust och hållbar VA-försörjning. Tillgång till arbetstid och en rätt mängd resurser är dock en förutsättning för att lyckas med detta. Förvaltningen gör bedömningen att detta mål går från betyg 2 till 3 under 2021, men att det inte fullt ut kommer att uppnås (när betyg 5 eller 6).

Avfallsverksamheten behöver snarast möjligt rekrytera ytterligare resurser till verksamheten, stabilisera chefskapet så att det blir långsiktigt hållbart samt därefter påbörja det nödvändiga utvecklingsarbetet. Verksamheten behöver bland annat arbeta med attityder och förhållningssätt inom arbetsgruppen, den fysiska och psykiska arbetsmiljön, leveranssäkerhet av grunduppdraget, uppföljning av avtal och tjänster samt planering och genomförande av ny återvinningscentral.

Avfallsverksamheten kommer under 2022 ta hjälp av externa resurser för att analysera dagens verksamhet.

Prioriterat mål nr 2		Offentlig miljö, anläggningar och lokaler ska vara trevliga och trygga samt säkra och funktionsdugliga
Varför är detta mål prioriterat?	<ul style="list-style-type: none"> • En positiv upplevelse av offentliga platser och byggnader bidrar till ett attraktivt samhälle där människor mår bra och vill leva, verka och vistas. 	
Vad är problemet/utmaningen idag?	<ul style="list-style-type: none"> • Det saknas en långsiktig underhållsplan för flera av kommunens anläggningar och lokaler och det finns en stor underhållsskuld. • Det finns kompetensluckor inom verksamheten och personal saknar relevant utbildning för uppgiften. 	
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	<ul style="list-style-type: none"> • God lagefterlevnad och kostnadseffektivitet i verksamheten. 	
Valda strategier för måluppfyllelse	<ul style="list-style-type: none"> • Framtagning av: • strategiska planer, arbetsrutiner etc. • underhållsplaner för ett långsiktigt och strukturerat underhåll av anläggningar och lokaler. • Tillse att verksamheterna har hög kvalitet på utförda tjänster. • Kompetensutveckla personal. 	
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram långsiktiga underhållsplaner för kommunens anläggningar och lokaler. • Följ upp/kontrollera upphandlade tjänster. • Utbildningsplan och succesivt genomföra utbildningar inom lokalvård. 	

Grad av måluppfyllelse (nuläge) Stadsmiljö	1 2 3 4 5 6
Grad av måluppfyllelse (nuläge) Lokaler	1 2 3 4 5 6
Grad av måluppfyllelse (nuläge) Lokalvård	1 2 3 4 5 6

Sammanfattande analys och slutsats som motiverar ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

De berörda verksamheterna har under året i hög grad påverkats av omorganisationen. Verksamheterna har, utifrån sina respektive förutsättningar, kontinuerligt arbetat för att säkra anläggningar och skapa trygga och trivsamma miljöer. Verksamheterna strävar hela tiden efter att ta fram långsiktigt hållbara planer för hur verksamheten ska bedrivas, kompletterat med handlingsplaner och rutiner, för att nå hög kostnadseffektivitet. Genom att höja blicken och arbeta mer långsiktigt kan verksamheterna planeras klokt och på sikt nås de högre målsättningarna samtidigt som resurskrävande "akutfrågor" minimeras.

På **stadsmiljösidan** har en markant utveckling skett även om det är långt kvar innan stadsmiljön kan betraktas som trevlig och trygg samt säker och funktionsduglig. Skötselplaner har tagits fram och uppföljning av upphandlade tjänster pågår kontinuerligt, men det finns fortsatt utrymme för förbättring och utveckling.

Underhållsplaner saknas för **kommunens byggnader och lokaler**. Flera av byggnaderna och lokalerna lider av stora underhållsskulder som bedöms uppgå till miljonbelopp. I vissa avseenden uppfylls inte lagkrav.

Inom **lokalvårds- och vaktmästeriverksamheten** flyter arbetet relativt ostört även om Corona påverkat arbetsförhållandena och arbetsbelastningen negativt.

Strategier och åtgärder för att förbättra (eller bibehålla) nuvarande måluppfyllelse

Inom **stadsmiljö** fortsätter arbetet med att ta fram olika former av program, planer och arbetsrutiner för att stabilisera verksamheten, öka robustheten och planera mer långsiktigt.

Avseende **kommunens byggnader och lokaler** är det av högsta prioritet att anställa en lokalförvaltare som kan ansvara för byggnadernas och lokalernas säkerhet och arbeta fram långsiktiga underhålls- och utvecklingsplaner. Som en tillfällig lösning timanställs en erfaren lokalförvaltare under våren 2022. Dock kommer personen mest att fokuseras på att ta fram hyresavtal till de som använder kommunens egna eller inhyrda lokaler. Det långsiktiga arbetet med att ta fram underhållsplaner och i övrigt påbörja arbetet med att åtgärda kommunens byggnader och lokaler kommer inte att kunna påbörjas förrän det anställts en fastighetsförvaltare på heltid.

Inom lokalvårdsverksamheten utbildas personalen kontinuerligt för att verksamheten ska hålla hög kvalitet. Datakunskapen behöver öka inom lokalvårds- och vaktmästeriverksamheten för att kunna effektivisera verksamheten ytterligare. Datautbild-

ningar för all personal har varit planerad, men har inte kunnat genomföras på grund av enhetschefens arbetsbelastning och coronapandemin.

Prioriterat mål nr 3		Myndighetstjänsterna ska bidra till att säkerställa en god och långsiktigt hållbar livsmiljö och kännetecknas av en god service och tillgänglighet för invånare och företag.
Varför är detta mål prioriterat?	<ul style="list-style-type: none"> För att möta ett ökat behov av myndighetstjänster hos de som lever, verkar och vistas i Lilla Edets kommun. 	
Vad är problemet/utmaningen idag?	<ul style="list-style-type: none"> Många varierande uppgifter ska utföras av en liten personalstyrka. Långt mellan nämnsammanträden förlänger handläggningstiderna. Miljö- och bygglovsenheternas föråldrade verksamhetssystem och brist på effektiva mallar och rutiner gör det svårare att handlägga med hög kvalitet och effektivitet. 	
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	<ul style="list-style-type: none"> Rättssäkert och effektivt beslutsfattande med en hög kvalitets- och servicenivå. En hållbar miljö inom nämndens ansvarsområden. Nöjda kunder, en nöjd allmänhet och företagare. En kostnadseffektiv verksamhet. 	
Valda strategier för måluppfyllelse	<ul style="list-style-type: none"> Eftersträva balans mellan specialisering och bredd bland medarbetarna. Ha en tät dialog mellan sektor, kommunkansli och nämnden. Investering i modern teknik. Arbete med kvalitetshöjande åtgärder i ärendehantering. 	
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	<ul style="list-style-type: none"> Planera arbetet så att resurserna kan utnyttjas maximalt. Se över delegationsordningen för att möjliggöra att fler myndighetsärenden kan tas på delegation. Införskaffa ett nytt verksamhetssystem till miljö- och bygglovsenheterna. Ta fram kvalitetssäkrade mallar och checklistor för olika arbetsuppgifter och skrivelser. 	

Sammanfattande analys och slutsats som motiverar ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Måluppfyllnaden bedöms något försämrad jämfört med 2020, främst beroende på en sämre ekonomi samt ökad sjukfrånvaro. Då besparingar riktades mot miljö- och bygglovsverksamheten i samband med övergången till en samlad samhällsnämnd, minskade också de marginaler som fanns tidigare. Intäktsnivån har för både bygglovs- som miljöverksamheten varit lägre under året än budgeterat. Den ökade arbetsbelastningen som en följd av förändringar som delvis har med organisationsförändringarna att göra har bidragit till ökad sjukfrånvaro, vilket i sin tur inneburit ett tapp i produktionen. Handläggningstiderna för främst tillstånd till enskilda avlopp samt vissa miljöskyddsärenden har ökat jämfört med tidigare år. De nya rutinerna med en väldigt lång process för nämndärenden med ett arbetsutskott och efterföljande nämnd och stoppdatum som ligger cirka en månad innan nämnd, gör att möjligheten att hålla lagstadgade handläggningstider har försämrats. Samtidigt så har kvalitetsarbete prioriterats och steg mot en högre rättssäkerhet och tydlighet har

därigenom tagits. De försämrade resultaten i Insiktsmätningen för helåret 2020, främst för området bygglov, har vänt och vi ser i resultaten för 2021 en förbättring till en god nivå. När det gäller miljö- och livsmedelsverksamheten är det till och med mycket goda resultat. Det kan också konstaterats ett bättre utfall till nämndens och förvaltningens fördel vad gäller beslut från överprövade myndigheter än föregående år för område bygglov. Ett nytt verksamhetssystem för miljö- och bygglovsenheterna är nu upphandlat och kommer att tas i bruk under 2022, vilket innebär en möjlighet till en betydande förbättring.

Strategier och åtgärder för att förbättra (eller bibehålla) nuvarande måluppfyllelse

Det viktigaste målet för en hög måluppfyllelse är att personalen får vara frisk. Detta är en förutsättning för att förvaltningen ska hinna med de uppgifter som planerats och som ligger till grund för de budgeterade intäktsnivåerna. Fokus måste därför ligga på att personalen ges möjligheter till en rimlig arbetsbelastning och även i övrigt har en bra arbetsmiljö. Likaså är det av stor vikt

att införandet av ett nytt verksamhetssystem genomförs under 2022 på ett bra sätt. Kvalitetsförbättrande åtgärder kopplade till administrationen kring ärenden som innebär förenklingar och förtydliganden kan göras. Viktigt är att framtagna tillsynsplaner följs och att uppgifter prioriteras i rätt ordning enligt dessa. Att nämnden bestämt att myndighetsbeslut kan tas både på AU

och nämnd innebär att den utdragna nämndadministrationen komprimeras, vilket möjliggör en förkortad handläggningstid av nämndärenden. Att budgeten för 2022 innebär att en miljöstrateg kan anställas kommer att innebära en viss avlastning av befintlig personal, men framför allt göra att takten på kommunens hållbarhetsarbete kan öka.

Prioriterat mål nr 4	Måltider som serveras ska vara säkra och av god kvalitet, ge variation och anpassas till målgruppens behov, bidra till en god hälsa och serveras i en trygg och trivsamt miljö.
Varför är detta mål prioriterat?	<ul style="list-style-type: none"> • Barn och elever ska ha likvärdig möjlighet att under dagen få energi och näring för att växa och utvecklas och tillgodogöra sig vad förskola och skola erbjuder i det livslånga lärandet. • Måltiden ingår i barnomsorg och utbildning och är ett viktigt pedagogiskt verktyg för att ge kunskap om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsa, miljö och samhälle. • Måltiderna inom vård & omsorg, funktionshinderverksamhet ska innebära en god, säker, varierad näringsriktig kost som väcker aptit och skapar matglädje för brukarna. • Värdegrunden för målgrupperna är självbestämmande, delaktighet och individanpassning. • Att stärka det friska och förebygga ohälsa. • Att förebygga undernäring då undernäring ökar risken för fallolyckor och sjukdom.
Vad är problemet/ utmaningen idag?	<ul style="list-style-type: none"> • Se måltiden som en resurs som integreras med målen i den dagliga verksamheten i skola och förskola för att främja god hälsa och livsstil. • Att särskilt äldre elever tar eget ansvar och tar del av skolmåltiden för sitt eget välbefinnande. • Vuxna som förebilder. • Måltiderna inom vård & omsorg och funktionshinderverksamhet är inte en fristående verksamhet utan en grundläggande del av omvårdnaden av äldre. • Implementering av reviderade riktlinjer för kost och nutrition på särskilda boenden. • Kostdatasystemen inom kostheterna är idag inte lika, ett av dem slutar att supporteras 2022, så en upphandling måste ske inom kort. Kostdatasystem säkerställer att gästerna får väl sammansatta måltider utifrån behov.
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	<ul style="list-style-type: none"> • Vuxna som vet, förstår och genomför sitt uppdrag vid pedagogiska måltider. • Fler barn i omsorgen som vågar smaka och uppleva måltiden. • Fler elever som kommer till skolmåltiden och äter sig mätta. • Att de nya riktlinjerna för nutrition inom omsorgen blir kända och arbetet utgår från detta fokus på individanpassning, kunskap och kompetens, helhetssyn på måltidskvalitet, god samverkan mellan samtliga berörda yrkesprofessioner. • Samma kostdatasystem för att bland annat kunna samköra recept och vara mer resurseffektiva. Mindre sårbart om alla kök har samma system och kunskap. • Kostdatasystem implementerat och i drift senast våren 2022. • Tilldelning av investeringsmedel för konsultkostnaden, cirka 200 tkr.
Valda strategier för måluppfyllelse	<ul style="list-style-type: none"> • Information och dialog med skola och förskola. • Information och dialog med berörd personal inom vård & omsorg och funktionshinderverksamheten. • Upphandla kostdatasystem under våren 2021 för att implementera under 2021-2022.
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	<ul style="list-style-type: none"> • Delta i APT-möten och gärna föräldramöten. På sikt även i skolklasser. • Intern utbildning med berörda yrkesprofessioner inom vård och omsorg gällande riktlinjerna, samt delta på APT. • Återuppta redan upprättad kontakt med upphandlingsenheten som påbörjat kartläggning. • Investeringsmedel för kostdatasystem avsätts.

Grad av måluppfyllelse (nuläge)

Sammanfattande analys och slutsats som motiverar ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Målen spänner över flera kostverksamheter. På grund av att ny organisation inte sattes förrän sent saknades resurser i ledningen. I kombination med att vi är mitt i en pandemi som påverkar vård, omsorg, skola och förskola oerhört mycket, gör detta att de mål som handlar om att samverka med andra personal-kategorier såväl som elever och barn, inte har kunnat genomföras. Kostdatasystemet är däremot upphandlat så denna punkt är genomförd. Alla måltider som serverats har trots detta varit säkra och kompletta, vilket måste ses som det absolut grundläggande målet för verksamheten.

Strategier och åtgärder för att förbättra (eller bibehålla) nuvarande måluppfyllelse

Då ledningsresurserna var mycket begränsade hela året var det svårt att uppfylla målen där det krävs en insats från chef. Vikariesituationen gör att det även var svårt att nyttja kökspersonal till information och möten med målgrupperna. Målen behöver sannolikt följa med planen till 2022.

5.1 Uppföljning av uppdrag till nämnd och förvaltning

- Uppdraget är eller beräknas bli färdigställt innan årets slut. Uppdraget kommer att vara delvis färdigställt vid årets slut. Uppdraget beräknas inte bli färdigställt innan årets slut.

Samhällsnämnden har för verksamhetsåret 2021, inom ramen för nämndens mål- och resursplan, inte givit förvaltningen några uppdrag.

Följande uppdrag är kvar från Tekniska nämndens tid.

Uppdrag	Status	Kommentar	Utfall
1. Utred struktur för parkeringsfrågor i Lilla Edets kommun.	Påbörjad	Utredningen påbörjades under tertial 1 2020 men avstannade på grund av personalbrist. Arbetet är inte återupptaget.	
2. Fortsätt utreda förutsättningar för laddinfrastruktur för eldrivna fordon.	Ej påbörjad	Förvaltningen bedömer att det i nuläget saknas kompetens och resurser för att påbörja och driva uppdraget. Ärendet är enligt kommunalrådet flyttat till kommunledningen.	

Bildningsnämnden

3. Uppföljning av kvalitet i nämndens grunduppdrag

En kritisk kvalitetsfaktor är av särskild betydelse för verksamhetens kvalitet och service. Den kritiska kvalitetsfaktorn utgår från verksamhetens grundläggande uppdrag. Kvalitetsfaktorerna är indelade i fyra perspektiv; målgrupps-, verksamhets-, medarbetar- och ekonomiperspektiv.

De kritiska kvalitetsfaktorerna definieras av respektive verksamhet och följs upp genom kvalitetsindikatorer. En indikator är ett mätvärde som visar om verksamheten är på rätt väg eller inte. Nedan följer en sammanfattande bedömning av kvaliteten i respektive perspektiv, bedömningen är gjord utifrån utfall av kvalitetsindikatorer inom respektive verksamhet.

Arbetet med att ta fram de kritiska kvalitetsfaktorer som här efterfrågas har ännu inte skett för 2021 då det vid flera tillfällen flyttats fram på grund av prioritering. Bildningsförvaltningen har i april 2021 fått uppdraget att under året lägga fram förslag på kritiska kvalitetsfaktorer för att på så sätt snabba upp processen.

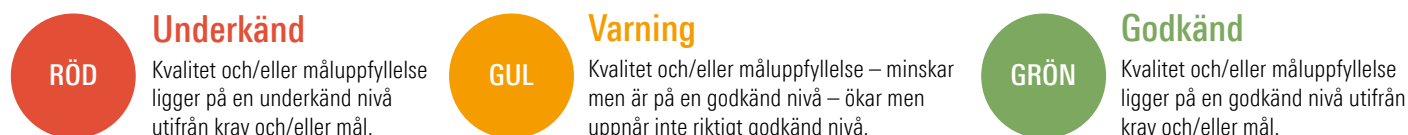
Detta har genomförts och det finns i dagsläget underlag klara för 2022.

Bedömningar inom varje område anses ändå kunna genomföras för 2021.

En kritisk kvalitetsfaktor är av särskild betydelse för verksamhetens kvalitet och service. Den kritiska kvalitetsfaktorn utgår från verksamhetens grundläggande uppdrag. Kvalitetsfaktorerna är indelade i fyra perspektiv; målgrupps-, verksamhets-, medarbetar- och ekonomiperspektiv.

De kritiska kvalitetsfaktorerna definieras av respektive verksamhet och följs upp genom kvalitetsindikatorer. En indikator är ett mätvärde som visar om verksamheten är på rätt väg eller inte. Nedan följer en sammanfattande bedömning av kvaliteten i respektive perspektiv, bedömningen är gjord utifrån utfall av kvalitetsindikatorer inom respektive verksamhet.

Förklaring av färgskala på bedömd målpuppfyllnad:

3.1 Målgruppsperspektivet

Sammanfattande bedömning av perspektivet som helhet för nämnden	1 2 3 4 5 6
Prognos för helår	1 2 3 4 5 6

Analys

Elever mår bra och känner sig trygga över lag i skolan. I högre grad i yngre åldrar, och i något lägre grad i de äldre. Samtidigt ska nämnas att i de senaste mätresultaten visar nuvarande åk 9 visserligen på svag förbättring, men samtidigt sker det inom samtliga områden. Förbättringar kan ske inom området studiero, precis som i övriga riket.

Social kartläggning samt ungdomsenkäten LUPP har genomförts under 2020-21 och pekar delvis åt motsatt håll vad gäller upplevd trygghet och trivsel samt psykisk hälsa. Vad vi vet är svar/

utfall av enkät mycket beroende på vem och hur vi frågar. Vi kan se att när vi genomför egna mätningar så får upplevd trygghet och psykisk hälsa högre värden. Olika mätningar hanterar också ibland alla ungdomar inom flera årskullar och ibland enbart en årskull. Beroende på att vi har relativt små årskullar för statistik genomförd vid ett tillfälle kan några individers mående få stort genomslag i procent. Icke desto mindre är det viktiga signaler att alla elever inte mår bra och är en fråga bland flera andra som vi behöver rikta stor uppmärksamhet mot framöver. Det finns en tydlig växelverkan mellan mående och skolresultat. Den kraften växlar fram och tillbaka och är inte linjär, utan cirkulär.

Bildningsförvaltningen känner stark oro inför den fortsatta utvecklingen inom dessa områden för samtliga årskullar inom åk 7-9 (gäller läsåret 21-22). Åtgärder har sedan i våras planerats och genomförs under hösten 2021. Bland annat planeras för personalförstärkning inom den tid för eleverna som ligger utanför lektionstid.

I förskolan mäts motsvarande område genom frågeenkät till vårdnadshavarna. Den visar på mycket högt förtroende för förskolan som verksamhet.

Inom kultur- och fritidsverksamheterna så har verksamheten successivt under hösten kunnat återgå till en nivå som ligger närmare

den verksamhetsgrad som fanns innan pandemin. Viss eftersläpning finns fortfarande, men allt eftersom planeras för successiv återgång till full verksamhet. Början av 2022 planeras för full verksamhet.

Slutsatser

Även om positiva förändringar inom skola är synliga, så återstår mycket arbete för att nå de nivåer verksamheterna strävar efter. Vad gäller insatser för elever i årskurs 7-9 från ht -21 och framåt så behövs fler vuxna med relevant kompetens som ägnar sig åt detta uppdrag. Detta genomförs hösten 2021 och fortsätter in på 2022.

3.2 Verksamhetsperspektivet

Sammanfattande bedömning av perspektivet som helhet för nämnden	1 2 3 4 5 6
Prognos för helår	1 2 3 4 5 6

Analys

Viss förvirring finns fortfarande inom områdena som omfattas av organisationsförändringarna, då företrädesvis inom frågan vem som gör vad. Det gäller både inom sektorn och mellan sektorer.

Slutsatser

Arbetet är igång och ett rimligt antagande är att frågetecken rätas ut under 2021 och att vi når ett effektivare arbete från början av 2022.

3.3 Medarbetarperspektivet

Sammanfattande bedömning av perspektivet som helhet för nämnden	1 2 3 4 5 6
Prognos för helår	1 2 3 4 5 6

Analys

Arbetsbelastning är ett av de områden som står ut negativt i de mätningar som genomförs. Personalomsättningen (utöver pensionsavgångar) för barnskötare och grundskollärare låg under 2021 högre än genomsnitt i GR medan förskollärare låg en bit under genomsnitt.

Coronatrötthet är ett ofta använt ord under 2021 och inom verksamheter som berörs mer av den pågående organisationsförändringen finns en högre grad av allmän oro än vanligt.

Slutsatser

Tidiga insatser så personal blir lyssnad på, tydlighet i vilka förändringar som är på gång och vad det konkret innebär samt att ett fortsatt arbete behöver ske inom strategisk kompetensförsörjning. Det sistnämnda området behöver arbetas med löpande över flera år framöver.

3.4 Ekonomiperspektivet

Sammanfattande bedömning av perspektivet som helhet för nämnden	1 2 3 4 5 6
Prognos för helår	1 2 3 4 5 6

Analys

Ändrade rutiner är skapade på flera nivåer och inom flera områden. De besparingar som genomförs fick inte helårseffekt 2020 och därför kommer Bildningsnämnden att nogsamt följa upp att avsedd ekonomisk effekt uppnås. Planen var att ha budget i balans inför årsskiftet 2021/2022, men flera osäkerhetsfaktorer finns såsom till exempel volymökningar bland barn och elever, gymnasieelevers val av program samt hur snabb omställningen till färre anställda kan ske. Utifrån arbetssituationen för elever och personal på framför allt högstadiet antas att en utökning av personalstyrkor som arbetar elevnära utanför lektionstid behöver förstärkas.

Slutsatser

Tät uppföljning på ekonomin med fler personer engagerade på förvaltningen i frågan än tidigare tillsammans med flera administrativa förändringar förväntas visa på att förvaltningen har den kontroll på ekonomin som efterfrågas.

Personalförstärkning på högstadiet har genomförts för att öka vuxennärvaron den tid som är utanför lektionstid. Löpande utvärdering sker inom detta område.

4. Uppföljning av nämndens prioriterade mål

Prioriterat mål nr 1	Andelen elever med behörighet till gymnasiet ska öka
Varför är detta mål prioriterat?	Nu och över tid har behörigheten till gymnasiet varit låg för ungdomar i Lilla Edets kommun. Att ha möjligheten till att göra egna och aktiva val om sin framtid är en förutsättning för god hälsa och välbefinnande. Alla barn och unga som Bildningsnämnden har ett ansvar för inom förskole- och skolverksamhet ska ges så goda förutsättningar för detta som möjligt.
Vad är problemet/utmaningen idag?	För att nå behörighet till nationellt program, dvs ha möjlighet att välja inriktning på gymnasiestudier krävs minst 8 betyg efter årskurs 9. Betyg i ämnena svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska krävs. Uppnås fullständiga betyg, dvs. i 16 eller 17 ämnen ökar valmöjligheterna för ungdomarna. Delområden som då är viktiga är elevers läsförmåga och matematiska förmåga redan i unga år och att andelen elever som uppnår godtagbara kunskaper utifrån läroplanen i alla ämnen och alla åldrar ökar. Elevernas upplevelse av stimulerande undervisning, trygghet och studiero är av stor betydelse för lärandet.
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	Andelen elever som uppnår gymnasiebehörighet ökar.
Valda strategier för måluppfyllelse	Individuell uppföljning med åtgärder på flera nivåer av måluppfyllelse. Särskilt fokus på de elever som saknar godkänt betyg i ett fåtal ämnen.
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	Tät uppföljning med redovisningskrav kring vilka åtgärder som genomförts på nivåerna individ, grupp och organisation.

Grad av måluppfyllelse (nuläge)	1 2 3 4 5 6
Prognos av måluppfyllelse (helår)	1 2 3 4 5 6

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Andelen elever med behörighet till gymnasiet (yrkesprogram) var 2021 cirka 80 procent. Riksnivån för 2020 var 84 procent och är

ett rimligt mål att ta sikte på. Det finns stor oro för de elever som går i åk 7-9 från ht -21. Här pekar siffrorna inte åt rätt håll och stora insatser kommer behövas med samtliga årskullar på högstadiet. Bland dessa grupper bedöms en coroneffekt (hög andel distansstudier gynnar inte samtliga elever) ha slagit hårdare.

Prioriterat mål nr 2	Kulturstrategi
Varför är detta mål prioriterat?	Tydlig strategi för att tillskapa en kommunövergripande kultur- och fritidsstrategi för att stödja samhällsutvecklingen saknas.
Vad är problemet/utmaningen idag?	Det saknas strategi inom området vilket minskar möjlighet för att ha en tydlig riktning för beslutsfattare på alla nivåer.
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	<ul style="list-style-type: none"> • Skapa goda förutsättningar för gestaltad livsmiljö i kommunen. • Utveckla förutsättningar för eget kulturutövande för barn och unga i kommunen enligt barnkonventionen. • Skapa förutsättningar för integration av nyanlända.
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	En kommunövergripande arbetsgrupp utses för förankring och delaktighet.

Grad av måluppfyllelse (nuläge)	
Prognos av måluppfyllelse (helår)	

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Arbetet med att skapa en kulturstrategi är påbörjat men är ännu inte klart att redovisas som förslag till nämnd. Plan är att Bild-

ningsnämnden ska ha ett förslag att fatta beslut om till nämnd inför årsskiftet 2021/2022. Under 2022 behöver kompletteringar och uppdateringar genomföras och ny kulturstrategiplan bör kunna fattas beslut om i december 2022. Den planen beräknas kunna vara flerårig.

Prioriterat mål nr 3		En väg in för föreningars kontakt med kommunen	
Varför är detta mål prioriterat?	Flera föreningar uttrycker svårigheter med sin kontakt med kommunen i olika frågor. Strukturen upplevs otydlig i vem man ska vända sig till i olika frågor. Ett aktivt föreningsliv är viktigt för Lilla Edets kommun och föreningar är viktiga samarbetspartners för att uppnå ökad hälsa och välmående för medborgare och ökade resultat i skolan.		
Vad är problemet/utmaningen idag?	Tjänst/-er som ska hantera alla föreningsfrågor behöver ha stor bredd och förståelse för dels hur en ideell förening fungerar och är uppbyggd och ska samtidigt kunna hantera frågorna som kommunal tjänsteman. I organisationen har vi idag ingen person med detta samlande uppdrag.		
Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?	<ul style="list-style-type: none">• Nöjda föreningar som upplever sig ha stöd från kommunen.• Snabb hantering av olika, och ibland komplicerade, frågor.• Skapa goda förutsättningar för ett gott föreningsstöd så att de kan fokusera på att leverera hög nivå inom sina intresseområden, erbjuda integration av nyanlända i allmänhet och aktivera ungdomar med låg aktivitetsnivå i synnerhet.		
Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse	En arbetsgrupp skapas där Bildnings- och Samhällsnämnd får chans att samverka i syfte att skapa förutsättningar för minst en sådan tjänst.		

Grad av måluppfyllelse (nuläge)	1	2	3	4	5	6
Prognos av måluppfyllelse (helår)	1	2	3	4	5	6

Sammanfattande analys och slutsatser som motiverar ovanstående ställningstagande vad gäller måluppfyllelsen

Arbetet med att skapa en kulturstrategi är påbörjat men är ännu inte klart att redovisas som förslag till nämnd. Plan är att Bildningsnämnden ska ha ett förslag att fatta beslut om till nämnd inför årsskiftet 2021/2022. Under 2022 behöver kompletteringar och uppdateringar genomföras och ny kulturstrategiplan bör kunna fattas beslut om i december 2022. Den planen beräknas kunna vara flerårig.

Bolag och kommunalförbund

AB Edethus

Ansvariga

Ordförande: Andreas Nelin (M)

Vice ordförande: Bert Åkesson (S)

VD: Lars Wijkmark

AB EdetHus förvaltar lokaler för kommunal verksamhet, industrilokaler, mark för exploatering, bostäder samt skogsmark. Förvaltningen omfattar administrativ och teknisk förvaltning, kapitalförvaltning samt genomförande av projekt för om-, till- och nybyggnationer. Förvaltningen omfattar även viss teknisk förvaltning av externt ägda fastigheter. Bolaget ägs i sin helhet av Lilla Edets kommun.

Bolagets investeringar uppgick under 2021 till 21,3 mnkr jämfört med 25,9 mnkr föregående år. Pågående nyanläggningar uppgick på balansdagen till 17,5 mnkr (27,7 mnkr). Under året har en del mindre projekt färdigställts och en del av underhållsåtgärder hamnar på balansräkningen på grund av K3.

Årets resultat efter finansiella poster och skatt visar ett resultat på 1,6 mnkr (1,6 mnkr).

Målföljning

Bolagets mål att ha en soliditet på 15 procent är satt av ägaren. Under året har bolaget uppnått 10,6 procent soliditet. Att bolagets soliditet inte uppnår 15 procent beror på underhållstakten som bolaget har för tillfället.

Bolaget har fortsatt arbetet för att nå de miljömål som ska uppnås till 2025 utifrån antagen handlingsplan. Vid all nybyggnation planeras att installera solceller som ska producera el. Vidare har bolaget fortsatt att använda el- och hybridbilar. Dessa fordon utgör cirka 45 procent av bilflottan. Under året har 6 elbilar bytts ut mot nya elbilar som har en betydligt längre räckvidd. Bolaget har satt upp mål för att vara fossilfria 2025 i förvaltningsarbetet.

Bolaget har under många år arbetat med kvalitetssäkring genom FR 2000. Under året arbetar bolaget med ständiga förbättringar enligt mål som sätts upp enligt kvalitetssäkringssystemet.

Resultaträkning

Belopp i tkr	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter	120 501	118 664	125 389
Rörelsens kostnader	-77 736	-71 539	-73 087
Avskrivningar	-32 306	-31 917	-31 442
Rörelseresultat	10 459	15 208	20 860
Finansiella poster och bokslutsdispositioner	-8 874	-13 602	-15 159
Resultat	1 585	1 606	5 701

Balansräkning

Belopp i tkr	2021	2020	2019
Anläggningstillgångar	745 589	757 620	763 915
Omsättningstillgångar	66 964	54 995	77 699
Summa tillgångar	812 553	812 615	841 614
Eget kapital	86 542	85 227	91 621
Obeskattade reserver och avsättningar	25 598	26 598	25 600
Långfristiga skulder	659 464	659 744	684 088
Kortfristiga skulder	40 949	41 046	40 305
Summa eget kapital och skulder	812 553	812 615	841 614
Soliditet	10,7%	10,5%	10,9%

Lilla Edets fjärrvärme AB

Ansvariga

Ordförande: Christopher Kelleby (C)

VD: Henrik Aleryd

Bolaget ägs till 50 procent av Lilla Edets kommun och till 50 procent av Vattenfall AB. Bolaget började sin verksamhet år 1982 och har sitt säte i Lilla Edets kommun. Verksamheten omfattar produktion och distribution av värme i Lilla Edet till såväl företag som privatpersoner.

All inköpt värme har under året köpts från SCA som producerar värmen med huvudsakligen bibränsle. Bolagets panncentral för reservdrift hålls tills vidare i driftdugligt skick inom befintligt miljötillstånd. Endast vid några få tillfällen har panncentralen körts som reserv.

Tack vare att 91 procent (föregående år 97 procent) av värmeproduktionen från SCA skett med icke fossilt bränsle har andelen CO₂ och svavel kunnat minskas avsevärt över tid. Utsläppen av koldioxid för en villa uppvärmd med fjärrvärme från Lilla Edets Fjärrvärme som har en förbrukning på cirka 20 000 kWh ligger på cirka 208 kg CO₂/år. Om huset i stället värmdes med olja skulle det innebära utsläpp av cirka 6 400 kg koldioxid per år.

Årets resultat efter finansiella poster och skatt visar ett resultat på 1 303 tkr (1 302 tkr).

Resultaträkning

Belopp i tkr	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter	9 881	8 319	8 694
Rörelsens kostnader	-7 999	-6 405	-6 857
Avskrivningar	-574	-561	-549
Rörelseresultat	1 308	1 353	1 288
Finansiella poster och bokslutsdispositioner	-5	-51	-53
Resultat	1 303	1 302	1 235

Balansräkning

Belopp i tkr	2021	2020	2019
Anläggningstillgångar	5 491	5 125	5 455
Omsättningstillgångar	8 435	8 357	7 385
Summa tillgångar	13 926	13 482	12 840
Eget kapital	7 218	7 215	6 312
Obeskattade reserver och avsättningar	4 192	4 526	4 831
Långfristiga skulder			
Kortfristiga skulder	2 516	1 741	1 697
Summa eget kapital och skulder	13 926	13 482	12 840
Soliditet	51,8%	53,5%	49,2%

Lilla Edets kommun äger Lefab till 50 procent och siffrorna ovan avser 100 procent av bolaget.

Soltak AB

Ansvariga

Ordförande: Åke Sparringsjö (S)

Vice ordförande: Lars Ivarsbo (C)

VD: Pertti Heina

SOLTAK AB ska kraftsamla och specialisera sig på de stöd- och servicetjänster som förts över från ägarkommunerna. Med enhetliga och gemensamma system och processer samt ökad automatisering ska kostnader för systemdrift, support och operativt arbete minska, vilket ska ge ägarkommunerna mer värde för pengarna. Verksamheten är organiserad i tre verksamhetsområden - ekonomadministration, löneadministration och IT-drift samt support. Utöver detta har ett projektkontor etablerats för hantering av verksamhetsprojekt och tillkommande uppdrag.

Ägarandel är 25 procent vardera för Kungälv kommun, Stenungsund kommun, Lilla Edets kommun samt Tjörns kommun.

Bolagets resultat efter skatt uppgick till 1,8 mkr. Under året har bolaget arbetat aktivt med effektiviseringar och kostnadsmedvetenhet. Bolaget har också haft flera vakanta tjänster samt fått subventioner från Skatteverket i och med den rådande pandemin, i form av lägre arbetsgivaravgifter samt ersättning för sjuklönekostnader vilket gör att personalkostnader är lägre än budgeterat.

Bolagets investeringar har uppgått till 6,5 mkr jämfört med föregående år 4,9 mkr, en ökning med 1,7 mkr.

Resultaträkning

Belopp i tkr	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter	169 953	156 975	173 001
Rörelsens kostnader	-145 779	-127 414	-139 904
Avskrivningar	-20 574	-24 816	-27 544
Rörelseresultat	3 600	4 745	5 553
Finansiella poster och bokslutsdispositioner	-1 716	-4 048	-5 006
Resultat	1 884	697	547

Balansräkning

Belopp i tkr	2021	2020	2019
Anläggningstillgångar	26 482	42 587	65 641
Omsättningstillgångar	122 045	111 673	85 388
Summa tillgångar	148 527	154 260	151 029
Eget kapital	9 228	7 344	6 648
Obeskattade reserver och avsättningar	8 610	7 820	4 550
Avsättningar	7 634	5 568	3 473
Långfristiga skulder	68 580	70 380	88 080
Kortfristiga skulder	54 475	63 148	48 278
Summa eget kapital och skulder	148 527	154 260	151 029
Soliditet	6,2%	4,8%	4,4%

Lilla Edets kommuns andel i Soltak AB uppgår till 25 procent och siffrorna ovan avser 100 procent av bolaget. 2018 är första året som bolaget redovisas i koncernen.

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund

Ansvariga

Ordförande: Agneta Pettersson Bell (ST), Stenungsunds kommun

Vice ordförande: Lars Ivarsbo (C)

Tf Förbundsdirektör: Lars Klevenparr

Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund (SBRF) är ett räddningstjänstförbund för kommunerna Lilla Edet, Stenungsund och Tjörn. Förbundets uppdrag är att förebygga olyckor och att snabbt och effektivt genomföra olika typer av räddningsinsatser. Visionen är ett säkert och tryggt samhälle för alla som bor, verkar och vistas i förbundets område.

Årets resultat är positivt med 10,5 mnkr och reglerar tidigare års negativa kapital. I resultatet ingår intäkt från medlemskommunerna avseende återställande av det negativa resultatet till och med 2020 om 10,5 mnkr.

Förbundets investeringar har uppgått till 9,1 mnkr, vilket är något lägre än budgeterat. Under året har förbundet investerat i nya fordon som tankbil/lastväxlare och släckbil. Utrustning som värmekamera, ytlivdräkter och slang har investerats enligt plan.

Måluppföljning

Finansiella mål

- Egen finansiering (exklusive industriavtal) ska uppgå till minst 7 procent av kommunbidraget.
Uppföljning: Utfallet för 2021 är att 12 procent är egenfinansiering, målet är uppfyllt.
- Reinvesteringar ska finansieras med egna medel.
Uppföljning: Under året har inga reinvesteringar skett, utan enbart nyinvesteringar.

Inriktningsmål

73,6 procent av prestationsmålen kopplade till förbundets inriktningsmål är uppfyllda.

Resultaträkning

Belopp i tkr	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter	93 512	70 834	69 943
Rörelsens kostnader	-80 838	-71 875	-69 178
Avskrivningar	-2 120	-2 612	-3 021
Rörelseresultat	10 554	-3 653	-2 256
Finansiella poster och bokslutsdispositioner	-66	-97	-157
Resultat	10 488	-3 750	-2 413

Balansräkning

Belopp i tkr	2021	2020	2019
Anläggningstillgångar	15 164	8 206	10 411
Omsättningstillgångar	15 809	3 926	18 505
Summa tillgångar	30 973	12 132	28 916
Eget kapital	0	-10 488	-6 738
Obeskattade reserver och avsättningar			
Avsättningar	11 600	8 702	4 440
Långfristiga skulder	9 090	4 380	6 650
Kortfristiga skulder	10 283	9 538	24 564
Summa eget kapital och skulder	30 973	12 132	28 916
Soliditet	0,0%	-86,4%	-23,3%

Lilla Edets kommuns andel i Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund (SBRF) uppgår till 30 procent och siffrorna ovan avser 100 procent av förbundet.

2022-03-23

Till
Fullmäktige i Lilla Edets kommun
organisationsnummer 212000-1496

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmanrevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som vi anser tillräcklig för att ge grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Balanskravet uppfylls.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande med undantag för redovisning av hyreskontrakt (finansiell leasing). Dessa redovisas inte i enlighet med god sed och anpassning bör ske under 2022.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Vi instämmer i Kommunstyrelsens bedömning avseende måluppfyllelsen.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Lilla Edet den 23 mars 2022

Ingemar Ottosson
Ordförande

Dan Petersson
Vice ordförande

Elinor Svenungsson

Robert Forsberg

Madeleine Dahlgren

Bilagor:

Revisionsrapport, Granskning av årsredovisning 2021, PwC
Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna för de kommunala bolagen samt
revisionsberättelser för de kommunala bolagen
PM grundläggande ansvarsutövande Lilla Edets kommun 2021

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgång är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det kan till exempel vara aktier i kommunala bolag, fastigheter, anläggningar eller inventarier. Värdet på en anläggningstillgång justeras årligen med storleken på dess avskrivning. Räntekostnader som uppstår under anskaffningstiden aktiveras inte.

Ansvarsförbindelse bokförs inte i balansräkningen men är en förpliktelse att ikläda sig ansvaret för uppkomna kostnader som är säkra till sin förekomst, men som är obestämda ifråga om belopp eller tidpunkt då de ska infrias.

Avskrivning är en kalkylmässig kostnad som syftar till att i bokföringen redovisa kostnaden för anläggningstillgångars värdeminskning och att därmed uppta tillgångar till sitt verkliga värde. Grundregeln är att avskrivningar sker under tillgångens ekonomiska livslängd med årliga belopp som motsvarar den ungefärliga värdeminskningen, på grund av ålder och förslitning.

Avsättning bokförs i balansräkningen och är en förpliktelse som är sannolik eller säker beträffande sin förekomst men som är obestämda ifråga om belopp eller tidpunkt då de ska infrias.

Balanskrav är ett lagstadgat krav att en kommun ska ha högre intäkter än kostnader. Om ett underskott uppstår ett enskilt år måste det återhämtas inom tre år.

Balansräkning är en uppställning av tillgångar och skulder vid ett visst givet tillfälle. Balansräkningen brukar ställas upp i två kolumner, med tillgångar på ena sidan samt skulder och eget kapital (det vill säga hur tillgångarna finansierats) på den andra. De två sidorna är definitionsmässigt lika, eftersom eget kapital är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Balansräkningen ger en ögonblicksbild av en kommunens/koncernens ekonomiska ställning vid en viss tidpunkt (balansdagen). Ur balansräkningen kan man bland annat avgöra organisationens likviditet och soliditet.

Borgensåtagande innebär att kommunen har garanterat att betala en skuld för någon annan organisation om denna inte själv kan fullgöra sina förpliktelser mot långivaren. Vanligt är att kommunen har någon säkerhet i till exempel den fastighet som ligger som grund för borgensåtagandet.

Driftsredovisning är en uppställning av intäkter och kostnader för den löpande verksamheten under året. Här specificeras alltså ekonomin enligt kommunens inre organisation ytterligare.

Eget kapital är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Det består alltså av organisationens samlade resultat över tid. I ett bolag ingår även eventuella tillskott av aktiekapital.

Exploateringsfastighet är en fastighet, oftast mark som iordningställs med till exempel vatten och avloppsangöringar, i syfte att säljas.

GR, Göteborgsregionens kommunalförbund, är en samarbetsorganisation för 13 kommuner i Västsverige - tillsammans har dessa kommuner 1 040 000 invånare. GR:s uppgift är att verka för samarbete över kommungränserna och vara ett forum för idé- och erfarenhetsutbyte inom regionen. Verksamheten inom GR ska vara till kommunal nytta, samtidigt som den ska stärka regionen nationellt och internationellt. De kommuner som ingår i GR är Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

Investeringsredovisning är ett sätt att visa hur stora utgifterna har varit för olika typer av investeringar under året. Alltså är det en specifikation av årets anskaffning av anläggningstillgångar.

Kassaflödesanalys (finansieringsanalys) är ett sätt att visa hur investeringar och löpande verksamhet har finansierats och hur den finansiella ställningen har påverkats.

Nettokostnadsandel visar hur stor andel av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag som verksamhetens nettokostnader, inklusive finansnetto, tar i anspråk. Om nettokostnadsandelen överstiger 100 procent överstiger kostnaderna intäkterna.

Omsättningstillgång omfattar likvida medel, lager, exploateringsfastighet samt fordring som förfaller inom ett år.

Pensionsskuld avser de åtaganden kommunen har för anställdas intjänade pension. Pensioner intjänade efter 1997 återfinns som en skuld i balansräkningen, medan det som intjänats dessförinnan återfinns som en ansvarsförbindelse.

Resultaträkning visar periodens resultat och hur det har uppkommit. Periodens intäkter minus dess kostnader, inklusive avskrivningar, utgör årets resultat, vilket tillika är förändringen av eget kapital.

RK-modellen är en modell för finansiell analys. Den bygger på de fyra aspekterna resultat – kapacitet och risk – kontroll.

Självfinansieringsgraden av årets investeringar visar hur stor andel av årets nettoinvesteringar som kan finansieras med internt tillförda medel. En hög självfinansieringsgrad innebär en liten eller ingen ökning av låneskulden, vilket förbättrar eller bibehåller det finansiella handlingsutrymmet.

Skuld är en förbindelse att återbetala ett belopp inom ett visst datum och som är känt till storlek. Begreppet kan uppdelas på kortfristig, vilken förfaller inom ett år, och långfristig, vilken har en förfallotid som är längre fram än ett år.

Soliditet är en relation av eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Den visar hur stor andel av tillgångarna som finansierats med egna medel. Betalningsstyrkan på lång sikt bedöms ofta utifrån detta begrepp.

SOLTAK är benämningen av det samarbete som kommunerna Stenungsund, Lilla Edet, Tjörn och Kungälv har i olika frågor för att få en bättre verksamhet som är mindre sårbar till samma eller lägre kostnad än om varje kommun gör verksamheten själv.

Tillgångar är summan av värdet på hela förmögenheten, vilken kan bestå av egendom, immateriella rättigheter, banktillgodohavanden eller andra fordringar. Begreppet kan delas upp i omsättningstillgång och anläggningstillgång.

Årsarbetare definieras som det totala antalet hel- och deltidsbefattningar, omräknat till heltidsbefattningar.